МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри
_____ Тетяна КОСОВА
«_____ « грудня 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОС « МАГІСТР»

Тема: «Фінансові механізми протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення та шляхи їх удосконалення»

Виконав: Катерина ШУЛЯК
Керівник: доктор філософії Євген НЕСЕНЮК

Консультанти з окремих розділів пояснювальної записки:
перший розділ - доктор філософії Євген НЕСЕНЮК
другий розділ - доктор філософії Євген НЕСЕНЮК
третій розділ - доктор філософії Євген НЕСЕНЮК

Нормоконтролер: старший викладач Наталія ЗАДЕРАКА

Київ 2023

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри
_____ Тетяна КОСОВА
«02» жовтня 2023 р.

З А В Д А Н Н Я
на виконання кваліфікаційної роботи

здобувача вищої освіти ШУЛЯК Катерини Валентинівни

1. Тема кваліфікаційної роботи «Фінансові механізми протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення та шляхи їх удосконалення» затверджена наказом ректора від __.__.2023 № /ст.

2. Термін виконання роботи: з 25.09.2023 р. до 31.12. 2023 р.

3. Вихідні дані до роботи: нормативно-правова база, дані Державної служби статистики, податкова, статистична звітність Державної служби фінансового моніторингу України

4. Зміст пояснювальної записки:

ВСТУП
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТЕРОРИЗМУ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ
1.1. Економічна сутність фінансових механізмів та їх види
1.2. Правове регулювання протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення
1.3. Концептуальні засади функціонування фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення та шляхи їх удосконалення
Висновки до розділу 1
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТЕРОРИЗМУ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ
2.1. Фінансово-економічний паспорт Державної служби фінансового моніторингу України

2.2. Фінансові механізми первинного моніторингу
2.3. Фінансові механізми державного моніторингу
Висновки до розділу 2
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТЕРОРИЗМУ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ
3.1. Удосконалення фінансових механізмів на основі упорядкування комунікацій між органами моніторингу
3.2. Впровадження міжнародних стандартів фінансових механізмів
3.3. Фінансово-бюджетна ефективність функціонування Державної служби фінансового моніторингу України
Висновки до розділу 3
ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу: ЛИСТ 1. Економічна сутність фінансових механізмів та їх види; ЛИСТ 2. Правове регулювання протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення; ЛИСТ 3. Концептуальні засади функціонування фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення та шляхи їх удосконалення; ЛИСТ 4. Фінансово-економічний паспорт Державної служби фінансового моніторингу України. ЛИСТ 5. Фінансові механізми первинного моніторингу. ЛИСТ 6. Фінансові механізми державного моніторингу. ЛИСТ 7. Удосконалення фінансових механізмів на основі упорядкування комунікацій між органами моніторингу. ЛИСТ 8. Впровадження міжнародних стандартів фінансових механізмів. ЛИСТ 9. Фінансово-бюджетна ефективність функціонування Державної служби фінансового моніторингу України

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Написання першого розділу кваліфікаційної роботи та надання його керівнику	25.09.2023 – 21.10.2023	
2	Написання та оформлення матеріалів другого розділу кваліфікаційної роботи і надання його керівнику	22.10.2023 – 18.11.2023	
3	Написання та оформлення матеріалів третього розділу кваліфікаційної роботи і надання його керівнику	19.11.2023 – 13.12.2023	
4	1. Узгодження кваліфікаційної роботи з науковим керівником.	14.12.2023 – 17.12.2023	

	2. Проходження нормоконтролю та перевірку на академічну доброчесність. 3. Отримання рецензії та відгуку на кваліфікаційну магістерську роботу. 4. Підготовка виступу.		
5	1. Переплетення кваліфікаційної роботи. 2. Подання кваліфікаційної роботи та супровідних документів секретарю ДЕК	18.12.2023 – 20.12.2023	

7. Консультанти з окремих розділів

РОЗДІЛ	КОНСУЛЬТАНТ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)	ПІДПИС, ДАТА	
		ЗАВДАННЯ ВИДАВ	ЗАВДАННЯ ПРИЙНЯВ
РОЗДІЛ 1	доктор філософії Євген НЕСЕНЮК		
РОЗДІЛ 2	доктор філософії Євген НЕСЕНЮК		
РОЗДІЛ 3	доктор філософії Євген НЕСЕНЮК		

8. Дата видачі завдання: «22» вересня 2023 р.

Керівник кваліфікаційної роботи _____ Євген НЕСЕНЮК
(підпис керівника)

Завдання прийняв до виконання _____ Катерина ШУЛЯК
(підпис здобувача)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи «Фінансові механізми протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення та шляхи їх удосконалення»: 84 стор., 4 рис. 6 табл., 75 літературних джерел.

Мета роботи: удосконалення фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення.

Об'єктом дослідження є процес функціонування фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів функціонування фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення.

Методи дослідження: вертикальний і горизонтальний аналіз кошторисів та фінансової звітності, аналіз трендів, факторний аналіз, програмно-цільовий метод.

Результати кваліфікаційної роботи рекомендується використовувати під час проведення наукових досліджень, у практичній діяльності органів державного фінансового контролю.

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ, ПРОТИДІЯ, ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ДОХОДІВ, ЗЛОЧИННІ ШЛЯХИ, ТЕРОРИЗМ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ, ЗБРОЯ, МАСОВЕ ЗНИЩЕННЯ, ШЛЯХИ, УДОСКОНАЛЕННЯ

ЗМІСТ

ВСТУП…… 10

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТЕРОРИЗМУ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ …… 14

1.1. Економічна сутність фінансових механізмів та їх види ……. 14

1.2. Правове регулювання протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення…… 19

1.3. Концептуальні засади функціонування фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення та шляхи їх удосконалення…… 24

Висновки до розділу 1…….. 29

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТЕРОРИЗМУ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ…… 32

2.1. Фінансово-економічний паспорт Державної служби фінансового моніторингу України …… 32

2.2. Фінансові механізми первинного моніторингу …… 36

2.3. Фінансові механізми державного моніторингу …… 42

Висновки до розділу 2…….. 52

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТЕРОРИЗМУ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ…… 54

3.1. Удосконалення фінансових механізмів на основі упорядкування комунікацій між органами моніторингу ……..…. 54

3.2. Впровадження міжнародних стандартів фінансових механізмів….. 59

3.3. Фінансово-бюджетна ефективність функціонування Державної служби фінансового моніторингу України ….…… 62

Висновки до розділу 3…….. 65

ВИСНОВКИ…….. 68

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ…… 75

ДОДАТКИ……. 85

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

FATF - Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей;

PEP (англ. *politically exposed person*) - політично відома особа (національні публічні діячі, іноземні публічні діячі та публічні діячі міжнародних організацій);

ВК/ФТ - легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

Держфінмоніторинг – Державна служба фінансового моніторингу України;

ДПС – державна податкова служба України

ДФМ - структурний підрозділ центрального апарату НБУ, до компетенції якого належать питання нагляду у сфері запобігання та протидії ВК/ФТ;

ЕПЗ - електронний платіжний засіб;

ЄІС - єдина інформаційної система;

ЄДР - Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

ЄДРПОУ - Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України;

КБВ - кінцевий бенефіціарний власник;

КЕП - кваліфікований електронний підпис;

КУА - компанія з управління активами;

КМУ - Кабінет Міністрів України;

МБРР - Міжнародний банк реконструкції та розвитку;

МВФ – міжнародний валютний фонд

МФО - міжнародні фінансові організації

МФУ – Міністерство фінансів України

НБУ - Національний банк України;

НКЦПФР – Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку;

НОР – національна оцінка ризиків;

НПК - належна перевірка клієнта;

НПФ - недержавний пенсійний фонд;

НФГ - небанківська фінансова група;

ОВДП – облігації внутрішньої державної позики;

ПВК/ФТ - запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

ПЗНП - посилені заходи належної перевірки;

ПФМ - первинний фінансовий моніторинг;

ПФР - підрозділ фінансової розвідки;

РНБОУ – Рада з національної безпеки і оборони України;

РНОКПП - реєстраційний номер облікової картки платника податків;

СА (система автоматизації банку) - комплексна інтегрована система автоматизації процесів фінансового моніторингу, яка може складатися з кількох окремих систем або підсистем, які забезпечують функціонування належної системи управління ризиками ВК/ФТ банку;

СБУ - Служба безпеки України;

СГД – суб'єкт господарської діяльності;

СДФМ - суб'єкт державного фінансового моніторингу;

СЕІ - система електронної ідентифікації;

СЗНП - спрощені заходи належної перевірки;

СПФМ - суб'єкт первинного фінансового моніторингу;

СУО - спеціально уповноважений орган;

СУР - система управління ризиками;

ФОН - фонд операцій з нерухомістю;

ФОП - фізична особа – підприємець;

ФУ – фінансова установа.

ФФБ - фонд фінансування будівництва;

ВСТУП

Актуальність проблеми. Держфінмоніторинг виконує важливі функції з забезпечення державної безпеки України, які розширилися в умовах введення воєнного стану і протидії агресії рф. Тому його діяльність постійно підлаштовується під нові виклики часу і зміну стану внутрішнього і зовнішнього середовища, удосконалюється організація роботи Держфінмоніторингу, переглядаються механізми обміну інформацією між органами національної системи фінансового моніторингу України. Розвиток законодавства в сфері запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму суттєво впливає на засади функціонування системи фінансового моніторингу, приводить до виникнення його нових об'єктів, наприклад, віртуальних активів. Викладене вище потребує постійного переосмислення завдань, функцій Держфінмоніторингу, організації її діяльності і уточнення ролі в системі економічного контролю, що обумовлює актуальність підготовки статті. Актуальність вибору теми кваліфікаційної роботи пов'язана з необхідністю удосконалення організації та методики управління діяльністю Державної служби фінансового моніторингу України.

Мета кваліфікаційної роботи – удосконалення організаційних засад діяльності Державної служби фінансового моніторингу України.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність постановки і вирішення наступних ***завдань:***

визначити економічну сутність фінансових механізмів та їх види;

систематизувати правове регулювання протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення;

обґрунтувати концептуальні засади функціонування фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення та шляхи їх

удосконалення;

сформувати фінансово-економічний паспорт Державної служби фінансового моніторингу України;

формалізувати фінансові механізми первинного і державного моніторингу;

удосконалити фінансові механізми на основі упорядкування комунікацій між органами моніторингу;

впровадити міжнародні стандарти фінансових механізмів;

визначити фінансово-бюджетну ефективність функціонування Державної служби фінансового моніторингу України.

Об'єктом дослідження є процес функціонування фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів функціонування фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань дослідження використані наступні загальнонаукові і спеціальні методи: вертикальний і горизонтальний аналіз кошторисів та фінансової звітності, аналіз трендів, факторний аналіз, програмно-цільовий метод.

Наукова новизна кваліфікаційної роботи. У кваліфікаційній роботі удосконалено фінансові механізми протидії ПВК/ФТ на основі упорядкування комунікацій між органами моніторингу на основі формування та оприлюднення комплексної адміністративної звітності СПФМ, СДФМ, правоохоронними та судовими органами, її оцінки та формування стратегічних рішень. На відміну від існуючих механізмів, пропоновані ґрунтуються на рекомендаціях із впровадження міжнародних стандартів фінансових механізмів на основі НОР шляхом обґрунтування її концептуальних засад, адаптованих до українських умов на основі

Міжнародних стандартів на основі ідентифікації мети, учасників, джерел інформації, методології, систематичності, основних ризиків системи ПВК/ФТ в Україні, відношення держави до виявлених ризиків і корегування національної політики у зазначеній сфері.

Інформаційною базою дослідження є законодавчо-нормативні акти, наукові періодичні видання, монографії, матеріали науково-практичних конференцій, Інтернет-ресурси, офіційні сайти Державної служби статистики України, Державної служби фінансового моніторингу України.

Практичне значення одержаних результатів. Результати кваліфікаційної роботи рекомендується використовувати під час проведення наукових досліджень, у практичній діяльності органів державного фінансового контролю.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Результати дослідження, що містяться у кваліфікаційній роботі, пройшли апробацію та отримали схвалення на XIV Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Фінанси, облік та оподаткування: теорія і практика» (2023 р., м. Київ).

Структура, зміст та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст кваліфікаційної роботи розміщено на 84 сторінках друкованого тексту, у тому числі 6 таблиць, 4 рисунка та 1 додаток на 43 сторінках. Список використаних літературних джерел налічує 75 найменувань, який подано на 9 сторінках.

***Публікації здобувача за темою кваліфікаційної роботи*:**

1. Козлова В.О., Безугла А. І., Шуляк К. В., Організація діяльності Державної служби фінансового моніторингу України в системі економічного контролю. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2023. №3. С. 101-109. https://doi.org/10.32782/2520-2200/2023-3-14

2. Козлова В.О., Безугла А. І., Шуляк К. В. Фінансові механізми протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму,

розповсюдження зброї масового знищення та шляхи їх удосконалення. *Матер. XIV Міжн. наук.-практ. Інтернет-конф. «Фінанси, облік та оподаткування: теорія і практика»* (23 листоп. 2023 р., м. Київ). К.: НАУ, 2023. С.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТЕРОРИЗМУ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

1.1. Економічна сутність фінансових механізмів та їх види

Джерелом ризику ВК/ФТ є організаційно-правова форма, структура власності клієнта, його ділова та професійна діяльність, особа КБВ. Критеріями ризику є: надання клієнтом юридичних, консалтингових, бухгалтерських послуг; функціонування юридичної особи менше ніж півроку з дати державної реєстрації; суттєва відмінність попередньої професійної діяльності від планованої; певні види економічної діяльності (азартні ігри, лотереї, інкасація грошей, торгівля (нерухомістю, предметами розкоші, антикваріатом, дорогоцінними металами та камінням, зброєю, боєприпасами, військовою технікою, іноземною валютою), спорт, послуги (перестрахові, рекламні, маркетингові, консалтингові, ІТ, інвестиційні), неприбуткова, благодійна, релігійна, політична діяльність.

Високим ризиком корупції характеризується діяльність із державних закупівель, виробництва/торгівлі: фармацевтичними продуктами, наркотичними речовинами (прекурсорами); зброєю, боєприпасами, військовою технікою та військовими машинами (її частинами), рудами, дорогоцінним камінням, сирою нафтою, природним газом, нафтопродуктами.

Із організаційно-правовою формою клієнта, його поведінкою, структурою власності пов’язані такі критерії ризику: термін ділових відносин із банком менше трьох місяців; випуск акцій на пред’явника; незвично складна структура власності або контролю; наявність елементу номінального управління/власності, довірчих (трастових) відносин; складність фінансових

операцій клієнта, невідповідність їх обсягу фінансовому стану, структурування для уникнення порогових значень у системі контролю ПВК/ФТ; невиправдане затягування термінів надання інформації для здійснення НПК; приховування деталей щодо ділової діяльності від банка; підозра віднесення клієнта до компанії-оболонки (репутаційні, реєстраційні, операційні, географічні критерії).

Індикаторами підозрілості фінансових операцій є:

- в частині діяльності чи поведінки клієнта: неможливість пояснити зміст ділової діяльності та її характер, не бажання або відмова надавати інформацію, потрібну для НПК, її недостатній обсяг та недостовірність, неправдиві, підроблені відомості, допущені суттєві помилки, неможливість комунікацій телефоном та електронною поштою, велика кількість рахунків, яка не відповідає бізнес-потребам клієнтова, його нервова або нетипова поведінка, незвична зацікавленість законодавством та внутрішньою системою банку у сфері ПВК/ФТ, скасовує проведення запланованої фінансової операції після запиту банком відповідних підтверджуючих документів; наполягання на терміновості її проведення, пропозиція незаконної винагороди працівникові банку за її проведення у незвичний або підозрілий спосіб; невідповідність наданої інформації тій, що міститься в публічних джерелах; невідповідність фінансової операції ризик-профілю клієнта; незнання її суті та неможливість пояснити їх зміст; надмірне виправдування законності фінансової операції, її здійснення від імені та/або на користь іншої сторони, невідомої банку; уникання контактів з працівниками банку; контролюють фінансової операції іншими особами, непереконлива або незрозуміла мотивація відкриття рахунків нерезидентами в Україні, наполягання на обслуговуванні в одного і того самого працівника банку, припинення фінансових операцій у період його відсутності;

- в частині фінансових операцій клієнта: регулярне перерахування грошей іноземній компанії, яка має рахунок у банку України або регулярне отримання грошей від юридичної особи – резидента; особливості дебетових та

кредитових оборотів за рахунком клієнта протягом одного дня (їх великі значення при незначних сальдо на початок та кінець дня); проведення декількох фінансових операцій протягом одного дня в одному відділенні, але у різних працівників банку (клієнтського менеджера або касира); нехарактерність фінансової операції звичайній діяльності клієнта у частині цілей, типу, обсягів, відсутність аргументованих пояснень щодо доцільності їх проведення; регулярність переказів коштів з рахунку клієнта - юридичної особи на особисті рахунки фізичних осіб у частині виплати заробітної плати, соціальних та інших виплат; наявність негативної інформації щодо контрагентів клієнта; значні зміни в обсягах фінансових операцій за рахунками клієнта; попередня оплата за імпортними зовнішньоекономічними контрактами в разі наявності інформації про несумлінність виконання фінансових зобов'язань нерезидентом з відкритих джерел; розрахунки за експортно-імпортними контрактами на умовах передоплати без поставки товарів у визначені в таких договорах терміни; регулярне здійснення або отримання значної кількості грошових переказів без відкриття рахунку, або без очевидності їх мети, або наявності незвичного характеру; здійснення кількома клієнтами - пов'язаними особами значної кількості переказів протягом одного чи трьох днів; сумніви щодо знання відправником переказу одержувача, або навпаки.

Індикатори ризиків ПВК/ФТ за різними видами банківських продуктів (послуг) представлені у табл. 1.1. Мова йде про готівкові операції, кредити/позики, операції із цінними паперами та іншими фінансовими інструментами, торговельне фінансування, послуги із зберігання цінностей/надання в оренду депозитного сейфа, онлайн-послуги.

Таблиця 1.1

Індикатори ризиків ПВК/ФТ за різними видами банківських продуктів (послуг)

№ з/п	Назва продукту (послуги)	Зміст індикаторів ризиків
1	2	3
1	Готівкові операції	· невідповідність обсягу готівкових операцій клієнта масштабу його діяльності; · регулярні фінансові операції готівкою на значні округлені суми; · регулярний обмін значної кількості банкнот дрібного номіналу крупний; · внесення значних сум готівки, не підтверджених документами про виручку від продажу активів; · значні суми зняття готівки для проведення розрахунків з контрагентами, не підтверджених документально; · регулярна купівля, продаж національної (іноземної) валюти на значні суми; · значна частина готівкових операцій (понад 30%) у дебетовому (кредитовому) обороті за рахунками клієнта; · циклічний рух готівкових коштів за рахунками клієнта.
2	Кредити/ позики	· погашення кредиту коштами третіх осіб за відсутності раціонального обґрунтування; · відсутність зацікавленості клієнта істотними умовами кредитування в частині процентної ставки, штрафів, витратами з обслуговування кредиту; · належність активів-застави за кредитом клієнта третім особам, які не пов'язані з позичальником; · нецільове використання кредиту клієнтом, або його використання на цілі, нетипові для його діяльності; · погашення простроченого кредиту коштами із незрозумілих та/або непідтверджених джерел; · повернення довгострокового, зокрема іпотечного, кредиту у невиправдано короткі терміни; · необґрунтованість економічної доцільності отримання кредиту за умови наявності значної суми коштів на рахунках клієнта; · використання у формі забезпечення депозиту за значними сумами кредиту.
3	Операції із цінними паперами та іншими фінансовими інструментами	· відсутність очевидної економічної вигоди; · участь в угоді емітента: а) невідомої компанії, що здійснила емісію на значні суми; б) компанії, пов’язаної з клієнтом; · значні суми купівлі-продажу неліквідних цінних паперів без можливості підтвердження ринкової ціни; · здійснення угод із фінансовими інструментами за цінами, що суттєво відрізняються від ринкових; · незвична складність, неоднозначність, економічна недоцільність фінансових операцій клієнта з цінними паперами; · позабіржові угоди з купівлі-продажу цінних паперів, що не передбачають здійснення оплати проти поставки; ·

Закінчення табл. 1.1

1	2	3
		· перевищення двотижневого терміну розрахунку за фінансовими операціями з цінними паперами; · суттєві юридичні неточності або помилки у документах щодо фінансових операцій із цінними паперами; значне зростання вартості портфеля цінних паперів клієнта (більше 50 %) протягом короткого терміну (квартал).
4	Торговельне фінансування	· очевидне завищення або заниження ціни на товари та послуги, викривлення даних щодо їх кількості у разі імпорту чи експорту; · надмірно та необґрунтовано складна структура фінансових операцій з метою приховування справжнього характера угоди; · використання методів торговельного фінансування клієнта, не відповідних його звичайній підприємницькій діяльності, у т.ч. акредитивів; · укладання зовнішньоекономічних контрактів із контрагентами з країн із підвищеним ризиком ВК/ФТ; · використання транзитних схем через декілька країн за зовнішньоекономічними контрактами за відсутності очевидних економічних причин, або через країни із підвищеним ризиком ВК/ФТ; · відсутність економічного сенсу у імпорті/експорті товару за зовнішньоекономічним контрактом; · суттєві або часті зміни до умов акредитиву в частині сторін угоди, фінансових установ, географії руху коштів/товару.
5	Послуги із зберігання цінностей/надання в оренду депозитного сейфа	· незвична поведінка клієнта щодо використання сейфа є у частині частого відвідування сховища разом із сторонніми особами та/або із сумками великого розміру; · використання клієнтом трьох і більше сейфів; · невідповідність умов використання сейфів специфіці господарської діяльності клієнта; · значна тривалість знаходження клієнта у сховищі у часі, який перевищує 15 хвилин); · відвідування клієнтом сховища перед внесенням готівки на рахунок, відкритий у тому самому банку, де він користується послугами сейфа.
6	Онлайн-послуги	· використання для доступу до Інтернет-банкінгу кількома непов'язаними між собою клієнтами однакових IP-адресів (Інтернет-протокол); · використання третіми сторона онлайн-банкінга клієнта, у т.ч. із-за кордону, у разі, коли він знаходиться на території України.

Джерело: *власна розробка*

1.2. Правове регулювання протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення

Державною службою фінансового моніторингу України укладено Меморандум про взаєморозуміння з Підрозділом фінансової розвідки Люксембургу щодо співробітництва [37]. Предметом угоди є збирання, обробка, аналіз, обмін фінансовою інформацією щодо ВК/ФТ. Сторони керуються принципом взаємності, здійснюють обмін наявною інформацією в письмовій формі за власною ініціативою або на запит, який супроводжується стислим, актуальним та фактичним викладенням основних фактів справи. Вимогами до змісту запиту є: інформація про його причину та терміновість; мета використання інформації; аргументація відповідності національному законодавству держави запитуваної Сторони.

Спільним Наказом МФУ та Міністерства соціальної політики України від 09.02.2022 року № 56/83 затверджено Порядок обміну інформацією для здійснення верифікації та моніторингу державних виплат [65] за участю державного підприємства «Інформаційно-обчислювальний центр Міністерства соціальної політики України». Обмін інформацією здійснюється на центральному рівні в електронній формі засобами відповідно до Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах». МФУ забезпечує захист отриманої інформації в Інформаційно-аналітичній платформі електронної верифікації та моніторингу, а також повідомляє Міністерству соціальної політики України про виявлені факти несанкціонованих дій щодо інформації в ній.

ЗУ «Про верифікацію та моніторинг державних виплат» [52] визначає правові та організаційні засади їх здійснення з метою підвищення адресності державних виплат, сприяння розбудові системи соціального забезпечення, а також забезпечення ефективного використання бюджетних коштів. Під моніторингом розуміють систематичну діяльність з проведення аналізу

інформації, отриманої під час верифікації, та аналізу її результатів. Верифікацією є комплекс заходів щодо збору та перевірки достовірності інформації для призначення, нарахування та/або здійснення державних виплат за допомогою автоматизованих інформаційних систем, державних реєстрів, баз даних. Вона може бути: поточною (під час нарахування та/або здійснення державних виплат реципієнту); превентивною (у режимі реального часу під час звернення реципієнта за призначенням державних виплат); ретроспективна (після завершення державних виплат реципієнту).

Верифікація та моніторинг здійснюється в електронній формі на основі інформаційно-аналітичної платформи, призначеної для накопичення, обробки, аналізу інформації від суб'єктів її надання. Принципами здійснення верифікації та моніторингу державних виплат є: верховенство права; відкритість; неупередженість; прозорість; об'єктивність; забезпечення прав і свобод людини та громадянина; системність тощо.

Ідентифікація та верифікація клієнта має проводитися банком на основі ризик-орієнтованого підходу до відкриття рахунку, встановлення ділових відносин, проведення фінансової операції, вчинення правочинів. Їх результатом має бути: однозначне встановлення особи клієнта та/або його представника; достовірність отриманих ідентифікаційних даних тощо.

Розглянемо більш докладно зміст спрощених та посилених заходів НПК.

1. Спрощені заходи застосовуються до клієнтів з низьким ризиком ділових відносин та фінансових операцій із урахуванням типологічних досліджень СУО у сфері ПВК/ФТ, рекомендації НБУ, результатів НОР тощо.

2. Посилені заходи (ПЗНП) мають здійснюватися банком щодо клієнтів, ризик ділових відносин та фінансових операцій з якими є високий, з метою їх мінімізації шляхом: збільшення частоти та обсягу моніторингових дій; збору додаткової інформації тощо. До основних ПЗНП відносять: ідентифікацію осіб із прямим та/або непрямим вирішальним впливом; пошук інформації про клієнта у відкритих джерелах, публічних реєстрах, офіційних веб-сайтах; діагностика причин складної структури власності та/або реєстрації в певній

юрисдикції; уточнення джерел доходів (капіталу) клієнта та його КБВ; збільшення періодичності актуалізації клієнтських даних; перевірка наявності/чинності ліцензій, дозволів; перевірка юридичних та економічних зв'язків клієнта з іншими клієнтами банку, зокрема шляхом спільного керівника та КБВ; інспектування клієнта працівником банку за адресою його місцезнаходження для уточнення наданої інформації; лімітування користування клієнтом банківськими послугами/продуктами; отримання підтверджуючих документів від клієнтів щодо проведення окремих фінансових операцій до початку їх проведення; отримання дозволів керівника/ уповноваженого працівника банку на встановлення ділових відносин та проведення окремих фінансових операцій в межах установлених ділових відносин. Фінансові операції або дії клієнта є підозрілими у разі існування таких ознак: складність, незвично великі суми, незвичний спосіб проведення, відсутність очевидної економічної чи законної мети, невідповідність запланованої клієнтом діяльності з використанням послуг банку. Банк має проводити ПЗНП щодо клієнтів, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, мають реєстрацію, місце проживання або місцезнаходження в державах (юрисдикціях), що не виконують рекомендації *FATF*.

Окремим напрямом ПФМ є здійснення банками заходів відносно окремих суб'єктів для мінімізації ризику ВК/ФТ.

1. Неприбуткові/благодійні організації – їх заходи мають бути пропорційними ризику ділових відносин та фінансових операцій, а також індикаторам їх підозрілості. Об'єктами НПК щодо неприбуткової організації є: її місія, мета створення та діяльності, засновники, активи, джерела надходження коштів; види основних видатків та пропорції в них статей на утримання; перелік бенефіціарів - отримувачів коштів; масштаби внутрішньодержавної та міжнародної діяльності; методи пошуку донорів; досягнення, виконані програми; прозорість механізмів розподілу коштів та каналів їх перерахування бенефіціарам; цільове використання коштів; питома

вага готівки в надходженнях та видатках, її обґрунтованість; прозорість інформації про діяльність у відкритих джерелах тощо.

2. Іноземні фінансові установи – заходи застосовуються під час встановлення (підтримання) кореспондентських відносин, за виключенням тих із них, які зареєстровані та/або ліцензовані в державах, віднесених до переліку держав, не виконуючих рекомендації *FATF*. Держави, що не виконують рекомендації *FATF* вносяться у чорний список, які мають стратегічні недоліки у сфері ПВК/ФТ – у сірий список *FATF*.

Об’єктами НПК іноземних фінансових установ є: відповідність їх діяльності міжнародним стандартам; факти розслідування з питань ВК/ФТ та використання заходів впливу з боку наглядових органів протягом останніх семи років; наявність у складі органів управління або серед КБВ осіб, включених до переліку терористів або до санкційного переліку РНБОУ; основні види діяльності, цільові ринки, основні типи клієнтів; мета використання кореспондентського рахунку; плановані суми фінансових операцій за ними; можливість використання послуг афілійованими особами або іншими третіми особами.

3. *PEPs* - заходи щодо виявлення факту належності клієнта до зазначеної категорії; вжиття інструментів впливу до них; документування розроблених процедур у внутрішніх документах банку з питань ПВК/ФТ. Притаманними зазначеній категорій клієнтів ризиками є: рівень впливу, обсяг повноважень, зв'язок між минулими та чинними повноваженнями.

4. Використання агентів, які залучаються для ідентифікації та верифікації клієнтів та їх представників, а саме: юридичних осіб (резидентів і нерезидентів); ФОП; фізичних осіб - резидентів. До прийняття рішення щодо співробітництва з відповідним агентом банківська установа має здійснити попередній аналіз його надійності з метою виявлення та оцінки ризиків, пов’язаних із майбутнім співробітництвом. Критеріями оцінки надійності агентів та їх керівників є: наявність / відсутність: відношення до переліку терористів, санкційного переліку РНБОУ; судимості у фізичної особи,

заборони щодо права займатися певною діяльністю згідно з вироком суду; стадії ліквідації чи порушення справи про банкрутство; іншої негативної інформації у відкритих джерелах.

5. Треті сторони – щодо них припускається використання інструменту покладання, які дозволяють отримувати та використовувати інформацію про: ідентифікацію, верифікацію клієнтів; установлення їх КБВ, мети та характеру майбутніх ділових відносин.

6. СУО – банківська установа має право зупинити здійснення фінансової операції у разі її підозрілості без попереднього повідомлення клієнта на два робочі дні з дня зупинення включно, а також за рішенням/дорученням СУО.

Банківська установа має негайно, без попереднього повідомлення клієнта, заморозити активи, пов'язані з ВК/ФТ. Для цього використовуються автоматизовані програмні модулі, які містять: перелік терористів, порядки здійснення скринінгових процедур та ескалації випадків виявлення індикаторів пов'язаності клієнтів з переліку терористів; заходи щодо призупинення фінансових операцій та/або замороження/розмороження активів терористів з метою унеможливлення розпорядження ними, або їх використання. Скринінгові процедури дають можливість банку виявити індикатори пов'язаності з особами з переліку терористів. Система ФТ-моніторингу поширюється на вигодоодержувачів за фінансовими операціями; фінансові установи, що здійснюють транскордонні фінансові операції; клієнтів банку та їх представників; КБВ із прямим або непрямим вирішальним впливом на клієнтів; посадових осіб органів управління ними. Вона має забезпечувати: автоматизацію процедур виявлення індикаторів пов'язаності з терористами, їх проведення у режимі реального часу, оновлення переліку терористів на періодичній основі за даними офіційного вебсайті СУО, призупинення фінансової операції до її проведення у разі виявлення відповідних індикаторів, інформування уповноваженого працівника банку. Аналіз ефективності системи ФТ-моніторингу ґрунтується на історії інцидентів з метою виявлення недоліків та вжиття оперативних заходів із

метою їх усунення. У разі виявлення індикатора пов’язаності з терористами банк має відмовити клієнту в установленні ділових відносин та проведенні фінансових операцій, заморозити активи терористів та негайно поінформувати СУО та СБУ - шляхом надсилання файлів та листів-повідомлення. Замороженню підлягають також прибуткові фінансові операції клієнта, відносно якого прийнято рішення про замороження активів. Банк письмово повідомляє клієнту про замороження його активів. Підставою для розмороження активів є виключення особи з переліку терористів.

1.3. Концептуальні засади функціонування фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення та шляхи їх удосконалення

Фінансова група має розробляти та впроваджувати єдині правила з питань ПВК/ФТ, які повинні містити особливості здійснення відповідних заходів, поширюються на всіх учасників групи.

Перелік вимог до змісту Єдиних правил із питань ПВК/ФТ групи:

- опис організаційної структури групи;

- визначення учасників системи ПВК/ФТ відповідно до напрямів їх діяльності в групі;

- унормування забезпечення конфіденційності інформації, порядку її обігу, обміну між учасниками групи.

Розробка та реалізація єдиних правил із питань ПВК/ФТ групи має ґрунтуватися на таких основних принципах: організаційна та функціональна ефективність системи ПВК/ФТ; належність СУР ВК/ФТ та системи контролю за дотриманням учасниками групи законодавства України, міжнародних стандартів та єдиних правил із питань ПВК/ФТ; застосування програмного забезпечення для виявлення фінансових операцій: а) що підлягають фінансовому моніторингу; б) активів, пов'язаних із ВК/ФТ; в) здійснюваних особами, включеними до санкційних списків (FATF, РНБОУ тощо);

забезпечення конфіденційності збору, зберігання, обігу інформації у сфері ПВК/ФТ, обміну нею між учасниками групи; уніфікація порядку зберігання, передачі документів із питань ПВК/ФТ, у т.ч. шляхом створення електронного документообороту; оновлення єдиних правил групи на постійній основі у разі змін законодавства та встановлення подій, що можуть вплинути на ризики ВК/ФТ.

Якщо ФУ є учасником міжнародної групи, тобто її материнська компанія зареєстровані за межами Україні, вона має право розкривати інформацію, що є таємницею фінансового моніторингу, та здійснювати обмін нею у межах групи для забезпечення дотримання нею вимог міжнародних стандартів у сфері ПВК/ФТ.

Положення про здійснення установами фінансового моніторингу [58] містить ряд додатків, значущих із позицій його організації. У Додатку 1 «Належна перевірка клієнтів», у якому унормовано порядок НПК нових та наявних клієнтів на основі ризик-орієнтованого підходу. У Додатку 2 «Порядок ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта)» визначено перелік ідентифікаційних даних, а також обов'язок проведення ідентифікації та верифікації клієнта ФУ до встановлення ділових відносин, проведення фінансової операції, вчинення правочинів тощо.

У Додатку 3 «Порядок здійснення відеоверифікації» зазначається, що верифікація, здійснена ФУ з дотриманням встановлених вимог, прирівнюється до верифікації, здійсненої в особистій присутності особи. У Додатку 4 «Встановлення КБВ» встановлено обов'язки ФУ з визначення КБВ, у т.ч. під час здійснення НПК клієнта. У Додатку 5 «Спрощені заходи належної перевірки клієнта» визначено умови їх застосування, а саме в частині клієнтів, ризик ділових відносин (фінансової операції без їх встановлення) є низьким. У Додатку 6 «Посилені заходи належної перевірки клієнта» визначено обов'язки ФУ застосовувати їх до клієнтів, ризик ділових відносин (фінансової операції без їх встановлення) є високим. Додаток 7 «Заходи щодо неприбуткових організацій» вимагає від ФУ вживати заходи для мінімізації ризику ВК/ФТ

щодо них, включаючи благодійні організації. Вони мають бути пропорційними ризику ВК/ФТ і ґрунтуватися на розумінні сутності діяльності неприбуткової організації з боку ФУ. Об’єктами ризик-орієнтованого контролю є: основна мета (місія) створення та діяльності неприбуткової організації; її засновники; активи і основні джерела надходження коштів, їх донори та реципієнти - бенефіціари (отримувачів коштів); видатки неприбуткової організації, у т.ч. на її утримання; масштаби внутрішньодержавної та/або міжнародної діяльності; методи пошуку донорів і реципієнтів; досягнення цілей організації, реалізація нею програм та проєктів; прозорість механізмів розподілу коштів та каналів їх перерахування бенефіціарам; цільове використання коштів та його раціональна обґрунтованість; питома вага готівки в надходженнях/видатках; релевантність обсягу відкритої інформації про неприбуткову організацію обсягам її діяльності.

У Додатку 8 «Додаткові заходи щодо клієнтів, які (КБВ яких) є політично значущими особами, членами їх сімей та особами, пов'язаними з політично значущими особами» унормовує питання належної перевірки РЕР на основі додаткових заходів, розробки внутрішніх процедур, використання ризик-орієнтованого підходу тощо.

Додаток 9 «Використання агентів» передбачає право ФУ доручати агентам на договірних засадах здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнтів та їх представників.

Додаток 10 «Використання інформації щодо належної перевірки клієнта, отриманої від третьої сторони» надає право ФУ використовувати інструмент покладання для отримання і використання інформації для цілей ідентифікацій, верифікації клієнтів, встановлення їх КБВ, визначення мети та характеру майбутніх ділових відносин з клієнтом. За умови використання інструменту покладання ні третя особа, а ФУ несе відповідальність за здійснення НПК відповідно до вимог законодавства України. Третьою особою для використання інструменту покладання може бути: СПФМ; ФУ, що

підтримує ділові відносини з клієнтом і діє від власного імені (без використання інструменту покладання); інша ФУ, визначена надійною для співробітництва. Надійність третьої особи визначається такими факторами: дотримання законодавчих вимог до державної реєстрації; оцінювання виконання державою реєстрації вимог *FATF*; наявність внутрішніх документів, що стосуються порядку здійснення НПК та збереження інформації; оцінка ризиків, пов'язаних із майбутнім співробітництвом; можливість виконання вимог законодавства України у сфері ПВК/ФТ; відсутність заходів впливу з боку органів нагляду за порушення вимог щодо НПК та/або порядку зберігання інформації; відсутність фактів розслідування з питань ВК/ФТ. Можливість співробітництва ФУ з третьою особою оформлюється дозволом, що надається її відповідальним працівником / виконавчим органом / керівником. Використання інструменту покладання ФУ під час здійснення НПК передбачає дотримання таких умов: наявність трьохстороннього договору (ФУ-банк-третя особа); отримання необхідної інформації від третьої сторони до встановлення ділових відносин / проведення фінансової операції з клієнтом. В анкеті клієнта має зазначатися факт покладання на третю особу проведення НПК. ФУ має документувати факти отримання відповідної інформації від третьої особи із зазначенням дати, зберігати її. Підставою для припинення співробітництва ФУ із третьою особою є: по-перше, її відмова від надання копій відповідних підтвердних документів щодо вжитих заходів НПК; по-друге, неодноразове порушення строків надання такої інформації без поважних на те причин.

Додаток 11 «Порядок відмови установи від встановлення (підтримання) ділових відносин / проведення фінансової операції» покладає обов'язок на ФУ відмовити клієнту: у встановлення ділових відносин, в обслуговуванні, у проведенні фінансових операцій у разі високих ризиків ВК/ФТ та підозрілості діяльності (операцій).

Додаток 12 «Порядок зупинення, поновлення фінансових операцій та виконання рішень (доручень) спеціально уповноваженого органу» вимагає від

ФУ зупинення здійснення фінансової операції у разі її підозрілості шляхом видання відповідальним працівником внутрішнього розпорядження. Додаток 13 «Порядок замороження/розмороження активів» вимагає від ФУ негайного (без попереднього повідомлення клієнта) замороження активів, пов'язаних із ВК/ФТ, із використанням СА платіжною установою, іншими ФУ (із обов'язковим документуванням описів) – засобів СА (за наявності), перевірки наявності клієнтів у переліках терористів, використання альтернативних методів, у т.ч. таких, що передбачають обробку інформації в електронному вигляді.

Додаток 14 «Порядок моніторингу фінансових операцій, їх реєстрації та здійснення інформаційного обміну зі спеціально уповноваженим органом» визначає відповідні обов'язки використання СА платіжними системами. Додаток 15 «Заходи щодо переказів коштів» висуває вимоги до змісту документів, супроводження переказів коштів, обов'язкової інформації про платника і отримувача коштів, запровадження належних заходів моніторингу, розробки і застосування ефективних ризик-орієнтованих процедур, інформування НБУ про СПФМ, які порушують правила надання інформації на запити.

Додаток 16 «Порядок надання особами повідомлень про порушення у сфері ПВК/ФТ, порядок їх розгляду» вимагає від ФУ розробки та запровадження окремих каналів комунікацій із метою інформування працівниками виконавчого органу. Додаток 17 «Проведення навчальних заходів» визначає категорії працівників, які мають проходити навчання з питань ПВК/ФТ, та щорічний план проведення навчальних заходів. Додаток 18 «Критерії ризику ВК/ФТ» призначений для їх ідентифікації за типом клієнта, послуги (продукту), географічними критеріями.

Додаток 19 «Індикатори підозрілості фінансових операцій» містить такі групи оціночних показників: 1) діяльності чи поведінки клієнта; 2) фінансових операцій клієнта; 3) різних видів продуктів (послуг). Додаток 20 «Лист-повідомлення про замороження/розмороження активів» визначає конкретні

приклади їх здійснення, містить атрибути, представлені відомостями про: установу, яка надає інформацію; особу, активи якої заморожені/розморожені; про заморожені/розморожені активи. Додаток 21 містить приклад схематичного зображення структури власності клієнта - юридичної особи. Додаток 22 визначає зміст анкети клієнта - юридичної особи – резидента в частині повного та скороченого найменування, організаційно-правової форми, форми власності, місцезнаходження тощо. Додаток 23 містить вимоги до анкети клієнта - юридичної особи - нерезидента (траста або іншого подібного правового утворення), що вимірюється позиціями у кількості 32 одиниці. Додаток 24 «Анкета клієнта - представництва юридичної особи – нерезидента» містить перелік інформації, що вимірюється позиціями у кількості 41. Додаток 25 «Анкета клієнта - фізичної особи» та Додаток 26 «Анкета клієнта - фізичної особи - підприємця» містять по 28 критеріїв.

Висновки до розділу 1

1. Визначено економічну сутність фінансових механізмів, їх види, джерела ризику ВК/ФТ, якими є організаційно-правова форма, структура власності клієнта, його ділова та професійна діяльність, особа КБВ, визначено критерії ризику корупції і диференціації його рівня як високого, середнього, низького. Узагальнено індикатори підозрілості фінансових операцій і ризиків ПВК/ФТ за різними видами банківських продуктів (послуг), представлені таблично.

2. Надано критичну оцінку правового регулювання протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення, а саме: Меморандуму Держфінмоніторингу про взаєморозуміння з Підрозділом фінансової розвідки Люксембургу щодо співробітництва, Спільного Наказу МФУ та Мінсоцполітики України від в частині Порядку обміну інформацією для здійснення верифікації та моніторингу державних виплат за участю державного підприємства

«Інформаційно-обчислювальний центр Міністерства соціальної політики України», ЗУ «Про верифікацію та моніторинг державних виплат».

3. Показано, що ідентифікація та верифікація клієнта має проводитися банком на основі ризик-орієнтованого підходу до відкриття рахунку, встановлення ділових відносин, проведення фінансової операції, вчинення правочинів. Розглянуто передумови і зміст спрощених та посилених заходів НПК, а також здійснення банками заходів відносно окремих суб'єктів для мінімізації ризику ВК/ФТ (неприбуткові/благодійні організації, іноземні фінансові установи, *PEPs,* треті сторони, СУО, агенти для ідентифікації та верифікації клієнтів та їх представників - юридичних осіб (резидентів і нерезидентів); ФОП; фізичних осіб - резидентів.

4. Обґрунтовано концептуальні засади функціонування фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення та шляхи їх удосконалення. Зроблено акцент на тому, що фінансова група має розробляти та впроваджувати єдині правила з питань ПВК/ФТ, які повинні містити особливості здійснення відповідних заходів, поширюються на всіх учасників групи.

5. Надано характеристику Додатків до Положення про здійснення установами фінансового моніторингу, значущих із позицій його організації, а саме: належна перевірка клієнтів; порядок ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта); порядок здійснення відеоверифікації; встановлення КБВ; спрощені заходи належної перевірки клієнта; посилені заходи належної перевірки клієнта; заходи щодо неприбуткових організацій; додаткові заходи щодо клієнтів, які (КБВ яких) є політично значущими особами, членами їх сімей та особами, пов'язаними з політично значущими особами; використання агентів; використання інформації щодо належної перевірки клієнта, отриманої від третьої сторони; порядок відмови установи від встановлення (підтримання) ділових відносин / проведення фінансової операції; порядок зупинення, поновлення фінансових операцій та виконання рішень (доручень) спеціально

уповноваженого органу; порядок замороження/розмороження активів; порядок моніторингу фінансових операцій, їх реєстрації та здійснення інформаційного обміну зі спеціально уповноваженим органом; заходи щодо переказів коштів; порядок надання особами повідомлень про порушення у сфері ПВК/ФТ, порядок їх розгляду; проведення навчальних заходів; критерії ризику ВК/ФТ; індикатори підозрілості фінансових операцій; лист-повідомлення про замороження/розмороження активів; приклад схематичного зображення структури власності клієнта - юридичної особи; зміст анкети клієнта - юридичної особи – резидента в частині повного та скороченого найменування, організаційно-правової форми, форми власності, місцезнаходження; вимоги до анкети клієнта - юридичної особи - нерезидента (траста або іншого подібного правового утворення); анкета клієнта - представництва юридичної особи – нерезидента; анкета клієнта - фізичної особи; анкета клієнта - фізичної особи – підприємця.

РОЗДІЛ 2
ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТЕРОРИЗМУ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ

2.1. Фінансово-економічний паспорт Державної служби фінансового моніторингу України

Відповідно до Міжнародних Стандартів *FATF* [29-та Рекомендація] та Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинних шляхом, та про фінансування тероризму [ст. 12], ратифікованої Україною у 2010 р., у кожній країні має функціонувати ПФР, який є національним центром для отримання повідомлень про підозрілі операції та іншої інформації, яка має відношення до ВК/ФТ, її аналізу та розповсюдження отриманих результатів.

Згідно із ЗУ «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму» Держфінмоніторинг є органом, уповноваженим Україною на виконання функцій ПФР (*Financial Intelligence Unit, FIU*), призначений для ПВК/ФТ.

Держфінмоніторинг створений та розпочав свою діяльність у 2002 р. у складі МФУ у статусі Державного департаменту фінансового моніторингу, у 2005 р. отримав статус центрального органу виконавчої влади. Указом Президента України від 15.06.2006 № 526/2006 встановлена символіка Держфінмоніторингу. У сучасних умовах він реалізує функції ПФР «адміністративного типу». Обов’язки, права, функції та повноваження Держфінмоніторингу визначені ЗУ «Про ПВК/ФТ» та Положенням про Державну службу фінансового моніторингу України, затвердженим

постановою КМУ від 29.07.2015 № 537. Функціонал Держфінмоніторингу представлений на рис. 2.1.

Рис. 2.1 - Функціонал Держфінмоніторингу

***Джерело**: сайт https://fiu.gov.ua/*

Діяльність Держфінмоніторингу спрямовується і координується КМУ через Міністра МФУ. Його основними завданнями і функціями є:

- реалізація державної політики у сфері ПВК/ФТ;

- внесення на розгляд Міністра МФУ пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері ПВК/ФТ;

- збирання, оброблення та проведення операційного і стратегічного аналізу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, інші фінансові операції або інформації, що може бути пов'язана з підозрою ВК/ФТ;

- забезпечення функціонування та розвитку єдиної інформаційної системи у сфері ПВК/ФТ;

- проведення НОР;

- налагодження співпраці, взаємодії та інформаційного обміну з державними органами, НБУ, компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями у сфері ПВК/ФТ;

- забезпечення в установленому порядку представництва України в міжнародних організаціях з питань ПВК/ФТ;

- відпрацювання отриманих від СПФМ повідомлення про підозрілі фінансові операції;

- передача правоохоронним і розвідувальним органам України узагальнених матеріалів у разі наявності підозр щодо ВК/ФТ.

- співпраця з провідними міжнародними організаціями та установами у сфері ПВК/ФТ (FATF, Комітет експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), ЄС, Світовий банк, МВФ, Егмонтська група підрозділів фінансових розвідок, ООН). Починаючи з 2002 р. експерти Держфінмоніторингу на постійній основі беруть участь у Пленарних засіданнях Комітету MONEYVAL, налагодили співпрацю з більш ніж 150 ПФР інших країн світу та отримують від них інформацію, яка може бути пов'язана з ВК/ФТ.

Державний заклад післядипломної освіти «Академія фінансового моніторингу» у складі Держфінмоніторингу на безперервній основі здійснює підвищення кваліфікації спеціалістів регуляторних, правоохоронних, розвідувальних органів, суддів та фахівців приватного сектору.

Наказом МФУ від 30.07.2018 № 655 встановлено відомчі заохочувальні нагороди, якими відзначаються працівники Держфінмоніторингу, підприємств, установ, організацій, що входять до сфери його управління за особисті досягнення у професійній діяльності.

Протягом 2018-2021 років загальна кількість переданих Держфінмоніторингом матеріалів до правоохоронних органів зросла з 934 шт. до 1170 шт., а у 2022 році скоротилася до 934 шт (рис. 2.2).

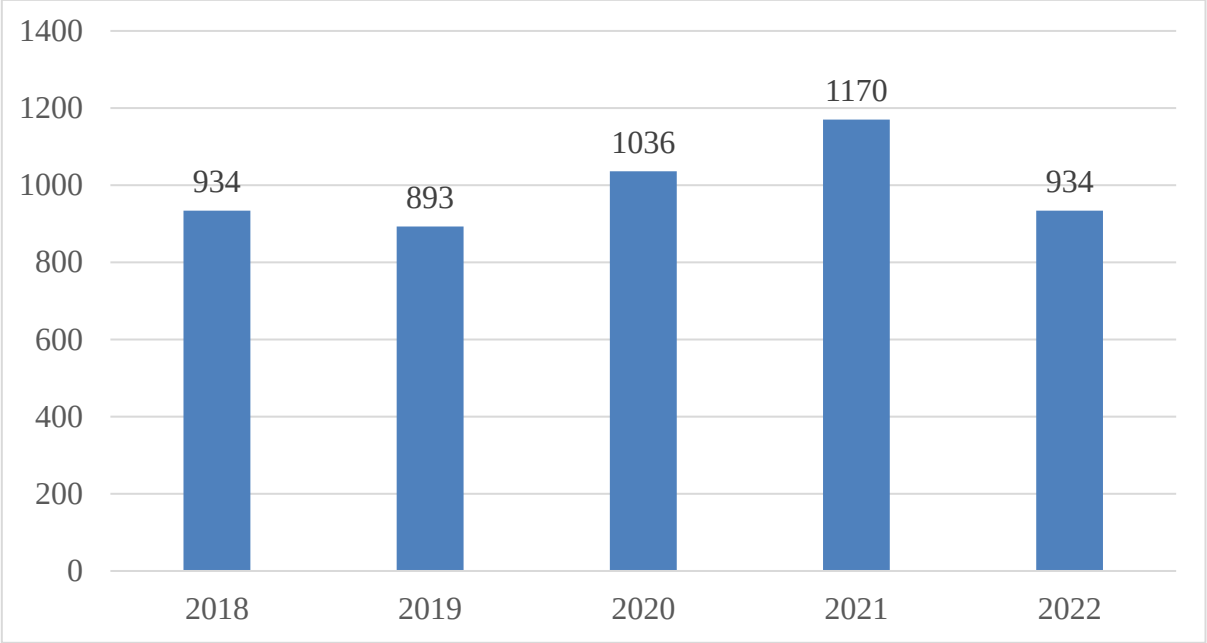

Рис. 2.2 - Загальна кількість переданих Держфінмоніторингом матеріалів до правоохоронних органів, шт.

***Джерело**: власні розрахунки*

Після зростання кількості інформування СПФМ про фінансові операції у 2019 році проти 2018 року до 11462 тис. шт. із 10006 тис. шт., у наступні роки розпочався низхідний тренд за лінійним законом до 1181 тис. шт., що у 9,7 разів менше рівня 2019 року (рис. 2.3).

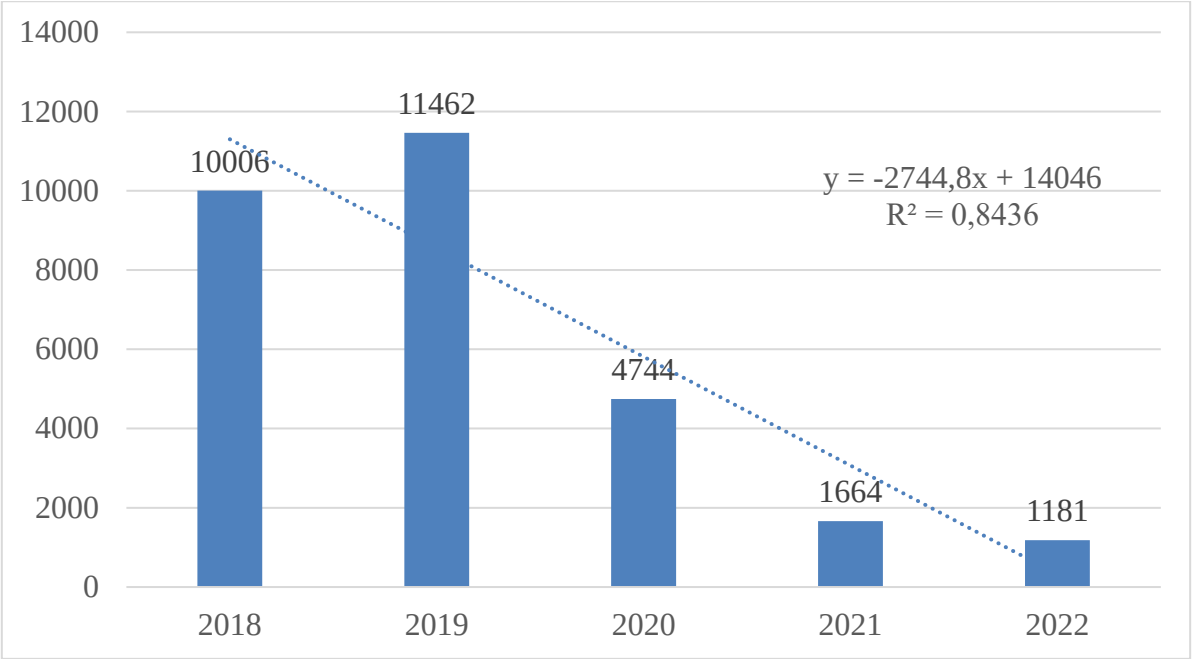

Рис. 2.3 - Динаміка інформування СПФМ про фінансові операції протягом 2018-2022 років, тис. шт.

***Джерело**: власні розрахунки*

Значною мірою це пояснюється обмеженнями, пов'язаними з COVID-19 та введенням воєнного стану.

2.2. Фінансові механізми первинного моніторингу

Метою належної організації та проведення ПФМ є: виконання вимог законодавства України у сфері ПВК/ФТ; виявлення підозрілих фінансових операцій; повідомлення про них Держфінмоніторингу; запобігання застосовуванню послуг СГД для проведення фінансових операцій клієнтами з протиправною метою. СПФМ має вживати такі заходи: призначення відповідального працівника та створення (у разі необхідності) окремого структурного підрозділу у сфері ПВК/ФТ, підпорядкованого відповідальному працівникові; забезпечення функціонування СУР; розробка критерії ризиків і внутрішніх документів у сфері ПВК/ФТ; інформування керівника СПФМ, відповідального працівника та інших працівників щодо їхніх обов'язків і змісту ризик-профілю суб'єкта, залучених до проведення ПФМ; постійне

вдосконалення внутрішнього контроль з питань ПВК/ФТ, зокрема, шляхом внутрішніх перевірок, проведення незалежного аудиту, виявлення ознак неналежної СУР; проведення навчальних заходів для усіх працівників СПФМ з питань ПВК/ФТ, перевірка їх бездоганної ділової репутації; своєчасне виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу; здійснення НПК і встановлення КБВ для виявлення підозрілих фінансових операцій (діяльності); зберігання документів, інформації, що стосуються виконання СПФМ обов'язків у сфері ПВК/ФТ, протягом визначених законодавством строків; надання своєчасних відповідей на запити Міністерства юстиції, її територіального органу, Держфінмоніторингу; розгляд проблемних та актуальних питань, розробка пропозицій щодо їх вирішення.

Відповідальність за неналежну організацію та проведення ПФМ несе керівник суб'єкта, а також його відповідальний працівник. До сфери відповідальності керівника СПМ у сфері ПВК/ФТ відносять такі питання: моніторинг ділових відносин з клієнтами, виявлення їх підозрілої діяльності, розробка пропозицій і вжиття заходів з її усунення та мінімізації ризиків; прийняття рішень щодо відмови у встановленні/продовженні ділових відносин з клієнтами включно зі встановленням неприйнятно високого притаманного їм рівня ризику; проведення заходів з НПК; моніторинг змін у законодавстві України у сфері ПВК/ФТ та вжиття необхідних заходів у зв'язку з ними в частині оновлення внутрішніх документів СПМ у частині вжиття і корегування заходів із зазначенням конкретних термінів їх реалізації; проведення навчальних заходів для працівників СПМ; установлення ділових відносин з *PEP*, членом її сім'ї або пов'язаною особою тощо.

Працівник, відповідальний за проведення фінансового моніторингу, є незалежним у своїй діяльності, призначається на посаду керівником СПМ, є підзвітним тільки йому, виконує функції організації та координації діяльності. Держфінмоніторинг інформується про призначення відповідального

працівника, його звільнення, зміну відомостей про нього протягом трьох робочих днів з дня їх настання. Відповідальний працівник у разі незгоди з вказівками керівника СПМ має право письмово повідомити про це Міністерство юстиції України з викладенням своїх заперечень. До його особи висуваються такі вимоги: бездоганна ділова репутація; наявність вищої освіти; досвід роботи не менше одного року у сфері ПВК/ФТ; знання законодавства та міжнародних стандартів у сфері ПВК/ФТ; володіння навичками щодо їх використання в практичній діяльності; відсутність судимості. Вперше призначена на посаду відповідального працівника СПМ особа має протягом трьох місяців пройти навчання і у подальшому регулярно підвищувати кваліфікацію не менше одного разу на три роки на базі Державного закладу післядипломної освіти «Академія фінансового моніторингу».

СПМ має розробляти, впроваджувати, оновлювати внутрішні документи з питань фінансового моніторингу з урахуванням вимог законодавства, міжнародних стандартів, результатів НОР та оцінки власних ризиків функціонування. Вони мають містити достатні для забезпечення ефективного управління ризиками процедури і унеможливлювати використання послуг та продуктів СПМ для ПВК/ФТ. Основними внутрішніми документами є:

- Правила фінансового моніторингу, які визначають порядок вчинення дій працівниками СПМ та спрямовані на недопущення його використання з метою ВК/ФТ;

- Програма проведення фінансового моніторингу, яка містить план організаційних заходів для його проведення.

Зазначені документи враховують специфіку діяльності СПМ, особливості різних типів клієнтів та ґрунтуються на ризик-орієнтованому підході. Розробником Правил і Програми, які затверджуються керівником СПМ, є відповідальний працівник. На нього також покладено обов’язки своєчасного оновлення Правил і Програми (не пізніше трьох місяців із прийняття змін до законодавства у сфері ПВК/ФТ.

Основними розділами і змістовним наповненням Правил фінансового моніторингу є:

- опис внутрішньої системи фінансового моніторингу СПМ (посади працівників, механізм взаємодії між ними, прав та розподіл обов'язків);
- засади обліку СПМ у Держфінмоніторингу;
- здійснення заходів НПК;
- виявлення СПМ розбіжностей між відомостями про КБВ у ЄДРПОУ та інформацією за результатами НПК та повідомлення про це Держфінмоніторингу;
- визначення *PEPs* та порядок вжиття щодо них необхідних додаткових заходів;
- використання ризик-орієнтованого підходу в частині оцінки та переоцінки ризик-профілів СПМ та клієнта; вжиття заходів із мінімізації ризиків на основі їх моніторингу і контролю;
- визначення критеріїв ризику ВК/ФТ;
- умови відмови від встановлення (підтримання) ділових відносин (фінансових операцій) із клієнтами, порядок їх моніторингу та повідомлення Держфінмоніторингу;
- методи виявлення та ідентифікація фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, підозрілих фінансових операцій, у т.ч. з використанням засобів автоматизації, інформування про це Держфінмоніторингу;
- забезпечення таємниці фінансового моніторингу, надійності зберігання документів щодо НПК, проведення фінансової операції та ділових відносин з клієнтом, оцінки та переоцінки ризиків тощо;
- направлення запитів до органів державної влади з метою виконання завдань у сфері ПВК/ФТ, надання відповідей на запити Держфінмоніторингу;
- ознайомлення працівників і керівника СПМ із внутрішніми документами, їх інформування, у т. ч. анонімне, про порушення вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ;

- проведення внутрішніх перевірок діяльності СПМ і навчальних заходів для його працівників на предмет дотримання вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ.

Основними розділами і змістовним наповненням Програми фінансового моніторингу є:

- вимоги до розробка і оновлення Правил фінансового моніторингу і та його Програми;

- порядок призначення / звільнення відповідального працівника СПМ, зміни відомостей про нього, надсилання відповідної інформації до Держфінмоніторингу;

- вимоги до змісту посадової інструкції відповідального працівника, порядок її розробки та затвердження;

- попередження працівників СПМ про відповідальність за порушення внутрішніх документів та законодавства у сфері ПВК/ФТ;

- проведення освітньої та практичної роботи у рамках підготовки персоналу та забезпечення підвищення їх кваліфікації у сфері ПВК/ФТ;

- вимоги до внутрішніх перевірок (незалежного аудиту) СПМ на предмет дотримання законодавства у сфері ПВК/ФТ;

- перелік посилених заходів НПК до встановлення ділових відносин із особами або компаніями іноземних держав, інформування Держфінмоніторингу про проведення фінансових операцій із ними у разі існування ризику ВК/ФТ.

Рівень ризику ділових відносин з клієнтом (проведення фінансових операцій без їх встановлення) не впливає на імперативність виявлення СПМ підозрілих фінансових операцій (діяльності). Підозрілими є фінансові операції, або спроба їх проведення незалежно від суми, за умови наявності у СПМ обґрунтованих висновків, підтверджених документами та іншою інформацією з урахуванням результатів типологічних досліджень, підготовлених Держфінмоніторингом та Міністерством юстиції України.

Віднесення фінансової операції до підозрілої має включати реалізацію таких попередніх заходів:

- її аналіз (належність до осіб: 1) пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності, 2) до яких застосовано міжнародні санкції; 3) мають високий / неприйнятно високий ризик тощо);

- з'ясування форми, способу розрахунку, суті та мети здійснення фінансової операції, проведення аналізу її відповідності наявній інформації про клієнта з метою виявлення підозрілих фінансових операцій;

- управління ризиками використання нових та наявних інформаційних продуктів, проведення фінансових операцій, наявність ділової практики або технологій, що реалізуються без безпосереднього контакту з клієнтом.

Внутрішня перевірка діяльності суб'єкта на предмет дотримання вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ здійснюється не рідше одного разу на рік.

Внутрішня перевірка здійснюється за рішенням керівника СПМ та оформляється розпорядчим документом. Її питаннями є:

- відповідність Правил і Програми вимогам законодавства у сфері ПВК/ФТ;

- дотримання вимог Правил фінансового моніторингу;

- виконання заходів, передбачених Програмою фінансового моніторингу і відповідною програмою навчання;

- відповідність оцінки ризику ВК/ФТ критеріям, визначеним МФУ;

- дотримання вимог законодавства і внутрішніх регламентів щодо оформлення і зберігання документів з питань фінансового моніторингу;

- інші додаткові питання.

Результати внутрішньої перевірки оформлюються актом, в якому зазначаються висновки та пропозиції щодо усунення виявлених недоліків.

Незалежний аудит у сфері ПВК/ФТ може проводити аудитор (аудиторська фірма), що знаходяться у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності Аудиторської палати України.

Термін зберігання СПМ Акту перевірки або Аудиторського висновку становить п’ять років з дати їх укладання.

Усі працівники СПМ, які забезпечують здійснення фінансової операції, мають ознайомитися з Правилами фінансового моніторингу та Програмою, а також брати участь у відповідних навчальних заняттях.

Формами освітньої роботи з працівниками СПМ є: ознайомлення із вітчизняним законодавством, міжнародними стандартами, внутрішніми документами з питань ПВК/ФТ; поглиблене вивчення засобів і прийомів для проведення НПК; застосування ризик-орієнтованого підходу для управління ризиками щодо ВК/ФТ; опанування практичних прикладів щодо оцінки ризиків, з урахуванням встановлених критеріїв ризику.

2.3. Фінансові механізми державного моніторингу

Положення «Про порядок підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями» [72] має за мету вдосконалення відповідних процедур. Основним об’єктом є Федеративна Республіка Німеччини, а з МФО, які надають позики чи кредити державою або під державні гарантії, виключається МВФ. У разі потреби одержання від МФО авансу позики для підготовки інвестиційного проекту його ініціатор має подати до МФУ в довільній формі лист-запит разом з проектною пропозицією з обґрунтуванням необхідності його отримання. Протягом двох робочих днів МФУ після надходження документів має провести експертизу проектної пропозиції, а у разі виявлення розбіжностей і невідповідності - повернути їх ініціаторові.

За інвестиційним проектом на умовах фінансової самоокупності потенційні бенефіціари визначаються після підписання договору України з МФО, а оцінка їх фінансового стану проводиться пізніше, на стадії реалізації інвестиційного проєкту, за рахунок їх коштів у порядку, визначеному МФУ,

протягом 20 календарних днів з дати отримання проєктної пропозиції. За результатами вивчення звіту про оцінку фінансового стану МФУ протягом трьох робочих днів формує висновок, який надсилається ініціаторові проєкту та бенефіціарові. Умовою негативного висновку МФУ може бути наявність у останнього простроченої кредитної і податкової заборгованості. У разі подання ініціатором інвестиційного проєкту неповної або неточної інформації строк проведення оцінки фінансового стану бенефіціара продовжується МФУ, у разі порушення пролонгованих термінів - проєктна пропозиція повертається ініціаторові без розгляду.

У разі подання останнім листа-запиту про отримання авансу позики МФУ розглядає його проєкт, складає висновок щодо експертизи проектної пропозиції та звертається до МФО із відповідним запитом у передбачені терміни, а у разі відсутності необхідності проведення оцінки фінансового стану бенефіціара, - протягом п’яти робочих днів з дати отримання проекту листа-запиту. Після винесення позитивного висновку щодо фінансового стану бенефіціара та експертизи проектної пропозиції МФУ у триденний строк звертається до МФО із запитом про фінансування інвестиційного проекту та отримання авансу позики (у разі необхідності). Після отримання згоди від МФО МФУ протягом п’яти робочих днів приймає рішення про доцільність підготовки інвестиційного проекту і отримання авансу позики.

Про прийняте рішення МФУ інформує КМУ, ініціатора інвестиційного проекту, відповідального виконавця (бенефіціара) та Міністерства економіки України. Функціями відповідального виконавця є: організація роботи з підготовки інвестиційного проекту, призначення його координатора, визначення відповідального структурного підрозділу за підготовку та реалізацію інвестиційного проекту, підготовка плану заходів щодо його підготовки (у т.ч. плану закупівель у разі необхідності) протягом двох тижнів.

Максимальний строк підготовки інвестиційного проекту - 12 місяців з дати прийняття МФУ відповідного рішення. Його порушення викликає необхідність проведення консультацій відповідального виконавця з МФО з

питань доцільності подальшої підготовки, результати яких у тижневий строк мають бути доведені до КМУ. Після підписання договору України з МФО протягом двотижневого строку укладається договір між МФУ та відповідальним виконавцем; відбувається інформування Міністерства юстиції України для підписання висновку щодо здійснення внутрішньодержавних процедур, у т.ч. шляхом ратифікації Верховною Радою України, Президентом України; Кабінетом Міністрів України.

Міністерство юстиції України передає КМУ, МФУ, Міністерству зовнішніх справ України та відповідальному виконавцю юридичний висновок за інвестиційним договором з МФО у десятиденний строк після набрання чинності Закону про його ратифікацію. Про набрання чинності інвестиційним договором України МФО повідомляє МФУ, яке у свою чергу у тижневий термін інформує КМУ та відповідального виконавця. Останній у двотижневий термін передає до Міністерства зовнішніх справ України оригінал інвестиційного договору разом з повідомленням МФО про набрання ним чинності.

Системним є проєкт, спрямований на підтримку проведення стратегічних та інституціональних реформ в Україні, позика за яким надходить єдиним траншем або за результатами досягнення відповідних індикаторів. Його підготовка і реалізація оформляється договором України з МФО, а отримані кошти використовується для фінансування Державного бюджету України. Під час складання його проєкту на відповідний рік визначається обсяг фінансових ресурсів, які планується залучити від МФО для звернення до неї з пропозицією щодо підготовки системного проекту. Процес його укладання має такі етапи: звернення з листом до МФО, проведення консультацій з нею за участю заінтересованих державних органів, узгодження цілей, завдань, порядку підготовки за участю МФУ як відповідального виконавця. Після отримання повідомлення від МФО про підтримку системного проекту МФУ інформує про це КМУ, а до МФО подає інформацію

про обсяги залучених від МФО фінансових ресурсів, передбачених у Державному бюджеті України на поточний рік.

Проведення переговорів про системний проєкт і підписання договору України з МФО відбувається на підставі акта Президента України або Кабінету Міністрів України, за результатами яких уповноважена особа підписує протокол та/або лист про підтвердження результатів переговорів. Керівник офіційної делегації чи уповноважений представник після закінчення переговорів з МФО має подати у термін 10 днів копію протоколу, звіт про виконання отриманих директив, висновки та пропозиції щодо подальших дій, погоджені з Міністерством зовнішніх справ України таким суб'єктам у разі укладення договору: від імені України - Президентові України (копії - КМУ, МФУ), Уряду України – КМУ (копія – МФУ). За результатами переговорів також надсилається Лист Уряду України до МФО. Після схвалення системного проекту і надходження від МФО відповідного повідомлення нормативним актом Президента України або КМУ певній особі видаються повноваження щодо підписання договору України з МФО.

Договір України з МФО може передбачати два варіанта надходження позики: 1) єдиний транш – тоді МФУ протягом трьох робочих днів після зарахування коштів на рахунок державного бюджету має поінформувати про це КМУ; 2) за результатами досягнення відповідних індикаторів системного проєкту – тоді МФУ використовує операційний посібник, а у разі потреби – обґрунтовує план реструктуризації, погоджує його з виконавцями заходів, Міністерством зовнішніх справ України, а також із Міністерством юстиції щодо визначення внутрішньодержавних процедур легітимізації змін. У разі відсутності потреби ратифікації змін до договору України з МФО МФУ має поінформувати КМУ та виконавців заходів системного проекту після набрання їх чинності.

Реалізація інвестиційного проекту оформляється певними документами, які складають такі суб'єкти: відповідальний виконавець - план заходів і оформлення державних гарантій; МФО - план досягнення показників

результативності. Надання державних гарантій під позики МФО вимагає від бенефіціара вжиття додаткових заходів із відкриття необхідних рахунків, зокрема акредитивних. Надання позики для реалізації інвестиційних проектів за договорами України обслуговують такі суб'єкти: за кредитами МБРР: у разі, якщо бенефіціаром є: 1) розпорядник бюджетних коштів - Казначейство України; 2) інші юридичні особи - АТ "Державний експортно-імпортний банк України". Зазначений банк також обслуговує Договори України з Європейським інвестиційним банком та Північною екологічною фінансовою корпорацією. Суб'єктами моніторингу інвестиційних проєктів за договорами України з МФО є: МФУ, МФО, відповідальний виконавець, бенефіціар. Об'єктами моніторингу є: стан підготовки та реалізації інвестиційних проєктів, відхилення від запланованих заходів, оцінка їх впливу на виконання прийнятих зобов'язань, використання коштів позики та виконання фінансових зобов'язань. Інструментами постійного моніторингу виконання умов договору України з МФО є: спостереження за виконанням планів; контроль закупівель товарів (робіт, послуг), у т.ч. публічних; ревізія виконання бюджету проєкту та цільового використання коштів; формування фінансової звітності і підготовка звітів про реалізацію проекту; розрахунок показників результативності та оцінка їх досягнення; діагностика відхилень; підготовка і порівняння запитів до МФО і бенефіціарів на одержання коштів позики і одержання їх із відповідних рахунків тощо.

На відповідального виконавця та/або бенефіціара покладено функції управління інвестиційним проєктом з метою досягнення запланованих індикаторів; забезпечення своєчасної та якісної його реалізації; виявлення слабких місць, усунення їх причин, розв'язання інших проблем у ході реалізації інвестиційного проєкту. Відповідальний виконавець та/або бенефіціар мають забезпечити організацію: ведення бухгалтерського обліку; обіг документів та їх зберігання; формування і подання звітності, проведення аудиту проекту; закупівель товарів (робіт, послуг) і роботу комітету з конкурсних торгів згідно з правилами і процедурами МФО; належну роботу

залучених груп консультантів, оскільки відповідають за якісне здійснення заходів, передбачених договором.

Виконавці заходів системного проєкту мають звітувати перед МФУ шляхом подання електронної та паперової звітності: а) ті, що отримують транш за програмами, - щоквартально до 15 числа наступного місяця; б) ті, шо отримують позики за результатами досягнення відповідних індикаторів - у строки та за формою, визначеними операційним посібником. У разі неподання встановленої звітності вважаються незадовільними: як здійснення функцій відповідального виконавця, так і хід виконання реалізованого інвестиційного проекту. У разі неотримання документів МФУ інформує про цей факт КМУ та МФО та порушує питання щодо зупинення фінансування реалізації інвестиційних проєктів.

Якщо держава Україна є відповідальним виконавцем за договорами залучення коштів МФО вона має подавати один раз на півроку до 30 числа наступного місяця Міністерству зовнішніх зв'язків України інформацію про стан їх виконання. У разі виявлення фактів невиконання або неналежного виконання зобов'язань за такими договорами відповідальний виконавець має поінформувати про них Міністерство зовнішніх зв'язків України з пропозиціями і заходами щодо невідкладного виправлення ситуації найкраще відповідно до норм міжнародного права, а також для повідомлення Президента України та КМУ.

Завершення інвестиційного проекту є об'єктом перевірки Державної аудиторської служби в останній рік його реалізації за поданням МФУ, яке готується та подається щороку до 1 листопада на наступний рік за інвестиційними проектами, термін реалізації яких витікає в наступному році. За результатами аудитів інвестиційних проєктів відповідальному виконавцеві видається аудиторський звіт.

Відповідальний виконавець має забезпечити проведення розрахунків із постачальниками і підрядниками відповідно до укладених контрактів і підготувати у двомісячний строк після їх завершення остаточний звіт і проєкт

акту КМУ про схвалення результатів реалізації інвестиційного договору, а також забезпечити передачу документів, пов'язаних з його підготовкою та реалізацією, до архіву. Відповідальний виконавець після схвалення остаточного звіту має поінформувати Верховну Раду України про економічний та/або соціально-економічний ефект від реалізації інвестиційного проєкту відповідно до нератифікованого нею договору України з МФО.

Положення «Про порядок підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями» [72] має ряд додатків.

У Додатку 1 наведено Перелік документів, що подаються на розгляд МФУ для прийняття рішення про доцільність підготовки інвестиційного проекту, серед них: проектна пропозиція, лист-згода центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у відповідній сфері, в якій заплановано реалізацію проекту; лист МФО про підтримку проекту (згода про надання фінансування); документи для проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара, його довідки про відсутність простроченої кредитної і податкової заборгованості.

У Додатку 2 наведено Перелік документів, що подаються на розгляд МФУ для прийняття рішення про доцільність залучення авансу позики: лист-запит про отримання авансу позики в довільній формі; лист центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у відповідній сфері, в якій передбачається реалізація інвестиційного проекту; лист із зазначенням порядку використання коштів авансу позики, план закупівель, які будуть фінансуватися за їх рахунок.

У Додатку 3 наведено Перелік документів, що подаються на розгляд КМУ для одержання від МФО авансу позики для підготовки інвестиційного проекту: обґрунтування необхідності одержання авансу позики для підготовки інвестиційного проекту; план закупівель, що будуть фінансуватися

за рахунок їх коштів; висновок МФУ щодо оцінки фінансового стану бенефіціара, фінансових умов листа-угоди України з МФО про залучення авансу позики, його впливу на показники державного бюджету і державного кредиту; проект акту Президента України або Кабінету Міністрів України про підписання листа-угоди з МФО залежно від суб'єктності укладення міжнародного договору; проект листа-угоди України з МФО про залучення авансу позики з додатками у формі листів про фінансові та економічні дані, про показники моніторингу та оцінки тощо (англійською та українською мовами); рішення МФУ про доцільність залучення авансу позики.

Додаток 4 – це План заходів щодо підготовки інвестиційного проекту. Додаток 5 - Перелік документів, що подаються на розгляд КМУ перед початком переговорів з МФО. Вони представлені для інвестиційного та системного проєктів (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Перелік документів для переговорів з МФО за інвестиційним та системними проєктами

№ з/п	Перелік документів	Проєкт	
		інвести-ційний	систем-ний
1	2	3	4
1	Проєкти		
1.1	- акта Кабінету Міністрів України про залучення фінансових ресурсів МФО	+	+
1.2	- акта Президента України / Кабінету Міністрів України про проведення переговорів і підписання договору України з МФО	+	+
1.3	- директив делегації чи представникові України на переговори з МФО	+	+
1.4	- Листа Уряду України до МФО	-	+
1.5	- договору України з МФО з додатками та додатковими листами до нього (англійською та українською мовами)	+	+
1.6	- договору між МФО і бенефіціаром (англійською та українською мовами)	+	-
1.7	- договорів, укладення яких необхідне для реалізації проекту	-	+
1.8	- інших нормативно-правових актів, прийняття яких необхідне для реалізації проекту	-	+
1.9	- програмного документа МФО	-	+
1.10	- рішення відповідного органу місцевого самоврядування та/або копія документа, що посвідчує право власності чи право користування земельною ділянкою	+	-

Закінчення 2.1

1	2	3	4
1.11	поданого до Антимонопольного комітету повідомлення про нову державну допомогу	+	-
2	Програма стратегічних та інституціональних реформ	-	+
3	Фінансово-економічне обґрунтування інвестиційного проекту	+	-
4	Пояснювальна записка до проекту інвестиційного договору України з МФО	+	+
5	План заходів щодо реалізації інвестиційного проекту	+	-
6	Документи, на які є посилання в договорі України з МФО та договорі між МФО і бенефіціаром (англійською та українською мовами)	+	+
7	Висновки МФУ щодо оцінки фінансового стану бенефіціара або лист-пояснення ініціатора проекту про неможливість його визначення до підписання договору України з МФО	+	-
8	Висновок МФУ щодо фінансових умов договору України з МФО і можливих наслідків їх виконання	-	+
9	Інформація Мін'юсту про результати правової експертизи проекту договору України з МФО	+	+

***Джерело**: власні розробки*

Із представлених у переліку 29 документів 7 є спільними для інвестиційних і системних проєктів. На відміну від інвестиційних проєктів, для системних потрібні такі документи: проекти (Листа Уряду України до МФО; договорів та інших нормативно-правових актів, необхідних для реалізації інвестиційного проекту; програмного документа МФО); програма стратегічних та інституціональних реформ України; висновок МФУ щодо фінансових умов договору України з МФО і можливих наслідків їх виконання.

На відміну від системних проєктів, для інвестиційних потрібні такі документи: проекти (договору між МФО і бенефіціаром; рішення відповідного органу місцевого самоврядування та/або копія документа, що посвідчує право власності чи право користування земельною ділянкою; поданого до Антимонопольного комітету повідомлення про нову державну допомогу); висновки МФУ щодо оцінки фінансового стану бенефіціара або лист-пояснення ініціатора проекту про неможливість його визначення до підписання договору України з МФО; фінансово-економічне обґрунтування інвестиційного проекту; план заходів щодо реалізації інвестиційного проекту).

Додаток 6 – Перелік документів, що подаються на розгляд Кабінету Міністрів України для надання повноважень щодо підписання договору України з МФО. Додаток 7 містить форму Плану заходів щодо реалізації інвестиційного проекту, а також форми двох Звітів - Про виконання плану заходів щодо підготовки інвестиційного проекту, Про виконання плану заходів щодо реалізації інвестиційного проекту. Додаток 8 - План досягнення показників результативності інвестиційного проекту. Додаток 9 представлений Звітом про рух коштів на спеціальному рахунку, Додаток 10 – двома Звітами - Про стан використання позики, Про стан обслуговування та погашення позики з початку реалізації проекту, Додаток 11 – Звітом про досягнення показників результативності інвестиційного проекту.

Додаток 12 містить Перелік документів, що подаються на розгляд КМУ після завершення реалізації проекту. 1) В остаточному звіті мають зазначатися такі показники: вихідні дані проекту; звіт про виконання робіт (заходів); порівняння запланованих і досягнутих показників результативності інвестиційного проєкту; оцінка джерел фінансових ресурсів, впливу реалізації проекту на соціальний, економічний, галузевий, регіональний розвиток; оцінка виконуваних в рамках проекту досліджень, навчання персоналу за рахунок міжнародної технічної допомоги; оцінка отриманих у рамках проекту екологічних заходів, зокрема, в частині скорочень викидів парникових газів; пропозиції щодо заходів, орієнтованих на довгострокове використання результатів проекту; звіт про виконання окремих договірних зобов’язань: між Україною та МФО, між МФО і бенефіціаром. 2) Висновки МФУ щодо фактичного виконання планових завдань, використання коштів позики, наявності фактів її нецільового витрачання; зміни фінансових зобов’язань, графіка повернення із зазначенням впливаючих факторів, результативності реалізації інвестиційного проекту тощо. 3) Проект акта КМУ про схвалення остаточного звіту за підсумками завершення реалізації проекту. 4) Копії: Звіту МФО про завершення реалізації проекту; Аудиторського звіту за результатами державного фінансового аудиту інвестиційного проекту.

Висновки до розділу 2

1. Показано, що відповідно до Міжнародних Стандартів *FATF* та Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинних шляхом, та про фінансування тероризму, ратифікованої Україною у 2010 р., у ній має функціонувати ПФР.

2. Об'єктом кваліфікаційної роботи є Держфінмоніторинг, який створений та розпочав свою діяльність у 2002 р. у складі МФУ у статусі Державного департаменту фінансового моніторингу, у 2005 р. отримав статус центрального органу виконавчої влади. Діяльність Держфінмоніторингу спрямовується і координується КМУ через Міністра МФУ. Визначено його основні завдання і функції.

3. Протягом 2018-2021 років загальна кількість переданих Держфінмоніторингом матеріалів до правоохоронних органів зросла з 934 шт. до 1170 шт., а у 2022 році скоротилася до 934 шт. Після зростання кількості інформування СПФМ про фінансові операції у 2019 році проти 2018 року до 11462 тис. шт. із 10006 тис. шт., у наступні роки розпочався низхідний тренд за лінійним законом до 1181 тис. шт., що у 9,7 разів менше рівня 2019 року. Значною мірою це пояснюється обмеженнями, пов'язаними з COVID-19 та введенням воєнного стану.

4. Формалізовано фінансові механізми первинного моніторингу, визначено мету його належної організації та проведення, суб'єктів відповідальності (керівника та відповідального працівника), сферу відповідальності. Визначено обов'язки СПМ у частині розробки, впровадження, оновлення внутрішніх документів із питань фінансового моніторингу з урахуванням вимог законодавства, міжнародних стандартів, результатів НОР та оцінки власних ризиків функціонування. Узагальнено вимоги до змісту внутрішніх документів та їх переліку.

5. Формалізовано фінансові механізми державного моніторингу, зокрема з урахуванням Положення «Про порядок підготовки, реалізації,

проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями» за різних умов: фінансова самоокупність, державна участь і державні гарантії.

6. Визначено сутність інвестиційних та системних проєктів у взаємовідносинах з МФО, систематизовано перелік документів для переговорів ними. Із представлених у переліку 29 документів 7 є спільними для інвестиційних і системних проєктів.

7. На відміну від інвестиційних проєктів, для системних потрібні такі документи: проекти (Листа Уряду України до МФО; договорів та інших нормативно-правових актів, необхідних для реалізації інвестиційного проекту; програмного документа МФО); програма стратегічних та інституціональних реформ України; висновок МФУ щодо фінансових умов договору України з МФО і можливих наслідків їх виконання.

8. На відміну від системних проєктів, для інвестиційних потрібні такі документи: проекти (договору між МФО і бенефіціаром; рішення відповідного органу місцевого самоврядування та/або копія документа, що посвідчує право власності чи право користування земельною ділянкою; поданого до Антимонопольного комітету повідомлення про нову державну допомогу); висновки МФУ щодо оцінки фінансового стану бенефіціара або лист-пояснення ініціатора проекту про неможливість його визначення до підписання договору України з МФО; фінансово-економічне обґрунтування інвестиційного проекту; план заходів щодо реалізації інвестиційного проекту).

9. Узагальнено вимоги до формування Планів заходів щодо реалізації інвестиційного проекту та досягнення показників результативності інвестиційного проекту. А також запропоновано шляхи удосконалення форм двох Звітів - Про виконання плану заходів щодо підготовки інвестиційного проекту, Про виконання плану заходів щодо реалізації інвестиційного проекту.

РОЗДІЛ 3
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТЕРОРИЗМУ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ

3.1. Удосконалення фінансових механізмів на основі упорядкування комунікацій між органами моніторингу

Постановою КМУ від 05.08.2020 № 692 затверджено Порядок формування та оприлюднення комплексної адміністративної звітності у сфері ПВК/ФТ [67] СДФМ, правоохоронними та судовими органами з метою моніторингу ефективності функціонування системи ПВК/ФТ. Адміністративна звітність СДФМ, правоохоронних та судових органів у сфері ПВК/ФТ складає комплексну адміністративну звітність. Перелік її показників затверджується МФУ за погодженням із НБУ, Міністерством юстиції України, НКЦПФР, Міністерством цифрової трансформації, Державною судовою адміністрацією та правоохоронними органами. Держфінмоніторинг є відповідальним за забезпечення збору, узагальнення та оприлюднення комплексної адміністративної звітності.

СДФМ, правоохоронний та судовий орган визначає відповідальну особу за надання Держфінмоніторингу визначеної інформації в установлені строки на рівні заступника керівника органу (або керівника самостійного структурного підрозділу). До обов’язків відповідальних осіб зазначених органів відносять: інформування Держфінмоніторингу про обставини, які можуть вплинути на процес формування і достовірність адміністративної звітності з огляду на особливі характеристики процесу компіляції даних, інформаційні прогалини в базах даних, забезпечення актуальності, точності, достовірності інформації, що налається. Її перелік представлений у табл. 3.1

Таблиця 3.1

Перелік інформації у сфері ПВК/ФТ для формування комплексної адміністративної звітності

№ з/п	Назва органів	Перелік інформації
1	Право-охоронні	кількість (розслідуваних справ; осіб, щодо яких були розпочаті кримінальні провадження, пов'язані із ВК/ФТ; запитів про взаємну правову допомогу, поданих, одержаних, задоволених і незадоволених; інших міжнародних запитів у сфері ВК/ФТ); результати розслідування кримінальних правопорушень у сфері ВК/ФТ, основні їх типи; вартість заморожених, арештованих чи конфіскованих активів.
2	Судові	кількість (кримінальних справ (проваджень) надійшовших на розгляд до суду щодо злочинів у сфері ВК/ФТ; розглянутих судами кримінальних справ; осіб, засуджених за кримінальні правопорушення); суми призначених судом штрафів та застосованих судом конфіскацій майна за злочини у сфері ВК/ФТ.
3	СДФМ	розмір та економічна важливість різних секторів, які підпадають під сферу ВК/ФТ, результати здійсненого нагляду за додержанням СПФМ вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ; кількість (зареєстрованих СПФМ; проведених перевірок СПФМ; виявлених порушень та застосованих заходів впливу).
4	Держфін-моніторинг	отримана інформації про фінансові операції за типами СПФМ, що стали об'єктом фінансового моніторингу, результати її аналізу; кількість (розслідуваних справ; осіб, щодо яких були розпочаті кримінальні провадження, і засуджених за кримінальні правопорушення, пов'язані з типами суб'єктів ПФМ; міжнародних запитів про надання інформації, які були подані, одержані, незадоволені, задоволені повністю чи частково).

Джерело: *власна розробка*

Адміністративна звітність за попередній рік подається відповідальними особами щороку до 31 січня наступного року Держфінмоніторингу для узагальнення в електронній та/або паперовій формі. У разі подання поштою відправлення має бути здійснено до 21 січня. Держфінмоніторинг має до 20 лютого узагальнити дані, сформувати комплексну адміністративну звітність та оприлюднити її на власному офіційному веб-сайті.

Удосконалення фінансових механізмів на основі упорядкування комунікацій між органами моніторингу вбачаємо у такому: здійснення обміну інформацією з компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями на основі провідної практики встановлення методів, схем,

механізмів ВК/ФТ; докладання спільних зусиль щодо виявлення правопорушень у ЗЕД, документування, припинення, відшкодування їх наслідків; унормування процедур обміну інформацією і співпраці НАБУ та Держфінмоніторингу; посилення ролі банківських установ як СПФМ за рахунок розвитку безготівкових розрахунків та зростання їх частки в системі електронних платежів і масових електронних платежів населення; імплементація у законодавство України положень Директиви та Регламенту Європейського Парламенту та Ради ЄС: 2015/849 - щодо запобігання відмиванню грошей та боротьби з тероризмом і ЄС 2015/847 - про інформацію, що супроводжує грошові перекази; здійснення заходів з метою підвищення ефективності взаємодії правоохоронних органів у сфері боротьби з організованою злочинністю, зокрема в частині співпраці з новоствореними (в тому числі антикорупційними) правоохоронними органами; вжиття дієвих заходів до виявлення та ліквідації каналів ВК/ФТ; проведення секторальної оцінки ризиків використання неприбуткових, страхових організацій та ФУ з метою ВК/ФТ.

У 2022 році проведено аналіз виконання затверджених кошторисів Держфінмоніторингу, в тому числі в розрізі окремих статей витрат (табл. 3.2). При плані 166403 тис. грн. фактичні видатки становлять 152413 тис. грн., що на -13989 тис. грн. менше. Фактичні витрати складаються із видатків загального фонду – 147754 тис. грн. і спеціального - 4659,1 тис. грн. Тобто, на загальний фонд приходиться основна частка витрат – 96,9%.

Основною статтею витрат є оплата праці: при плані 67,31% фактична питома вага становила 72,96%, або на 5,65%. Наступною за питомою вагою статтями є: нарахування на оплату праці, планова і фактична частка яких становить відповідно 14,81% і 15,48%, а також оплата послуг (крім комунальних) – відповідно 14,52% і 9,07%. Більше 95% видатків приходиться на бюджетну програму 3509010 - Керівництво та управління у сфері фінансового моніторингу.

Таблиця 3.2

Аналіз виконання затверджених кошторисів Держфінмоніторингу, в тому числі в розрізі окремих статей витрат у 2022 році

Код програмної класифікації видатків	Код функціо-нальної класифікації видатків	Найменування	Загальний фонд			Спеціальний фонд			Разом		
			План	Факт	+/-	План	Факт	+/-	План	Факт	+/-
1	2	3	4	5		6	7		8	9	
Видатки всього за розпорядником коштів, тис.грн.											
2110		Оплата праці	109097	109089	-8	2916,5	2113,4	-803,1	112013	111202	-811,1
2120		Нарахування на оплату плату	24001,2	23136,8	-864,4	641,6	460,4	-181,2	24642,8	23597,2	-1045,6
2210		Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	1635,6	369,5	-1266,1	92	27,7	-64,3	1727,6	397,2	-1330,4
2240		Оплата послуг (крім комунальних)	22423,7	12236,4	-10187	1731,1	1580,7	-150,4	24154,8	13817,1	-10338
2250		Видатки на відрядження				15,5		-15,5	15,5		-15,5
2270		Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	3063,3	2757,5	-305,8	380,5	239,3	-141,2	3443,8	2996,8	-447
2600		Поточні трансфери	164,9	164,8	-0,1				164,9	164,8	-0,1
2800		Інші поточні видатки	2,3	0,4	-1,9	2,4	2,4	0	4,7	2,8	-1,9
3110		Придбання обладнання і предметів довгострокового користування				235,2	235,2	0	235,2	235,2	0
Разом			160388	147754	-12634	6014,8	4659,1	-1355,7	166403	152413	-13989
в т.ч. за бюджетними програмами, тис.грн.											
2110	112	3509010 - Керівництво та управління у сфері фінансового моніторингу	106647	106639	-8			0	106647	106639	-8
2120			23462,4	22598	-864,4			0	23462,4	22598	-864,4
2210			1635,6	369,5	-1266,1	35,5	27,7	-7,8	1671,1	397,2	-1273,9
2240			22296,9	12109,6	-10187	803,3	803,3	0	23100,2	12912,9	-10187
2270			2894,3	2613,1	-281,2	80,6	80,6	0	2974,9	2693,7	-281,2
2600			164,9	164,8	-0,1			0	164,9	164,8	-0,1
2800			2,3	0,4	-1,9	2,4	2,4	0	4,7	2,8	-1,9
3110						235,2	235,2	0	235,2	235,2	0
Разом			157104	144495	-12609	1157	1149,2	-7,8	158261	145644	-12617

Закінчення табл. 3.2

1	2	3	4	5		6	7		8	9	
2110	950	3509020 - Перепідготовка та підвищення кваліфікації у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму	2449,7	2449,7	0	2916,5	2113,4	-803,1	5366,2	4563,1	-803,1
2120			538,8	538,8	0	641,6	460,4	-181,2	1180,4	999,2	-181,2
2210						56,5		-56,5	56,5		-56,5
2240			126,8	126,8	0	927,8	777,4	-150,4	1054,6	904,2	-150,4
2250						15,5		-15,5	15,5		-15,5
2270			169	144,4	-24,6	299,9	158,7	-141,2	468,9	303,1	-165,8
Разом			3284,3	3259,7	-24,6	4857,8	3509,9	-1347,9	8142,1	6769,6	-1372,5
Структура видатків за розпорядником коштів, %											
2110		Оплата праці	68,02	73,83	5,81	48,49	45,36	-3,13	67,31	72,96	5,65
2120		Нарахування на оплату плату	14,96	15,66	0,69	10,67	9,88	-0,79	14,81	15,48	0,67
2210		Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	1,02	0,25	-0,77	1,53	0,59	-0,94	1,04	0,26	-0,78
2240		Оплата послуг (крім комунальних)	13,98	8,28	-5,70	28,78	33,93	5,15	14,52	9,07	-5,45
2250		Видатки на відрядження	0,00	0,00	0,00	0,26	0,00	-0,26	0,01	0,00	-0,01
2270		Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	1,91	1,87	-0,04	6,33	5,14	-1,19	2,07	1,97	-0,10
2600		Поточні трансфери	0,10	0,11	0,01	0,00	0,00	0,00	0,10	0,11	0,01
2800		Інші поточні видатки				0,04	0,05	0,01	0,00	0,00	0,00
3110		Придбання обладнання і предметів довгострокового користування				3,91	5,05	1,14	0,14	0,15	0,01
Разом			100,00	100,00	0,00	100,00	100,00	0,00	100,00	100,00	0,00
питома вага бюджетних програм, %											
2110	112	3509010 - Керівництво та управління у сфері фінансового моніторингу	97,75	97,75	0,00	0,00	0,00	0,00	95,21	95,90	0,69
2120			97,76	97,67	-0,08	0,00	0,00	0,00	95,21	95,77	0,56
2210			100,00	100,00	0,00	38,59	100,00	61,41	96,73	100,00	3,27
2250			99,43	98,96	-0,47	46,40	50,82	4,42	95,63	93,46	-2,18
2270			94,48	94,76	0,28	21,18	33,68	12,50	86,38	89,89	3,50
2600			100,00	100,00	0,00				100,00	100,00	0,00
2800			100,00	100,00	0,00	100,00	100,00	0,00	100,00	100,00	0,00
3110						100,00	100,00	0,00	100,00	100,00	0,00
Разом			97,95	97,79	-0,16	19,24	24,67	5,43	95,11	95,56	0,45

Джерело: *власні розрахунки*

В межах бюджетних програм Держфінмоніторингу у 2022 році не здійснювались видатки на реалізацію державних цільових та інвестиційних програм.

3.2. Впровадження міжнародних стандартів фінансових механізмів

Обов'язок України щодо впровадження міжнародних стандартів фінансових механізмів ПВК/ФТ, а також вжиття заходів для ефективного зниження ризиків на основі 1-ої Рекомендації Міжнародних стандартів *FATF*, Методології з оцінки технічної відповідності Рекомендаціям FATF та з оцінки ефективності функціонування національних систем ПВК/ФТ.

На виконання вимог міжнародних стандартів механізм здійснення НОР імплементований в українську практику на основі ЗУ «ПВК/ФТ», спільної постанови КМУ та НБУ про затвердження Порядку її проведення з метою виявлення та актуалізації національних загроз, вразливостей та оцінки наслідків виявлених ризиків у системі ПВК/ФТ, визначення елементів та етапів процесу управління ними та вирішення стратегічної мети - розробки системи управління ризиками ВК/ФТ в Україні на базисних принципах СУР банку, адаптованих для макрорівня.

Концептуальні засади НОР, адаптовані до українських умов на основі Міжнародних стандартів, представлені у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Концептуальні засади системи НОР, адаптовані до українських умов на основі Міжнародних стандартів

№ з/п	Елементи системи	Зміст елементів
1	2	3
1	Мета	розробка проактивної стратегії і тактики ПВК/ФТ, стримування злочинців, своєчасне виявлення, арешт та конфіскація їх доходів; запобігання поширенню тероризму та здійсненню терористичних актів (діяльності), своєчасне виявлення та ефективне блокування джерел фінансування терористів; аналіз відношення суспільства до ВК/ФТ та наслідків їх впливу на самосвідомість людей, національну економіку та суспільні

Закінчення табл. 3.3

1	2	3
		відносини з метою визначення наслідків впливу заходів ПВК/ФТ, адекватних Ризикам, загрозам та вразливостям, а також можливостям їх протидії.
2	Учасники	СДФМ, СПФМ, ОГП, БЕБУ, НПУ, СБУ, НАБУ, ДБР, РО, інші державні органи, галузеві асоціації та саморегулівні організації, експерти, дослідники, науковці тощо
3	Джерела інформації	комплексна адміністративна звітність у сфері ПВК/ФТ, аналітичні огляди та довідки учасників НОР, їх відповіді на опитувальники Держфінмоніторингу, результати аналізу судових рішень і вивчення громадської думки, висновки наукових експертів України, звіти Європейської Комісії про визначення, аналіз та оцінку ризиків ВК/ФТ на рівні ЄС, рекомендації Європейської Комісії щодо їх зниження
4	Методологія	The FATF Recommendations, Methodology for assessing technical compliance with the FATF Recommendations and the effectiveness of AML/CFT systems
5	Систематичність	проведення не рідше одного разу на три роки
6	Рік запровадження	2016
7	Основними ризики системи ПВК/ФТ в Україні	низький рівень доходів населення; військова агресія рф; прояви тероризму та сепаратизму; значний рівень тіньової економіки (фіктивне підприємництво, шахрайство та ухилення від сплати податків); незаконна і позалегальна економічна діяльність; зростання організованої злочинності; високий обіг готівкою маси поза банками; використання неприбуткових, страхових організацій і ФУ з метою ВК/ФТ тощо.
8	Відношення держави до виявлених ризиків системи ПВК/ФТ в Україні	усвідомлення ризиків, створених корупцією, запровадження загальнодержавних заходів для їх зменшення; розуміння ризиків, пов'язаних із ВК/ФТ, за виключенням транскордонних, ризиків у секторі неприбуткових організацій, окремих юридичних осіб реального і фінансового сектора економіки); великий потенціал національної координації та формування політики нівелювання виявлених ризиків; збільшення інформаційних джерел і покращення статистичної бази оцінки ризиків ВК/ФТ; слабкість зусиль для усунення ризиків ВК/ФТ, пов'язаних із фіктивним підприємництвом, тіньовою економікою та використанням готівки в розрахунках населення і бізнесу.
9	Умовні позначення	ОГП - Офіс Генерального прокурора БЕБУ - Бюро економічної безпеки України НПУ – Національна поліція України СБУ – Служба безпеки України НАБУ – Національне антикорупційне бюро ДБР – Державне бюро розслідувань РО – Рада оборони

Джерело: *власна розробка*

Метою проведення НОР є виявлення, аналіз, оцінка ризиків і загроз ВК/ФТ та розробка заходів, спрямованих на запобігання їх виникненню та/або зменшення негативних наслідків. Учасниками НОР є Держфінмоніторинг (відповідальний орган), інші державні органи, що провадять діяльність у сфері ПВК/ФТ, зацікавлені громадські організацій та наукові установи. Сферою НОР є: діяльність Держфінмоніторингу, правоохоронних та судових органів, наглядова діяльність СДФМ, фінансовий сектор, незалежну професійну діяльність.

Джерелами інформації для проведення НОР є: рекомендації з питань оцінки ризиків ВК/ФТ *FATF* та ЄС, міжнародні аналітичні огляди, звіти та рекомендації з питань, пов'язаних з проведенням НОР, статистична інформація, комплексна адміністративна звітність у сфері ПВК/ФТ, секторальні оцінки ризиків СДФМ, аналітичні звіти учасників НОР, результати їх опитування Держфінмоніторингом, наукових досліджень, вивчення громадської думки, вибірковий аналіз судових рішень у кримінальних справах, пов'язаних із ВК/ФТ, звіти Єврокомісії із визначенням, аналізом та оцінкою ризиків ВК/ФТ на рівні ЄС та її рекомендації щодо їх усунення / зменшення.

Відповідно до оновленої методики оцінка НОР в Україні здійснюється за такими блоками:

По-перше, процедурний: попередній (збір і узагальнення інформації); виявлення (ідентифікація); аналіз; оцінка та управління ризиками.

По-друге, здійснення секторальних оцінок ризиків ВК/ФТ на основі аналізу показників комплексної адміністративної звітності у розрізі учасників системи ПВК/ФТ.

По-третє, додаткові консультації і обговорення питань, пов'язаних із забезпеченням оцінки достовірності висновків щодо ідентифікованих загроз, вразливостей та їх наслідків у секторальному розрізі спеціально створеною робочою групою.

По-четверте, розробка пропозицій і Стратегічного плану дій за результатами здійсненого оцінювання ризиків Держфінмоніторингом спільно з іншими учасниками НОР, передання їх в установленому порядку КМУ для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків виявлених ризиків.

3.3. Фінансово-бюджетна ефективність функціонування Державної служби фінансового моніторингу України

Фінансово-бюджетна ефективність функціонування Державної служби фінансового моніторингу України виявляється у статистиці щодо переданих нею узагальнених даних та додаткових узагальнених даних до правоохоронних органів у 2022 році (рис. 3.1).

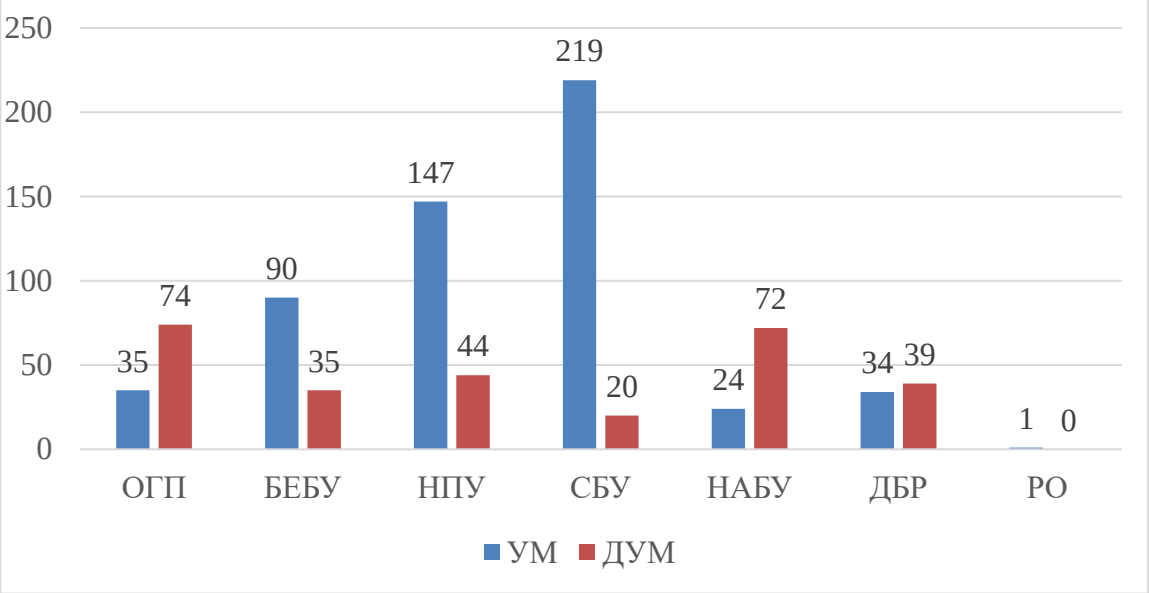

Рис. 3.1 – Статистика переданих Держфінмоніторингом узагальнених даних (УД) та додаткових узагальнених даних (ДУД) правоохоронним органам у 2022 році

Джерело: *власні розрахунки*

Найбільша кількість узагальнених даних надійшла до таких правоохоронних органів: СБУ – 219, НПУ – 147, БЕБУ – 90. Найбільша

кількість додаткових узагальнених даних надійшла до таких правоохоронних органів: ОГП – 74, НАБУ – 72, НПУ – 44.

Разом до правоохоронних органів передано 550 узагальнених даних і 284 додаткових узагальнених даних, разом – 834 (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Склад і структура переданих Держфінмоніторингом узагальнених даних (УД) та додаткових узагальнених даних (ДУД) правоохоронним органам у 2022 році

Вид матеріалів	ОГП	БЕБУ	НПУ	СБУ	НАБУ	ДБР	РО	Разом
	Кількість, од.							
узагальнені	35	90	147	219	24	34	1	550
додаткові узагальнені	74	35	44	20	72	39	0	284
Разом	109	125	191	239	96	73	1	834
	Структура, %							
узагальнені	6,36	16,36	26,73	39,82	4,36	6,18	0,18	100,00
додаткові узагальнені	26,06	12,32	15,49	7,04	25,35	13,73	0,00	100,00
Разом	13,07	14,99	22,90	28,66	11,51	8,75	0,12	100,00
	Структура, %							
узагальнені	32,11	72,00	76,96	91,63	25,00	46,58	100,0	65,95
додаткові узагальнені	67,89	28,00	23,04	8,37	75,00	53,42	0,00	34,05
Разом	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Джерело: *власні розрахунки*

У загальній сумі узагальнених та додаткових узагальнених даних найбільша їх частка приходиться на СБУ – 28,66%, НПУ – 22,9%, БЕБУ і ОГП – відповідно 14,99% і 13,07%. Найбільшу частку узагальнених даних (окрім РО, статистика по якому є непрезентабельною) отримало СБУ (91,63%), додаткових узагальнених даних – НАБУ (75,0%).

Протягом дії воєнного стану існують певні особливості виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), визначені Постановою НБУ України від 23.03.2022 № 60 [70].

Банки України не здійснюють перевірку джерел походження коштів у рамках ПВК/ФТ у разі проведення фінансових операцій з унесення клієнтами готівки для їх зарахування на рахунки: відкриті НБУ для надання допомоги ЗСУ та благодійної допомоги та забезпечення підтримки найуразливіших категорій населення через Міністерство соціальної політики України; банків України для придбання ОВДП «Військові облігації»; клієнта - фізичної особи в розмірі, меншому пороговому обсягу фінансової операції відповідно статті 20 Закону про ПВК/ФТ у разі не надання на вимогу банку відповідних документів або відомостей. При цьому Банк має попередньо повідомити клієнта про обмеження його видаткових операцій за таких умов.

Банк самостійно у своїх внутрішніх документах визначає випадки обов'язкового встановлення джерел походження коштів, перелік необхідних документів/відомостей, що мають надаватися клієнтом для встановлення джерел їх походження. У разі відкриття рахунків виключно з метою придбання ОВДП «Військові облігації»: фізичним особам (резидентам України, які постійно проживають або тимчасово перебувають за межами України, нерезидентам (крім резидентів рф та білорусі) Банки мають право здійснювати їх спрощену ідентифікацію та верифікацію на підставі копій документів та відомостей, отриманих засобами: дистанційних систем обслуговування; електронної пошти із використанням КЕП /удосконаленого електронного підпису. На отримані від клієнта та/або його представника електронні копії документів КЕП накладає Уповноважений працівник банку. Традиційна відеоверифікація може бути замінена відеозв'язком шляхом фотофіксації особи з власним ідентифікаційним документом (сторінки/сторони, що містить фото власника);

Спрощені заходи НПК (уключаючи встановлення джерел походження коштів) здійснюються банками щодо фінансових операцій придбання у власність ОВДП «Військові облігації» на первинному ринку для отримання відшкодування їх номінальної вартості з виплатою доходу відповідно до проспекту їх емісії, за винятком таких клієнтів, яким встановлюється високий

ризик. Спрощені заходи НПК не поширюються на операції з купівлі-продажу ОВДП «Військові облігації» на вторинному ринку.

Висновки до розділу 3

1. Удосконалено фінансові механізми на основі упорядкування комунікацій між органами моніторингу на основі узагальнення положень Порядку формування та оприлюднення комплексної адміністративної звітності у сфері ПВК/ФТ СДФМ, правоохоронними та судовими органами з метою моніторингу ефективності функціонування системи ПВК/ФТ. Перелік показників комплексної адміністративної звітності затверджується МФУ за погодженням із НБУ, Міністерством юстиції України, НКЦПФР, Міністерством цифрової трансформації, Державною судовою адміністрацією та правоохоронними органами. Держфінмоніторинг є відповідальним за забезпечення збору, узагальнення та оприлюднення комплексної адміністративної звітності. Узагальнено перелік інформації у сфері ПВК/ФТ для формування комплексної адміністративної звітності, яку використовують правоохоронні, судові органи, СДФМ, Держфінмоніторинг.

2. Упорядкування комунікацій між органами моніторингу вбачаємо у такому: здійснення обміну інформацією з компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями на основі провідної практики встановлення методів, схем, механізмів ВК/ФТ; докладання спільних зусиль щодо виявлення правопорушень у ЗЕД, документування, припинення, відшкодування їх наслідків; унормування процедур обміну інформацією і співпраці НАБУ та Держфінмоніторингу; посилення ролі банківських установ як СПФМ за рахунок розвитку безготівкових розрахунків та зростання їх частки в системі електронних платежів і масових електронних платежів населення; імплементація у законодавство України положень Директиви та Регламенту Європейського Парламенту та Ради ЄС: 2015/849 - щодо запобігання відмиванню грошей та боротьби з тероризмом і ЄС 2015/847 - про

інформацію, що супроводжує грошові перекази; здійснення заходів з метою підвищення ефективності взаємодії правоохоронних органів у сфері боротьби з організованою злочинністю, зокрема в частині співпраці з новоствореними (в тому числі антикорупційними) правоохоронними органами; вжиття дієвих заходів до виявлення та ліквідації каналів ВК/ФТ; проведення секторальної оцінки ризиків використання неприбуткових, страхових організацій та ФУ з метою ВК/ФТ.

3. У 2022 році проведено аналіз виконання затверджених кошторисів Держфінмоніторингу, в тому числі в розрізі окремих статей витрат. При плані 166403 тис. грн. фактичні видатки становлять 152413 тис. грн., що на -13989 тис. грн. менше. Фактичні витрати складаються із видатків загального фонду – 147754 тис. грн. і спеціального - 4659,1 тис. грн. Тобто, на загальний фонд приходиться основна частка витрат – 96,9%. Основною статтею витрат є оплата праці: при плані 67,31% фактична питома вага становила 72,96%, або на 5,65%. Наступною за питомою вагою статтями є: нарахування на оплату праці, планова і фактична частка яких становить відповідно 14,81% і 15,48%, а також оплата послуг (крім комунальних) – відповідно 14,52% і 9,07%. Більше 95% видатків приходиться на бюджетну програму 3509010 - Керівництво та управління у сфері фінансового моніторингу. Видатки на реалізацію державних цільових та інвестиційних програм.

4. Розроблено рекомендації з впровадження міжнародних стандартів фінансових механізмів на основі НОР відповідно до затвердженого Порядку її проведення з метою виявлення та актуалізації національних загроз, вразливостей та оцінки наслідків виявлених ризиків у системі ПВК/ФТ, визначення елементів та етапів процесу управління ними та вирішення стратегічної мети - розробки системи управління ризиками ВК/ФТ в Україні на базисних принципах СУР банку, адаптованих для макрорівня. Запропоновано концептуальні засади НОР, адаптовані до українських умов на основі Міжнародних стандартів на основі ідентифікації мети, учасників, джерел інформації, методології, систематичність, рік запровадження,

основних ризиків системи ПВК/ФТ в Україні, відношення держави до виявлених ризиків системи ПВК/ФТ в Україні.

5. Визначено фінансово-бюджетну ефективність функціонування Державної служби фінансового моніторингу України. Найбільша кількість узагальнених даних надійшла до таких правоохоронних органів: СБУ – 219, НПУ – 147, БЕБУ – 90. Найбільша кількість додаткових узагальнених даних надійшла до таких правоохоронних органів: ОГП – 74, НАБУ – 72, НПУ – 44. Разом до правоохоронних органів передано 550 узагальнених даних і 284 додаткових узагальнених даних, разом – 834. У загальній сумі узагальнених та додаткових узагальнених даних найбільша їх частка приходиться на СБУ – 28,66%, НПУ – 22,9%, БЕБУ і ОГП – відповідно 14,99% і 13,07%. Найбільшу частку узагальнених даних (окрім РО, статистика по якому є непрезентабельною) отримало СБУ (91,63%), додаткових узагальнених даних – НАБУ (75,0%).

6. Протягом дії воєнного стану існують певні особливості виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій). Банки України не здійснюють перевірку джерел походження коштів у рамках ПВК/ФТ у разі проведення фінансових операцій з унесення клієнтами готівки для їх зарахування на рахунки: відкриті НБУ для надання допомоги ЗСУ та благодійної допомоги та забезпечення підтримки найуразливіших категорій населення через Міністерство соціальної політики України; банків України для придбання ОВДП «Військові облігації»; клієнта - фізичної особи в розмірі, меншому пороговому обсягу фінансової операції відповідно статті 20 Закону про ПВК/ФТ у разі не надання на вимогу банку відповідних документів або відомостей. При цьому Банк має попередньо повідомити клієнта про обмеження його видаткових операцій за таких умов.

ВИСНОВКИ

1. Визначено економічну сутність фінансових механізмів, їх види, джерела ризику ВК/ФТ, якими є організаційно-правова форма, структура власності клієнта, його ділова та професійна діяльність, особа КБВ, визначено критерії ризику корупції і диференціації його рівня як високого, середнього, низького. Узагальнено індикатори підозрілості фінансових операцій і ризиків ПВК/ФТ за різними видами банківських продуктів (послуг), представлені таблично.

2. Надано критичну оцінку правового регулювання протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення, а саме: Меморандуму Держфінмоніторингу про взаєморозуміння з Підрозділом фінансової розвідки Люксембургу щодо співробітництва, Спільного Наказу МФУ та Мінсоцполітики України від в частині Порядку обміну інформацією для здійснення верифікації та моніторингу державних виплат за участю державного підприємства «Інформаційно-обчислювальний центр Міністерства соціальної політики України», ЗУ «Про верифікацію та моніторинг державних виплат».

3. Показано, що ідентифікація та верифікація клієнта має проводитися банком на основі ризик-орієнтованого підходу до відкриття рахунку, встановлення ділових відносин, проведення фінансової операції, вчинення правочинів. Розглянуто передумови і зміст спрощених та посилених заходів НПК, а також здійснення банками заходів відносно окремих суб'єктів для мінімізації ризику ВК/ФТ (неприбуткові/благодійні організації, іноземні фінансові установи, *PEPs,* треті сторони, СУО, агенти для ідентифікації та верифікації клієнтів та їх представників - юридичних осіб (резидентів і нерезидентів); ФОП; фізичних осіб - резидентів.

4. Обґрунтовано концептуальні засади функціонування фінансових механізмів протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тероризму, розповсюдження зброї масового знищення та шляхи їх

удосконалення. Зроблено акцент на тому, що фінансова група має розробляти та впроваджувати єдині правила з питань ПВК/ФТ, які повинні містити особливості здійснення відповідних заходів, поширюються на всіх учасників групи.

5. Надано характеристику Додатків до Положення про здійснення установами фінансового моніторингу, значущих із позицій його організації, а саме: належна перевірка клієнтів; порядок ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта); порядок здійснення відеоверифікації; встановлення КБВ; спрощені заходи належної перевірки клієнта; посилені заходи належної перевірки клієнта; заходи щодо неприбуткових організацій; додаткові заходи щодо клієнтів, які (КБВ яких) є політично значущими особами, членами їх сімей та особами, пов'язаними з політично значущими особами; використання агентів; використання інформації щодо належної перевірки клієнта, отриманої від третьої сторони; порядок відмови установи від встановлення (підтримання) ділових відносин / проведення фінансової операції; порядок зупинення, поновлення фінансових операцій та виконання рішень (доручень) спеціально уповноваженого органу; порядок замороження/розмороження активів; порядок моніторингу фінансових операцій, їх реєстрації та здійснення інформаційного обміну зі спеціально уповноваженим органом; заходи щодо переказів коштів; порядок надання особами повідомлень про порушення у сфері ПВК/ФТ, порядок їх розгляду; проведення навчальних заходів; критерії ризику ВК/ФТ; індикатори підозрілості фінансових операцій; лист-повідомлення про замороження/розмороження активів; приклад схематичного зображення структури власності клієнта - юридичної особи; зміст анкети клієнта - юридичної особи – резидента в частині повного та скороченого найменування, організаційно-правової форми, форми власності, місцезнаходження; вимоги до анкети клієнта - юридичної особи - нерезидента (траста або іншого подібного правового утворення); анкета клієнта - представництва юридичної особи – нерезидента; анкета клієнта - фізичної особи; анкета клієнта - фізичної особи - підприємця.

6. Показано, що відповідно до Міжнародних Стандартів *FATF* та Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинних шляхом, та про фінансування тероризму, ратифікованої Україною у 2010 р., у ній має функціонувати ПФР.

7. Об'єктом кваліфікаційної роботи є Держфінмоніторинг, який створений та розпочав свою діяльність у 2002 р. у складі МФУ у статусі Державного департаменту фінансового моніторингу, у 2005 р. отримав статус центрального органу виконавчої влади. Діяльність Держфінмоніторингу спрямовується і координується КМУ через Міністра МФУ. Визначено його основні завдання і функції.

8. Протягом 2018-2021 років загальна кількість переданих Держфінмоніторингом матеріалів до правоохоронних органів зросла з 934 шт. до 1170 шт., а у 2022 році скоротилася до 934 шт. Після зростання кількості інформування СПФМ про фінансові операції у 2019 році проти 2018 року до 11462 тис. шт. із 10006 тис. шт., у наступні роки розпочався низхідний тренд за лінійним законом до 1181 тис. шт., що у 9,7 разів менше рівня 2019 року. Значною мірою це пояснюється обмеженнями, пов'язаними з COVID-19 та введенням воєнного стану.

9. Формалізовано фінансові механізми первинного моніторингу, визначено мету його належної організації та проведення, суб'єктів відповідальності (керівника та відповідального працівника), сферу відповідальності. Визначено обов'язки СПМ у частині розробки, впровадження, оновлення внутрішніх документів із питань фінансового моніторингу з урахуванням вимог законодавства, міжнародних стандартів, результатів НОР та оцінки власних ризиків функціонування. Узагальнено вимоги до змісту внутрішніх документів та їх переліку.

10. Формалізовано фінансові механізми державного моніторингу, зокрема з урахуванням Положення «Про порядок підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними

фінансовими організаціями» за різних умов: фінансова самоокупність, державна участь і державні гарантії.

12. Визначено сутність інвестиційних та системних проєктів у взаємовідносинах з МФО, систематизовано перелік документів для переговорів ними. Із представлених у переліку 29 документів 7 є спільними для інвестиційних і системних проєктів.

13. На відміну від інвестиційних проєктів, для системних потрібні такі документи: проекти (Листа Уряду України до МФО; договорів та інших нормативно-правових актів, необхідних для реалізації інвестиційного проекту; програмного документа МФО); програма стратегічних та інституціональних реформ України; висновок МФУ щодо фінансових умов договору України з МФО і можливих наслідків їх виконання.

14. На відміну від системних проєктів, для інвестиційних потрібні такі документи: проекти (договору між МФО і бенефіціаром; рішення відповідного органу місцевого самоврядування та/або копія документа, що посвідчує право власності чи право користування земельною ділянкою; поданого до Антимонопольного комітету повідомлення про нову державну допомогу); висновки МФУ щодо оцінки фінансового стану бенефіціара або лист-пояснення ініціатора проекту про неможливість його визначення до підписання договору України з МФО; фінансово-економічне обґрунтування інвестиційного проекту; план заходів щодо реалізації інвестиційного проекту).

15. Узагальнено вимоги до формування Планів заходів щодо реалізації інвестиційного проекту та досягнення показників результативності інвестиційного проекту. А також запропоновано шляхи удосконалення форм двох Звітів - Про виконання плану заходів щодо підготовки інвестиційного проекту, Про виконання плану заходів щодо реалізації інвестиційного проекту.

16. Удосконалено фінансові механізми на основі упорядкування комунікацій між органами моніторингу на основі узагальнення положень Порядку формування та оприлюднення комплексної адміністративної

звітності у сфері ПВК/ФТ СДФМ, правоохоронними та судовими органами з метою моніторингу ефективності функціонування системи ПВК/ФТ. Перелік показників комплексної адміністративної звітності затверджується МФУ за погодженням із НБУ, Міністерством юстиції України, НКЦПФР, Міністерством цифрової трансформації, Державною судовою адміністрацією та правоохоронними органами. Держфінмоніторинг є відповідальним за забезпечення збору, узагальнення та оприлюднення комплексної адміністративної звітності. Узагальнено перелік інформації у сфері ПВК/ФТ для формування комплексної адміністративної звітності, яку використовують правоохоронні, судові органи, СДФМ, Держфінмоніторинг.

17. Упорядкування комунікацій між органами моніторингу вбачаємо у такому: здійснення обміну інформацією з компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями на основі провідної практики встановлення методів, схем, механізмів ВК/ФТ; докладання спільних зусиль щодо виявлення правопорушень у ЗЕД, документування, припинення, відшкодування їх наслідків; унормування процедур обміну інформацією і співпраці НАБУ та Держфінмоніторингу; посилення ролі банківських установ як СПФМ за рахунок розвитку безготівкових розрахунків та зростання їх частки в системі електронних платежів і масових електронних платежів населення; імплементація у законодавство України положень Директиви та Регламенту Європейського Парламенту та Ради ЄС: 2015/849 - щодо запобігання відмиванню грошей та боротьби з тероризмом і ЄС 2015/847 - про інформацію, що супроводжує грошові перекази; здійснення заходів з метою підвищення ефективності взаємодії правоохоронних органів у сфері боротьби з організованою злочинністю, зокрема в частині співпраці з новоствореними (в тому числі антикорупційними) правоохоронними органами; вжиття дієвих заходів до виявлення та ліквідації каналів ВК/ФТ; проведення секторальної оцінки ризиків використання неприбуткових, страхових організацій та ФУ з метою ВК/ФТ.

18. У 2022 році проведено аналіз виконання затверджених кошторисів Держфінмоніторингу, в тому числі в розрізі окремих статей витрат. При плані 166403 тис. грн. фактичні видатки становлять 152413 тис. грн., що на -13989 тис. грн. менше. Фактичні витрати складаються із видатків загального фонду – 147754 тис. грн. і спеціального - 4659,1 тис. грн. Тобто, на загальний фонд приходиться основна частка витрат – 96,9%. Основною статтею витрат є оплата праці: при плані 67,31% фактична питома вага становила 72,96%, або на 5,65%. Наступною за питомою вагою статтями є: нарахування на оплату праці, планова і фактична частка яких становить відповідно 14,81% і 15,48%, а також оплата послуг (крім комунальних) – відповідно 14,52% і 9,07%. Більше 95% видатків приходиться на бюджетну програму 3509010 - Керівництво та управління у сфері фінансового моніторингу. Видатки на реалізацію державних цільових та інвестиційних програм.

19. Розроблено рекомендації з впровадження міжнародних стандартів фінансових механізмів на основі НОР відповідно до затвердженого Порядку її проведення з метою виявлення та актуалізації національних загроз, вразливостей та оцінки наслідків виявлених ризиків у системі ПВК/ФТ, визначення елементів та етапів процесу управління ними та вирішення стратегічної мети - розробки системи управління ризиками ВК/ФТ в Україні на базисних принципах СУР банку, адаптованих для макрорівня. Запропоновано концептуальні засади НОР, адаптовані до українських умов на основі Міжнародних стандартів на основі ідентифікації мети, учасників, джерел інформації, методології, систематичність, рік запровадження, основних ризиків системи ПВК/ФТ в Україні, відношення держави до виявлених ризиків системи ПВК/ФТ в Україні.

20. Визначено фінансово-бюджетну ефективність функціонування Державної служби фінансового моніторингу України. Найбільша кількість узагальнених даних надійшла до таких правоохоронних органів: СБУ – 219, НПУ – 147, БЕБУ – 90. Найбільша кількість додаткових узагальнених даних надійшла до таких правоохоронних органів: ОГП – 74, НАБУ – 72, НПУ – 44.

Разом до правоохоронних органів передано 550 узагальнених даних і 284 додаткових узагальнених даних, разом – 834. У загальній сумі узагальнених та додаткових узагальнених даних найбільша їх частка приходиться на СБУ – 28,66%, НПУ – 22,9%, БЕБУ і ОГП – відповідно 14,99% і 13,07%. Найбільшу частку узагальнених даних (окрім РО, статистика по якому є непрезентабельною) отримало СБУ (91,63%), додаткових узагальнених даних – НАБУ (75,0%).

21. Протягом дії воєнного стану існують певні особливості виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), визначені Постановою НБУ України від 23.03.2022 № 60. Банки України не здійснюють перевірку джерел походження коштів у рамках ПВК/ФТ у разі проведення фінансових операцій з унесення клієнтами готівки для їх зарахування на рахунки: відкриті НБУ для надання допомоги ЗСУ та благодійної допомоги та забезпечення підтримки найуразливіших категорій населення через Міністерство соціальної політики України; банків України для придбання ОВДП «Військові облігації»; клієнта - фізичної особи в розмірі, меншому пороговому обсягу фінансової операції відповідно статті 20 Закону про ПВК/ФТ у разі не надання на вимогу банку відповідних документів або відомостей. При цьому Банк має попередньо повідомити клієнта про обмеження його видаткових операцій за таких умов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Берізко В. Щодо адміністративно-правового статусу Державної служби фінансового моніторингу України. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 3. С. 118-122.

2. Бєлялов Т. Е., Коваленко Д. І. Удосконалення системи державного фінансового моніторингу за рахунок розширення податкової бази банківської діяльності з використанням мережі Інтернет. *Актуальні проблеми економіки*. 2013. № 3. С. 149-155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2013_3_16

3. Бондар Т. А. Планування контрольно-наглядової діяльності Міністерства фінансів України як суб'єкта державного фінансового моніторингу. *Фінанси України*. 2015. № 4. С. 106-120.

4. Борець М. В. Повноваження Державної служби фінансового моніторингу України. *Форум права*. 2014. № 3. С. 22–28.

5. Борисенкова А. В. Фінансовий моніторинг як інститут державного фінансового контролю. *Ефективність державного управління*. 2013. Вип. 36. С. 182-188.

6. Буткевич С. А. Щодо адміністративно-правових повноважень Державного комітету фінансового моніторингу України. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2008. № 42. С. 194-200.

7. Васюк М. В. Теоретичне визначення системи державного фінансового моніторингу як сладової фінансової безпеки України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*. 2015. Вип. 15(5). С. 141-145.

8. Воронкова О. М. Ефективність фінансового моніторингу в системі державного фінансового. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2017. № 1. С. 54-68.

9. Гаєвський І. М. Щодо деяких функцій державної служби фінансового моніторингу України. *Науковий вісник Національного*

університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Право. 2013. Вип. 182(1). С. 211-218.

10. Грабчук О., Супрунова І. Фінансовий моніторинг як умова забезпечення державної безпеки країни: поняття, складові, етапи розвитку. Аспекти публічного управління. 2020. Т. 8, № 4. С. 75-83.

11. Грапчев Є. В., В. В. Зайчикова Вдосконалення державного фінансового контролю в частині моніторингу бюджету. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2013. Т. 18, Вип. 4(1). С. 123-127.

12. Давидова О. В. До питання повноважень Державного комітету фінансового моніторингу у системі органів забезпечення державної безпеки. *Право і Безпека*. 2009. № 2. С. 46-51.

13. Деякі питання організації фінансового моніторингу: Постанова КМУ від 09.09.2020 № 850. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/850-2020-%D0%BF#n36

14. Деякі питання формування адміністративної звітності МФУ як суб'єктом державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2022 № 422. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1664-22#n21

15. Дюкарєв В. П. Загальна характеристика Державного комітету фінансового моніторингу України у системі органів виконавчої влади. *Форум права*. 2009. № 3. С. 233-236.

16. Дяченко О. П. Результативність інформаційних технологій системи державного фінансового моніторингу як механізму державної протидії розвитку тіньової економіки Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2018_2_11

17. Журавльов Д. В. Адміністративно-правове положення Міністерства юстиції України як суб'єкта державного фінансового моніторингу. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2010. № 12. С. 20-22.

18. Звіти про діяльність. 2022 рік. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/funkcional/zviti-pro-diyalnist

19. Катроша Л. В. Моніторинг як перспективний метод державного фінансового контролю у сфері державних закупівель. *Бізнес Інформ*. 2013. № 9. С. 303-308.

20. Ковальчук А. Т. Методологічні засади міжнародної співпраці органів фінансового контролю (на прикладі державної служби фінансового моніторингу України). *Dictum factum*. 2020. № 3. С. 44-48.

21. Козлова Ю. Правові засади діяльності НБУ України як суб'єкта державного фінансового моніторингу, визначені в підзаконних нормативно-правових актах. *Юридичний вісник*. 2022. № 4. С. 149-155.

22. Козлова Ю. С. Адміністративно-правовий статус НБУ України як суб'єкта державного фінансового моніторингу: поняття, зміст та складові структурні елементи. *Правова позиція*. 2022. № 2. С. 131-136.

23. Козлова Ю. С. Міжнародно-правові засади діяльності НБУ України як суб'єкта державного фінансового моніторингу. Правові новели. 2022. № 16. С. 177-181.

24. Коломієць І. В. Державний фінансовий моніторинг в Україні: сучасний стан і шляхи вдосконалення. *Форум права*. 2010. № 1. С. 164-169.

25. Коломоєць О. К. Взаємодія державної служби фінансового моніторингу України з суб´єктами первинного фінансового моніторингу. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія : право, публічне управління та адміністрування*. 2021. № 1. С. 15-20.

26. Коркач І. В. Моніторинг державних фінансів в умовах проведення реформ. *Економіка. Фінанси. Право*. 2016. № 6(1). С. 7-11.

27. Кузьмінська О. Е. Теоретичні передумови державного регулювання фінансового моніторингу. *Наукові праці НДФІ*. 2022. Вип. 4. С. 19-40.

28. Легеза Є. О., Бєлов Д. М. Деякі особливості правового регулювання статусу Державної служби фінансового моніторингу України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2022. Вип. 73(2). С. 51-56.

29. Легеза Є. О., Бєлов Д. М. Деякі особливості правового регулювання статусу Державної служби фінансового моніторингу України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2022. Вип. 73(2). С. 51-56.

30. Литвин Н. А. Щодо форм взаємодії між Державною службою фінансового моніторингу України та Національним антикорупційним бюро України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*. 2019. Вип. 39. С. 38-41.

31. Луніна І. О., Серебрянська Д. М. Методичні засади моніторингу місцевих бюджетів у контексті забезпечення стабільності державних фінансів. *Фінанси України*. 2013. № 7. С. 33-43.

32. Максименко Л. П., Чумакова І. Ю. Інноваційні механізми реалізації повноважень Міністерства фінансів України як суб'єкта державного фінансового моніторингу. *Фінанси України*. 2012. № 9. С. 54-68.

33. Меморандум про взаєморозуміння між Державною службою фінансового моніторингу України та Підрозділом фінансової розвідки Люксембургу щодо співробітництва в обміні фінансовою інформацією стосовно відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму: Міжнародний документ від 22.02.2022, 13.07.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442_001-22#Text

34. Мігус І. П., Андрієнко В. М., Молодецький С. С., Бліхар М. М. Методика прогнозування банкрутства та рейдерства як інструмент державного моніторингу стану фінансової безпеки України. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2018. Вип. 1. С. 267-274.

35. Мігус І. П., Андрієнко В. М., Молодецький С. С., Бліхар М. М. Методика прогнозування банкрутства та рейдерства як інструмент державного моніторингу стану фінансової безпеки України. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2018. Вип. 1. С. 267-274.

36. Мораренко І. В. Адміністративно-правове забезпечення державного примусу в системі фінансового моніторингу. *Право і суспільство*. 2012. № 5. С. 66-69.

37. Нечипорук С. Повноваження Міністерства юстиції України як суб'єкта державного фінансового моніторингу. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2012. № 5. С. 139-147.

38. Патюта І. М. Державний фінансовий моніторинг у контексті регулювання банківського сектору. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки*. 2014. Вип. 4. С. 48-51.

39. Першин В. Г. Державний фінансовий моніторинг: загальні правові характеристики. *Публічне право*. 2019. № 2. С. 70-74.

40. Першин В. Г. Державний фінансовий моніторинг: завдання та функції. *Публічне право*. 2017. № 1. С. 45-50.

41. Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 11.03.2021 № 176. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0532-21#Text

42. Положення про порядок організації та здійснення нагляду у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій): Постанова НБУ України від 30.06.2020 № 90. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0090500-20#n15

43. Приймаченко Д. В., Легеза Є. О. Деякі аспекти вдосконалення адміністративно-правового статусу державної служби фінансового моніторингу України. *Правова позиція*. 2022. № 3. С. 35-40.

44. Приймаченко Д. В., Легеза Є. О. Деякі аспекти вдосконалення адміністративно-правового статусу державної служби фінансового моніторингу України. *Правова позиція*. 2022. № 3. С. 35-40.

45. Про верифікацію та моніторинг державних виплат: Закон України від 03.12.2019 № 324-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324-20#Text

46. Про внесення зміни у додаток 2 до Умов, диференційованих показників і розмірів преміювання керівника Державного підприємства «Експлуатаційно-майнове управління», що належить до сфери управління Державної служби фінансового моніторингу України»: Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2022 № 12. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0126-22#Text

47. Про встановлення відомчих заохочувальних відзнак Державної служби фінансового моніторингу України: Наказ Міністерства фінансів України від 30.07.2018 № 655. URL: http://surl.li/jdcab

48. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text (дата звернення 18.07.2023)

49. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова КМУ від 29.07.2015 № 537. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text

50. Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: Постанова НБУ України від 19.05.2020 № 65. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065500-20#Text

51. Про затвердження Положення про здійснення установами фінансового моніторингу: Постанова Національного банку України від 28.07.2020 № 107. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0107500-20#Text

52. Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне

регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України від 10.09.2021 № 3201/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1210-21#Text

53. Про затвердження Порядку збору, обробки і аналізу інформації щодо результатів діяльності суб'єктів фінансового моніторингу, інших державних органів, що беруть участь у роботі системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, схвалення та оприлюднення результатів національної оцінки ризиків та здійснення заходів за її результатами: Постанова КМУ; Національний банк; Порядок від 05.08.2020 № 690. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/690-2020-%D0%BF#n7

54. Про затвердження Порядку збору, обробки і аналізу інформації щодо результатів діяльності суб'єктів фінансового моніторингу, інших державних органів, що беруть участь у роботі системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, схвалення та оприлюднення результатів національної оцінки ризиків та здійснення заходів за її результатами: Постанова КМУ; Національний банк; Порядок від 05.08.2020 № 690. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/690-2020-%D0%BF#n7

55. Про затвердження Порядку здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснюють Міністерство фінансів, Міністерство юстиції, Міністерство цифрової трансформації: Постанова Кабінету Міністрів від 16.06.2023 № 662. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/662-2023-%D0%BF#Text

56. Про затвердження Порядку надання Державною службою фінансового моніторингу України Національній поліції України узагальнених (додаткових узагальнених) матеріалів та отримання Державною службою фінансового моніторингу України інформації про хід їх розгляду: Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства внутрішніх справ України від 14.07.2021 № 395/535. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1026-21

57. Про затвердження Порядку надання Державною службою фінансового моніторингу України Службі безпеки України узагальнених (додаткових узагальнених) матеріалів та отримання Державною службою фінансового моніторингу України інформації про хід їх розгляду: Наказ Міністерства фінансів України та Служби безпеки України від 14.07.2021 № 394/237. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1026-21

58. Про затвердження Порядку обміну інформацією між МФУ та Міністерством соціальної політики України для здійснення верифікації та моніторингу державних виплат: Наказ Міністерства фінансів України і Міністерства соціальної політики України від 09.02.2022 № 56/83. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0251-22#Text

59. Про затвердження Порядку проведення стажування громадян з числа молоді, які не перебувають на посадах державної служби, в апараті Державної служби фінансового моніторингу України: Наказ Міністерства фінансів України від 09.06.2021 № 333. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0952-21#Text

60. Про затвердження Порядку формування та оприлюднення комплексної адміністративної звітності у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Постанова КМУ від 05.08.2020 № 692. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/692-2020-%D0%BF#n10

61. Про затвердження Принципів опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що

підлягають фінансовому моніторингу, та критерії проведення аналізу таких операцій: Наказ Міністерства фінансів України від 02.08.2021 № 440. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1087-21#Text

62. Про затвердження Програми стратегічного розвитку Державної служби фінансового моніторингу України на період до 2024 року: Наказ Міністерства фінансів України від 17.01.2022 № 16. URL: https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/0350/strategy/16.pdf (дата звернення 19.07.2023)

63. Про особливості виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану: Постанова НБУ України від 23.03.2022 № 60. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0060500-22#Text

64. Про особливості здійснення виїзних перевірок у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) під час карантину: Постанова НБУ України від 17.12.2021 № 145. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0145500-21#Text

65. Про порядок підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями: Постанова КМУ від 27.01.2016 № 70. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/70-2016-%D0%BF#n33

66. Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення порядку подання інформації, необхідної для проведення фінансового моніторингу: Постанова Верховної Ради України від 08.07.2022 № 2378-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2378-20#Text

67. Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму: Закон України від 17.11.2010 № 2698-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2698-17#Text

68. Про символіку Державного комітету фінансового моніторингу України: Указ Президента України від 15.06.2006 № 526/2006. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526/2006#Text

69. Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств: Постанова КМУ від 19.05.1999 № 859. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/859-99-%D0%BF#Text

70. Сафонов Ю. М. Інформаційний моніторинг фінансових ринків на державному рівні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 13. С. 19-21.

71. Стеблянко О. Моніторинг стану державного фінансового контролю земельних відносин. Економічний аналіз. 2013. Т. 12(1). С. 284-287.

72. Сюркало Б. І. Напрями вдосконалення системи державного фінансового моніторингу. *Ефективна економіка*. 2011. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_11_23

73. Тищенко О. В. Єдиний інформаційний простір державного фінансового моніторингу України. *Академічний огляд*. 2013. № 1. С. 61-66.

74. Умови, диференційовані показники і розміри преміювання керівника Державного підприємства «Експлуатаційно-майнове управління», що належить до сфери управління Державної служби фінансового моніторингу України: Наказ Міністерства фінансів України від 15.09.2021 № 506. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1401-21#n39

75. Швець Н. Р., Акритов А. А. Роль і місце фінансового моніторингу в системі державного фінансового контролю. *Вісник Університету банківської справи*. 2020. № 3. С. 3–9.

ДОДАТКИ

Додаток А

Порівняльно-правовий аналіз до проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення порядку подання інформації, необхідної для проведення фінансового моніторингу
реєстр. № 6320 друге читання

№	Положення проекту акта	Відповідні положення джерел права Європейського Союзу (acquis ЄС)	Оцінка відповідності праву Європейського Союзу (acquis ЄС) (відповідає, не суперечить, частково враховує, не відповідає, не врегульовано)	Відповідні положення джерел міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції	Оцінка відповідності міжнародно-правовим зобов'язанням (відповідає, не суперечить, частково враховує, не відповідає, не врегульовано)
	ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення регулювання кінцевої бенефіціарної власності та структури власності юридичних осіб				
	Верховна Рада України п о с т а н о в л я є: І. Внести зміни до таких законів України:				
1	1. Частини п'яту і шосту статті 8 Закону України «Про нотаріат» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383 із наступними змінами) викласти в такій редакції: «Подання нотаріусом в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «ПВК/ФТ», інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї	Директива 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, про внесення змін до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 648/2012 та про скасування Директиви Європейського Парламенту і Ради 2005/60/ЄС та Директиви Комісії 2006/70/ЄС. *РОЗДІЛ 2 Заборона розголошення* *Стаття 39*	Відповідає	Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода). Стаття 133 «Наближення законодавства»	Відповідає

	масового знищення, та держателю Єдиного державного реєстра юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань не є порушенням нотаріальної таємниці. Нотаріус не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію або держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань інформації про КБВ або структуру власності юридичної особи, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України «ПВК/ФТ».	1. Уповноважені особи та їхні директори та працівники не повинні розголошувати зацікавленому клієнту чи іншим третім особам той факт, що інформація передається, буде передаватись або була передана відповідно до статей 33 або 34 або що проводиться аналіз відмивання грошей або фінансування тероризму , або може бути виконано. 2. Заборона, викладена в частині 1, не включає розголошення компетентним органам, у тому числі органам саморегулювання, або розголошення для цілей правоохоронних органів.		Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення».Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	
2	2. Частину третю статті 40 Закону України «Про страхування» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 18, ст. 78) викласти в такій редакції: «Інформація щодо юридичних та фізичних осіб, яка містить таємницю страхування, надається страховиком у таких випадках:	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС	Відповідає	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства	Відповідає

	на письмовий запит або з письмового дозволу власника такої інформації; на письмові вимоги суду або за рішенням суду; Національному антикорупційному бюро України, Державному бюро розслідувань, органам прокуратури України, Служби безпеки України, Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, на який покладаються завдання щодо протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави на їх письмову вимогу щодо операцій страхування конкретної юридичної або фізичної особи за конкретним договором страхування у разі повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення даній особі; центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань у випадках, передбачених Законом України «ПВК/ФТ».	Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *РОЗДІЛ 2 Заборона розголошення* *Стаття 39* 1. Уповноважені особи та їхні директори та працівники не повинні розголошувати зацікавленому клієнту чи іншим третім особам той факт, що інформація передається, буде передаватись або була передана відповідно до статей 33 або 34 або що проводиться аналіз відмивання грошей або фінансування тероризму , або може бути виконано. 2. Заборона, викладена в частині 1, не включає розголошення компетентним органам, у тому числі органам саморегулювання, або розголошення для цілей правоохоронних органів.		Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	
3	4. Частину першу статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5-6, ст. 30 із наступними змінами) доповнити пунктом 12 такого змісту: «12) держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань у випадках, передбачених Законом України «ПВК/ФТ».	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *РОЗДІЛ 2 Заборона розголошення* *Стаття 39*	Відповідає	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього	Відповідає

		1. Уповноважені особи та їхні директори та працівники не повинні розголошувати зацікавленому клієнту чи іншим третім особам той факт, що інформація передається, буде передаватись або була передана відповідно до статей 33 або 34 або що проводиться аналіз відмивання грошей або фінансування тероризму , або може бути виконано. 2. Заборона, викладена в частині 1, не включає розголошення компетентним органам, у тому числі органам саморегулювання, або розголошення для цілей правоохоронних органів.		законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	
4	9. У Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17 із наступними змінами): 1) у статті 6: частину п’яту викласти в такій редакції: «3. Державний реєстратор під час проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця у зв'язку з її смертю або оголошенням її померлою, а також під час державної реєстрації змін, пов'язаних зі зміною складу засновників (учасників) юридичної особи у зв'язку із смертю або оголошенням померлим відповідного засновника (учасника), обов'язково використовує відомості Державного реєстру актів цивільного стану	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС (14)Потреба в точних і актуальних даних про бенефіціарного власника є ключовим фактором у розшуку злочинців, які інакше могли б приховати свою особу за корпоративною структурою. Таким чином, держави-члени повинні забезпечити, щоб організації, зареєстровані на їхній території відповідно до національного законодавства, отримували та зберігали адекватну, точну та	Не відповідає: Положення п.3 ч.3 статті 6 не узгоджуються з приписами Директиви щодо необхідності здійснення належної перевірки, а також відповідно до положень Директиви, без належної перевірки	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі	Не відповідає

	громадян шляхом безпосереднього доступу до нього. Державний реєстратор під час проведення реєстраційних дій щодо юридичної особи (крім державної реєстрації припинення) та у разі подання такою юридичною особою відомостей про особу, що є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, обов'язково здійснює перевірку (верифікацію) відомостей, зазначених стосовно цієї особи, використовуючи відомості Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру фізичних осіб – платників податків, Єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України щодо розшуку осіб, зниклих безвісти, та викрадених (втрачених) документів за зверненнями громадян, крім відомостей, перевірка яких здійснюється автоматизовано засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг. Відомості про іноземців та осіб без громадянства, які є кінцевими бенефіціарними власниками юридичної особи, крім осіб, які мають реєстраційний номер облікової картки платника податку, вносяться до Єдиного державного реєстру на підставі поданих заявником документів без їх перевірки за даними державних реєстрів. У разі подання відомостей про особу, що є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, в електронній формі перевірка відомостей, зазначених стосовно цієї особи, здійснюється державним реєстратором, а також автоматизовано засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг з використанням відомостей Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного демографічного реєстру,	актуальну інформацію про їх бенефіціарну власність, на додаток до основної інформації, такої як назва та адреса компанії, а також підтвердження реєстрації та юридичної власності. *Стаття 30* 1. Держави-члени гарантують, що корпоративні та інші юридичні особи, зареєстровані на їхній території, зобов’язані отримувати та зберігати адекватну, точну та актуальну інформацію про їхню бенефіціарну власність, включаючи деталі бенефіціарних інтересів. Держави-члени забезпечують використання ефективних, пропорційних і стримуючих заходів або санкцій до порушень цієї статті. Держави-члени гарантують, що ці суб’єкти зобов’язані надавати, окрім інформації про свого законного власника, інформацію про бенефіціарного власника зобов’язаним суб’єктам, коли зобов’язані суб’єкти вживають заходів НПК відповідно до Розділу II. … 4. Держави-члени вимагають, щоб інформація, яка зберігається в центральному реєстрі, згаданому в параграфі 3, була адекватною, точною та актуальною, і повинні запровадити механізми для цього. Такі механізми повинні включати вимогу до зобов’язаних суб’єктів і, якщо це доречно та в тій мірі, в якій ця вимога не заважає без потреби виконувати їхні функції, компетентні органи повідомляти про будь-які розбіжності, які вони знаходять, між інформацією про бенефіціарну власність, наявною в центральних реєстрах, та доступною інформацією про бенефіціарну власність їм. У разі повідомлень про розбіжності держави-члени повинні забезпечити вжиття відповідних заходів	держави-члени не можуть гарантувати, що інформація буде точною	елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	

	Державного реєстру фізичних осіб – платників податків, Єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України щодо розшуку осіб, зниклих безвісти, та викрадених (втрачених) документів за зверненнями громадян. Автоматична перевірка відомостей засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг здійснюється з використанням відомостей Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру фізичних осіб – платників податків у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. У разі встановлення за результатами автоматичної перевірки невідповідності відомостей про КБВ юридичної особи, зазначених у заяві про державну реєстрацію, відомостям, що містяться в інформаційних системах, формування заяви за допомогою програмних засобів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг припиняється. Інформація з Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру фізичних осіб – платників податків, Єдиного державного реєстру судових рішень, Єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України, отримана державним реєстратором, а також сформована засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг за результатами перевірки відомостей про особу, що є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, поданих в електронній формі, залишається у відповідній реєстраційній справі.	для своєчасного усунення розбіжностей і, якщо доцільно, тим часом до центрального реєстру внести конкретну згадку.			
5	частину восьму викласти в такій редакції: «8. Користування Державним реєстром актів цивільного стану громадян, Єдиним реєстром довіреностей, Єдиним державним		Не врегульовано		Не врегульовано

	демографічним реєстром, Державним реєстром фізичних осіб – платників податків, Єдиним державним реєстром судових рішень, Єдиною інформаційною системою Міністерства внутрішніх справ України здійснюється безпосередньо державним реєстратором, який проводить відповідну державну реєстрацію. Відомості, отримані з визначених в абзаці першому цієї частини інформаційних систем, залишаються у відповідній реєстраційній справі»;				
6	2) частину третю статті 7 доповнити пунктом 6^1 такого змісту: «6^1) пошук взаємозв'язків у структурі власності юридичних осіб між всіма особами, які прямо або опосередковано володіють цією особою самостійно чи спільно з іншими особами (всіма засновниками (учасниками) юридичної особи та кожної особи у кожному ланцюгу володіння корпоративними правами юридичної особи), візуалізацію всіх прямих та непрямих зв'язків».	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС РОЗДІЛ III ІНФОРМАЦІЯ ПРО БЕНЕФІЦІАРНОГО ВЛАСНІКА *Стаття 30* … 3. Держави-члени забезпечують, щоб інформація, зазначена в параграфі 1, зберігалася в центральному реєстрі в кожній державі-члені, наприклад, комерційному реєстрі, реєстрі компаній, як зазначено у статті 3 Директиви 2009/101/ЄС Європейського Парламенту. і Ради ([31]) або публічний реєстр. Держави-члени повинні повідомляти Комісію про характеристики цих національних механізмів. Інформація про бенефіціарну власність, що міститься в цій базі даних, може збиратися відповідно до національних систем. …	Не суперечить	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20	Не суперечить

				травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	
7	3) у статті 9: частину першу доповнити пунктами 4 і 5 такого змісту: «4) повідомлень про виявлення розбіжностей між відомостями про КБВ та структуру власності клієнта, зокрема про виявлення неповноти або неточностей чи помилок у інформації про КБВ або структуру власності, що містяться Єдиному державному реєстрі; 5) інформації від НБУ України про визнання структури власності юридичної особи, державне регулювання та нагляд за діяльністю якої здійснює Національний банк України, непрозорою (прозорою)».	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС РОЗДІЛ III ІНФОРМАЦІЯ ПРО БЕНЕФІЦІАРНОГО ВЛАСНІКА *Стаття 30* … 3. Держави-члени забезпечують, щоб інформація, зазначена в параграфі 1, зберігалася в центральному реєстрі в кожній державі-члені, наприклад, комерційному реєстрі, реєстрі компаній, як зазначено у статті 3 Директиви 2009/101/ЄС Європейського Парламенту. і Ради (17), або публічний реєстр. Держави-члени повинні повідомляти Комісію про характеристики цих національних механізмів. Інформація про бенефіціарну власність, що міститься в цій базі даних, може збиратися відповідно до національних систем. FATF Recommendations 24 Recommendation 24.1. Країни повинні запроваджувати механізми з метою встановлення та опису: (a) різних типів, форм та основних рис юридичних осіб країни; та (b) процеси створення таких юридичних осіб, та отримання і реєстрації	Відповідає	Угода, Стаття 127 Кожна Сторона докладає необхідних зусиль для забезпечення впровадження міжнародних стандартів регулювання та нагляду у сфері фінансових послуг та для боротьби з ухиленням від сплати податків на всій її території. Такі міжнародні стандарти включають, зокрема, «Основні принципи ефективного банківського нагляду» Базельського комітету, «Основні принципи страхування» Міжнародної асоціації органів нагляду за страховою діяльністю, «Цілі та принципи регулювання обігу ЦП» Міжнародної організації комісій з ЦП, Угоду ОЕСР про обмін інформацією з питань оподаткування», Заяву країн-членів «Групи двадцяти» про прозорість інформації та обмін інформацією для цілей	Відповідає

		основної інформації та інформації про бене- фіціарну власність; а також повинні робити цю інформацію публічною 24.2 Країни повинні здійснювати оцінку ризиків відмивання коштів та фінансування теро- ризму, пов'язаних з усіма видами юридичної особи, створених в країні 24.3 Країни повинні вимагати, щоб усі компанії, створені в країні були внесені в реєстр ком- паній із зазначенням назви компанії, підтвердженням реєстрації, юридичною формою та статусом, юридичною адресою, основними регуляторними повноваженнями, та пе- реліком керівників Ця інформація повинна бути публічною 24.4 Компанії повинні зберігати інформацію, зазначену в критерії 24 3, а також вести реєстр своїх акціонерів чи членів93, який має містити кількість акцій кожного акціонера та ка- тегорії акцій (включаючи характер права голосу) Ця інформація повинна зберігатись країною за місцем розташування, зазначеним у реєстрі компанії. Країни повинні запроваджувати механізми, які забезпечать, що інформація, зазначена в критерії 24 3 та 24 4 є точною та вчасно оновлюється		оподаткування» та «Сорок рекомендацій» та «Дев'ять спеціальних рекомендацій стосовно боротьби із фінансуванням тероризму» Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).	
8	у частині другій: пункт 9 викласти в такій редакції: «9) інформація про КБВ юридичної особи, у тому числі КБВ її засновника, якщо засновник – юридична особа (крім юридичних осіб, зазначених у частині восьмій статті 5-1 Закону України «ПВК/ФТ»): прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, країна громадянства (підданства), а в разі, якщо кінцевий бенефіціарний власник іноземець є громадянином (підданим) декількох країн, – усі країни його громадянства (підданства), серія	Директива (ЄС) 2017/1132 Європейського Парламенту та Ради від 14 червня 2017 року щодо певних аспектів законодавства про компанії Стаття 14 Документи та відомості, які мають розкривати компанії Держави-члени вживають заходів, необхідних для забезпечення обов'язкового розкриття компаніями принаймні таких документів і відомостей: (а)установчий акт і статути, якщо вони містяться в окремому документі;	частково відповідає: 1. Положеннями проекту Закону враховані положення статті 14 Директиви 2017/1132, якими визначено	Угода, Стаття 387 Визнаючи важливість комплексного використання ефективних правил та методики у сферах законодавства щодо заснування та діяльності компаній, корпоративного управління, а також щодо бухгалтерського обліку та аудиту, з метою створення	частково відповідає

	(за наявності) та номер документа (документів), що посвідчує особу та підтверджує громадянство (підданство) зокрема, але не виключно паспорта громадянина України для виїзду за кордон, унікальний номер запису у Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності), місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), а також повне найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код (для резидента) засновника юридичної особи, в якому ця особа є кінцевим бенефіціарним власником, характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу). У разі відсутності в юридичної особи КБВ юридичної особи, у тому числі КБВ її засновника, якщо засновник – юридична особа, вноситься відмітка про зазначення у структурі власності юридичної особи обґрунтованої причини його відсутності.	(б)будь-які зміни до документів, зазначених у пункті (a), включаючи будь-яке продовження терміну дії компанії; (c)після кожної поправки до установчого документа або статуту, повний текст інструменту або статуту зі змінами, внесеними на даний момент; (d)призначення, припинення повноважень та відомості про осіб, які або як орган, створений відповідно до закону, або як члени будь-якого такого органу: (i)уповноважені представляти компанію у відносинах з третіми особами та в судових процесах; з розкриття інформації повинно бути зрозуміло, чи можуть особи, уповноважені представляти компанію, робити це поодинці чи повинні діяти спільно; (ii)брати участь в управлінні, нагляді або контролі компанії; (д)принаймні один раз на рік суму підписаного капіталу, якщо в установчому документі чи статуті згадується статутний капітал, якщо будь-яке збільшення підписаного капіталу не вимагає внесення змін до статуту; (f)бухгалтерські документи для кожного фінансового року, які мають бути опубліковані відповідно до Директив Ради 86/635/EEC ([26]) і 91/674/EEC ([27]) та Директиви 2013/34/EU Європейського Парламенту та Ради ([28]); (g)будь-яка зміна зареєстрованого офісу компанії;	документи та відомості, які повинні бути розкриті компаніями. 2. Проте, проект Закону не узгоджується з положеннями статті 15 Директиви, відповідно до якої “будь-які зміни в документах і відомостях, зазначених у статті 14, були внесені до компетентного реєстру як правило, протягом 21 дня з моменту отримання повної документації щодо цих змін, в той час як положеннями проекту Закону передбачений строк становить 30 робочих днів з дня виникнення таких змін.	повноцінно функціонуючої ринкової економіки та задля стимулювання торгівлі, Сторони домовилися співробітничати з питань захисту прав акціонерів, кредиторів та інших заінтересованих сторін відповідно до вимог ЄС у цій сфері згідно з Додатком XXXIV до цієї Угоди. ДОДАТОК XXXIV Щоста Директива Ради 82/891/ЄЕС, Одинадцята Директива Ради 89/666/ЄЕС, а також Директиви 2005/56/ЄС, 2009/101/ЄС, 2011/35/ЄС та 2012/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради було кілька разів внесено суттєвих змін. В інтересах ясності та раціональності ці директиви були кодифіковані Директивою 2017/1132.	

	У разі зміни КБВ юридичної особи державна реєстрація змін до відомостей про КБВ юридичної особи проводиться протягом тридцяти робочих днів з дня виникнення таких змін. У випадках, встановлених Законом України «ПВК/ФТ», в Єдиний державний реєстр вноситься відмітка про можливу недостовірність інформації про КБВ або структуру власності»; доповнити пунктом 9^1 такого змісту: «9^1) структура власності та інформація про структуру власності юридичної особи (крім юридичних осіб, зазначених у частині восьмій статті 5^1 Закону України «ПВК/ФТ), за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства»; 4) частину другу статті 13 доповнити новим абзацом шостим такого змісту: «НБУ України - відомостей про проведення такої реєстраційної дії»;	(h) ліквідація компанії; (i)будь-яке оголошення судами недійсності компанії; (j)призначення ліквідаторів, відомості про них та їхні відповідні повноваження, якщо такі повноваження прямо та виключно не випливають із закону чи статуту компанії; (к)будь-яке припинення ліквідації та, у державах-членах, де виключення з реєстру тягне за собою правові наслідки, факт будь-якого такого вилучення. *Стаття 15* Зміни в документах та реквізитах 1. Держави-члени вживають заходів, необхідних для забезпечення того, щоб будь-які зміни в документах і відомостях, зазначених у статті 14, були внесені до компетентного реєстру, зазначеного в першому абзаці частини 1 статті 16, і розкриті відповідно до статті 16(3) і (5), як правило, протягом 21 дня з моменту отримання повної документації щодо цих змін, включаючи, якщо застосовно, перевірку законності, як того вимагає національне законодавство для внесення до файлу. 2. Параграф 1 не застосовується до бухгалтерських документів, зазначених у статті 14(f).			
9	3) у статті 17: абзац перший пункту 19 частини першої викласти в такій редакції: 19) копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство (підданство) особи, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи (нотаріально засвідчена або засвідчена кваліфікованим електронним підписом особи, уповноваженої на подання	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС	Не відповідає: Виключення до статті 17, не узгоджуються з положеннями Директиви, якими покладено	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить	Не відповідає

	документів для державної реєстрації створення юридичної особи, якщо такий документ оформлений без використання засобів Єдиного державного демографічного реєстру, – для громадян України)»; абзац п'ятий частини третьої викласти в такій редакції: «4) копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство (підданство) особи, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи (нотаріально засвідчена або засвідчена кваліфікованим електронним підписом особи, уповноваженої на подання документів для державної реєстрації, якщо такий документ оформлений без використання засобів Єдиного державного демографічного реєстру, – для громадян України)»; підпункти 14 – 16 частини четвертої викласти в такій редакції: «14) у разі державної реєстрації змін до відомостей про КБВ юридичної особи - структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства; 15) у разі державної реєстрації змін до відомостей про КБВ юридичної особи - витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент; 16) у разі державної реєстрації змін до відомостей про КБВ юридичної особи – копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство особи, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи (нотаріально засвідчена або засвідчена кваліфікованим електронним підписом особи, уповноваженої на подання документів для державної реєстрації, крім випадків, якщо	*Стаття 30* 1. Держави-члени гарантують, що корпоративні та інші юридичні особи, зареєстровані на їхній території, зобов'язані отримувати та зберігати адекватну, точну та актуальну інформацію про їхню бенефіціарну власність, включаючи деталі бенефіціарних інтересів. Держави-члени забезпечують використання ефективних, пропорційних і стримуючих заходів або санкцій до порушень цієї статті. Держави-члени гарантують, що ці суб'єкти зобов'язані надавати, окрім інформації про свого законного власника, інформацію про бенефіціарного власника зобов'язаним суб'єктам, коли зобов'язані суб'єкти вживають заходів НПК відповідно до Розділу II. Держави-члени вимагають, щоб бенефіціарні власники корпоративних або інших юридичних осіб, у тому числі через акції, права голосу, частки власності, пакети акцій на пред'явника або контроль за допомогою інших засобів, надавали цим організаціям всю інформацію, необхідну для того, щоб корпоративна або інша юридична особа відповідала вимогам з вимогами абзацу першого. 2. Держави-члени вимагають, щоб компетентні органи та ПФР мали своєчасний доступ до інформації, зазначеної в параграфі 1. 3. Держави-члени забезпечують, щоб інформація, зазначена в частині 1, зберігалася в центральному реєстрі в кожній державі-члені, наприклад, комерційному реєстрі, реєстрі компаній, як зазначено в статті 3 Директиви 2009/101/ЄС Європейського Парламенту та Рада ([17]) або публічний реєстр. Держави-члени повинні повідомляти Комісію про характеристики цих національних механізмів. Інформація про бенефіціарну власність, що міститься в цій базі даних, може збиратися відповідно до національних систем.	обов'язок зберігати точну та актуальну інформацію про бенефіціару власність та повідомляти про розбіжності	поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	

	такий документ оформлений із використання засобів Єдиного державного демографічного реєстру - для громадян України); у частині п'ятій: абзаци дванадцятий – чотирнадцятий виключити; доповнити пунктом 4 такого змісту: «4) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства»; після абзацу п'ятнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту: «У випадках, встановлених цим Законом, державна реєстрація змін до відомостей про склад учасників товариства, а також його КБВ може бути здійснена на підставі повідомлення про виявлення розбіжностей між отриманими передбаченими законом суб'єктами в результаті здійснення належної перевірки та розміщеними у Єдиному державному реєстрі відомостями про КБВ та структуру власності клієнта (зокрема, про виявлені неповноту, неточність чи помилку у інформації про КБВ або структуру власності, що міститься в Єдиному державному реєстрі)»; в абзаці шістнадцятому слова «визначені у підпунктах «а», «б», «є», «ж» та «з» цієї частини» замінити словами «визначені у підпунктах «а» і «б» цієї частини»; пункти 3-5 частини сьомої виключити; пункти 4-6 частини восьмої виключити; пункти 7 – 9 частини чотирнадцятої виключити; пункти 3 – 5 частини сімнадцятої виключити; пункти 2 – 4 частини вісімнадцятої виключити; пункти 2 – 4 частини дев'ятнадцятої виключити; частину двадцять першу викласти в такій редакції: «21. Засвідчення (нотаріальне або із використанням засобів кваліфікованого	4. Держави-члени вимагають, щоб інформація, яка зберігається в центральному реєстрі, згаданому в параграфі 3, була адекватною, точною та актуальною, і повинні запровадити механізми для цього. Такі механізми повинні включати вимогу до зобов'язаних суб'єктів і, якщо це доречно та в тій мірі, в якій ця вимога не заважає без потреби виконувати їхні функції, компетентні органи повідомляти про будь-які розбіжності, які вони знаходять, між інформацією про бенефіціарну власність, наявною в центральних реєстрах, та доступною інформацією про бенефіціарну власність їм. У разі повідомлень про розбіжності держави-члени повинні забезпечити вжиття відповідних заходів для своєчасного усунення розбіжностей і, якщо доцільно, тим часом до центрального реєстру внести конкретну згадку. 5. Держави-члени забезпечують доступ до інформації про бенефіціарну власність у всіх випадках для: (а) компетентні органи та ПФР без будь-яких обмежень; (б) зобов'язані особи в рамках НПК відповідно до розділу II; (с) будь-який представник широкої громадськості. Особам, зазначеним у пункті (с), має бути надано доступ принаймні до імені, місяця та року народження, країни проживання та національності бенефіціарного власника, а також до характеру та розміру бенефіціарного інтересу. Держави-члени можуть, згідно з умовами, визначеними в національному законодавстві, надати доступ до додаткової інформації, що дозволяє ідентифікувати бенефіціарного власника. Ця додаткова інформація повинна містити принаймні дату народження або контактні дані відповідно до правил захисту даних.			

	електронного підпису) копії документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, має бути здійснене не раніше, ніж за 90 днів до дати подання документа для проведення державної реєстрації»; частини двадцять другу – двадцять четверту виключити; 6) статтю 17^1 виключити;	5a. Держави-члени можуть зробити доступною інформацію, що зберігається у їхніх національних реєстрах, зазначену в параграфі 3, за умови онлайн-реєстрації та сплати збору, який не повинен перевищувати адміністративних витрат на надання інформації, включаючи витрати на обслуговування та розробки реєстру. 6. Держави-члени забезпечують, щоб компетентні органи та ПФР мали своєчасний та необмежений доступ до всієї інформації, що зберігається в центральному реєстрі, зазначеному в параграфі 3, без попередження відповідної організації. Держави-члени також повинні дозволити своєчасний доступ зобов'язаним особам під час вжиття заходів НПК відповідно до Розділу II. Компетентні органи, яким надано доступ до центрального реєстру, згаданого в параграфі 3, є державними органами, які відповідають за боротьбу з відмиванням грошей або фінансуванням тероризму, а також податкові органи, органи нагляду за зобов'язаними особами та органи, які мають функції розслідування або судового переслідування грошей відмивання коштів, пов'язані з ними предикатні злочини та фінансування тероризму, відстеження та арешт або заморожування та конфіскація злочинних активів. 7. Держави-члени гарантують, що компетентні органи та ПФР можуть надавати інформацію, зазначену в параграфах 1 і 3, компетентним органам і ПФР інших держав-членів своєчасно та безкоштовно. 8. Держави-члени вимагають, щоб зобов'язані суб'єкти не покладалися виключно на центральний реєстр, згаданий у параграфі 3, для виконання своїх вимог НПК відповідно до Розділу II. Ці вимоги повинні виконуватися за допомогою підходу, що ґрунтується на оцінці ризику.			

		9. У виняткових обставинах, які мають бути встановлені національним законодавством, коли доступ, згаданий у пунктах (b) і (c) першого абзацу параграфа 5, піддасть бенефіціарного власника непропорційному ризику, ризику шахрайства, викрадення, шантажу, вимагання , переслідування, насильство чи залякування, або якщо бенефіціарний власник є неповнолітньою особою чи іншим чином недієздатним, держави-члени можуть передбачити звільнення від такого доступу до всієї або частини інформації про бенефіціарну власність у кожному конкретному випадку. Держави-члени забезпечують надання цих винятків після детальної оцінки виняткового характеру обставин. Гарантуються права на адміністративний перегляд рішення про звільнення та на ефективний судовий захист. Звільнення, надані відповідно до першого абзацу цього параграфа, не застосовуються до кредитних установ і фінансових установ, або до зобов'язаних осіб, зазначених у пункті (3)(b) статті 2(1), які є державними службовцями. 10. Держави-члени забезпечують взаємозв'язок центральних реєстрів, зазначених у частині 3 цієї статті, через Європейську центральну платформу, створену частиною 1 статті 22 Директиви (ЄС) 2017/1132 Європейського Парламенту та Ради ([18]). Підключення центральних реєстрів держав-членів до платформи встановлюється відповідно до технічних специфікацій і процедур, встановлених імплементаційними актами, ухваленими Комісією відповідно до статті 24 Директиви (ЄС) 2017/1132 та статті 31a цієї Директиви. Держави-члени повинні забезпечити, щоб інформація, зазначена в частині 1 цієї статті, була доступна через систему взаємозв'язку реєстрів, встановлену статтею 22(1) Директиви (ЄС) 2017/1132, відповідно до національного			

		законодавства держав-членів, що імплементує параграфи 5, 5a та 6 цієї статті. Інформація, зазначена в частині 1, має бути доступною через національні реєстри та через систему взаємозв'язку реєстрів протягом щонайменше п'яти років і не більше ніж через 10 років після того, як юридичну або іншу юридичну особу було виключено з реєстру. Держави-члени співпрацюють між собою та з Комісією з метою впровадження різних типів доступу відповідно до цієї статті.			
10	7) у статті 22: у частині другій: пункти 8-10 викласти в такій редакції: «8) структура власності юридичної особи, що є засновником відокремленого підрозділу, представництва, філії, за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства - у разі якщо в Єдиному державному реєстрі немає такої актуальної інформації «; 9) у разі якщо в Єдиному державному реєстрі немає такої актуальної інформації - витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;» пункт 10 викласти в такій редакції: 10) копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство (підданство) особи, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи (нотаріально засвідчена або засвідчена кваліфікованим електронним підписом особи, уповноваженої на подання документів для державної реєстрації, крім випадків, якщо такий документ оформлений із використання засобів Єдиного державного демографічного реєстру - для громадян України) - у разі якщо в Єдиному державному	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *Стаття 13* 1. Заходи НПК включають: (а) ідентифікація клієнта та перевірка особи клієнта на основі документів, даних або інформації, отриманих із надійного та незалежного джерела, включаючи, якщо доступно, засоби електронної ідентифікації, відповідні довірчі послуги, як зазначено в Регламенті (ЄС) № 910/2014 від Європейського Парламенту та Ради ([15]) або будь-який інший безпечний, дистанційний або електронний процес ідентифікації, що регулюється, визнається, схвалюється або приймається відповідними національними органами влади; (б) ідентифікація бенефіціарного власника та вжиття розумних заходів для перевірки особи такої особи, щоб зобов'язаний суб'єкт переконався, що він знає, хто є бенефіціарним власником, у тому числі, щодо юридичних осіб, трастів, компаній, фондів та подібних юридичних	Відповідає: Положення проекту Закону, щодо документів, що подаються заявником для державної реєстрації відокремленого підрозділу іноземної неурядової організації, представництва, філії іноземної благодійної організації <u>узгоджуються</u> з положеннями Директиви в контексті заходів НПК, а саме – ідентифікації бенефіціарного власника та вжиття	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20	Відповідає

	реєстрі немає такої актуальної інформації»; у частині третій: пункти 5-7 викласти в такій редакції: «5) структура власності юридичної особи, що є засновником відокремленого підрозділу, представництва, філії, за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства – у разі якщо в Єдиному державному реєстрі немає такої актуальної інформації; 6) у разі якщо в Єдиному державному реєстрі немає такої актуальної інформації - витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент; пункт 7 викласти в такій редакції: 7) копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство (підданство) особи, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи (нотаріально засвідчена або засвідчена кваліфікованим електронним підписом особи, уповноваженої на подання документів для державної реєстрації, крім випадків, якщо такий документ оформлений із використання засобів Єдиного державного демографічного реєстру - для громадян України) – у разі якщо в Єдиному державному реєстрі немає такої актуальної інформації»; 8) частину першу статті 28 доповнити пунктом 13 такого змісту: «13) заяву про державну реєстрацію створення юридичної особи, державну реєстрацію включення відомостей про юридичну особу до Єдиного державного реєстру, державну реєстрацію змін до відомостей про юридичну особу, що містяться у Єдиному державному реєстрі, подано із зазначенням КБВ, який на день подання заяви згідно з відомостями	угод, вжиття розумних заходів для зрозуміти структуру власності та контролю замовника. Якщо ідентифікований бенефіціарний власник є вищою посадовою особою, як зазначено в статті 3(6)(a)(ii), зобов'язані особи вживають необхідних розумних заходів для перевірки особи фізичної особи, яка займає посаду вищої посадової особи і повинен вести облік вжитих дій, а також будь-яких труднощів, що виникли під час процесу перевірки; (c) оцінка та, за необхідності, отримання інформації про мету та запланований характер ділових відносин; (d) проведення постійного моніторингу ділових відносин, включаючи перевірку транзакцій, здійснених протягом цих відносин, щоб переконатися, що операції, що проводяться, узгоджуються зі знаннями зобов'язаної особи про клієнта, бізнес і профіль ризику, включаючи, якщо необхідно, джерело коштів і забезпечення актуальності документів, даних або інформації, що зберігаються. Під час виконання заходів, зазначених у пунктах (a) і (b) першого підпараграфу, зобов'язані особи також повинні перевірити, чи будь-яка особа, яка має намір діяти від імені клієнта, має такі повноваження, а також ідентифікувати та перевірити особу такої особи. 2. Держави-члени гарантують, що зобов'язані особи застосовують кожну з вимог НПК, викладених у параграфі 1. Однак зобов'язані особи можуть визначати обсяг таких заходів на основі чутливості до ризику. 3. Держави-члени вимагають, щоб уповноважені особи брали до уваги принаймні змінні, викладені в Додатку I, під час оцінки ризиків відмивання грошей і фінансування тероризму.	розумних заходів для перевірки особи такої особи, щоб зобов'язаний суб'єкт переконався, що він знає, хто є бенефіціарним власником, у тому числі, щодо юридичних осіб, трастів, компаній, фондів та подібних юридичних угод, вжиття розумних заходів для розуміння структури власності та управління.	травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	

	реєстрів номер»;	4. Держави-члени гарантують, що зобов'язані суб'єкти можуть продемонструвати компетентним органам або органам саморегулювання, що заходи є відповідними з огляду на виявлені ризики відмивання грошей і фінансування тероризму. 5. Що стосується страхування життя чи іншого бізнесу, пов'язаного з інвестиціями, держави-члени повинні забезпечити, щоб на додаток до заходів НПК, необхідних для клієнта та бенефіціарного власника, кредитні та фінансові установи проводили наступні заходи НПК щодо бенефіціарів життя страхування та інші страхові поліси, пов'язані з інвестиціями, як тільки бенефіціари визначені або визначені: (а) у випадку бенефіціарів, які ідентифіковані як конкретно зазначені особи або юридичні угоди, взяття імені особи; (б) у випадку бенефіціарів, які визначені за характеристиками, класом чи іншими засобами, отримання достатньої інформації щодо цих бенефіціарів, щоб переконати кредитні або фінансові установи, що вони зможуть встановити особу бенефіціара під час виплати. . Що стосується пунктів (a) і (b) першого абзацу, перевірка особи бенефіціарів має відбуватися під час виплати. У разі переуступки, повністю або частково, страхування життя чи іншого страхування, пов'язаного з інвестиціями, третій стороні, кредитні установи та фінансові установи, які знають про передачу, повинні ідентифікувати бенефіціарного власника на момент передачі фізичній або юридична особа або юридична організація, яка отримує на власну користь вартість переданого полісу. 6. У випадку бенефіціарів трастів або подібних правових угод, які визначені за певними характеристиками чи класом, зобов'язана особа повинна отримати достатню інформацію про бенефіціара, щоб переконати зобов'язану особу,			

		що вона зможе встановити особу бенефіціара на у момент виплати або в момент здійснення бенефіціаром своїх прав.			
11	9) частину четверту статті 35 викласти в такій редакції: 9) частину четверту статті 35 викласти в такій редакції: «4. Особи, винні у внесенні до установчих документів або інших документів, що подаються для державної реєстрації, завідомо неправдивих відомостей, що підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, а також у неподанні або несвоєчасному поданні державному реєстратору передбаченої цим Законом інформації про КБВ юридичної особи або його відсутність, несуть відповідальність, у порядку, встановленому законом. Внесення особами, уповноваженими на вчинення дій, спрямованих на державну реєстрацію створення юридичної особи або зміну учасників юридичної особи, до документів, що подаються для такої державної реєстрації, завідомо неправдивих відомостей про КБВ юридичної особи або про його відсутність тягнуть за собою накладення штрафу на таку юридичну особу у розмірі від однієї тисячі до двадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Неподання або несвоєчасне подання особами, уповноваженими діяти від імені юридичної особи, державному реєстратору інформації про КБВ юридичної особи або про його відсутність тягнуть за собою накладення штрафу на таку юридичну особу у розмірі від однієї тисячі до двадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Ненадання юридичними особами-резидентами, які є засновниками (учасниками) юридичних	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *РОЗДІЛ 4 санкції* Стаття 58 1. Держави-члени гарантують, що зобов'язані особи можуть бути притягнуті до відповідальності за порушення національних положень, що транспонують цю Директиву відповідно до цієї статті та статей 59-61. Будь-які санкції чи заходи, що випливають з цього, мають бути ефективними, пропорційними та переконливими. 2. Без шкоди праву держав-членів передбачати та накладати кримінальні санкції, держави-члени встановлюють правила щодо адміністративних санкцій та заходів та забезпечують, щоб їхні компетентні органи могли застосовувати такі санкції та заходи стосовно порушень національних положень, що транспонують цю Директиву. та забезпечує їх використання. Держави-члени можуть вирішити не встановлювати правила щодо адміністративних санкцій або заходів за порушення, які підлягають кримінальним санкціям у своєму національному законодавстві. У такому разі держави-члени повідомляють Комісії відповідні положення кримінального права.	Відповідає	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	Відповідає

	осіб, та фізичними особами-резидентами, які є засновниками (учасниками) юридичних осіб та/або здійснюють вирішальний вплив на їх діяльність запитуваної юридичними особами інформації, необхідної для подання юридичною особою для внесення або актуалізації в Єдиному державному реєстрі інформації про КБВ та структуру власності юридичної особи, тягнуть за собою накладення штрафу на таку юридичну або фізичну особу-резидента у розмірі від однієї тисячі до двадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Притягнення осіб до відповідальності за порушення, передбачені цією частиною, здійснюється Міністерством юстиції України. Порядок притягнення юридичних осіб до відповідальності за такі дії встановлюється Міністерством юстиції України».	Держави-члени також повинні забезпечити, щоб у випадках, коли їхні компетентні органи виявляють порушення, які підлягають кримінальним санкціям, вони своєчасно інформували правоохоронні органи. 3. Держави-члени повинні забезпечити, щоб там, де зобов'язання застосовуються до юридичних осіб у разі порушення національних положень, що транспонують цю Директиву, санкції та заходи могли бути застосовані до членів керівного органу та інших фізичних осіб, які відповідно до національного законодавства несуть відповідальність за порушення.			
12	12. Частину п'яту статті 136 Закону України Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 19 червня 2020 року № 738-IX доповнити абзацами такого змісту: «Особи, зазначені у пункті 1 частини першої статті 134 цього Закону, надають інформацію, що становить професійну таємницю, держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відповідно до Закону України «ПВК/ФТ». Вимоги частини третьої статті 135 цього Закону не застосовуються до використання держателем Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань та державним реєстратором інформації, що становить професійну таємницю, у випадках здійснення ними необхідних дій, встановлених	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *РОЗДІЛ 2 Заборона розголошення* *Стаття 39* 1. Уповноважені особи та їхні директори та працівники не повинні розголошувати зацікавленому клієнту чи іншим третім особам той факт, що інформація передається, буде передаватись або була передана відповідно до статей 33 або 34 або що проводиться аналіз відмивання грошей або фінансування тероризму , або може бути виконано.	Відповідає	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС,	Відповідає

	Законом України «ПВК/ФТ» за наслідками отримання повідомлення про можливу недостовірність інформації про КБВ або структуру власності.»	2. Заборона, викладена в частині 1, не включає розголошення компетентним органам, у тому числі органам саморегулювання, або розголошення для цілей правоохоронних органів. …		зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	
13	6. Частини шосту-сьому статті 22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (Відомості Верховної Ради, 2013 р., № 27, ст. 282 із наступними змінами) викласти в такій редакції: «6. Подання адвокатом в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «ПВК/ФТ», інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань не є порушенням адвокатської таємниці. 7. Адвокат не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *РОЗДІЛ 2 Заборона розголошення* *Стаття 39* 1. Уповноважені особи та їхні директори та працівники не повинні розголошувати зацікавленому клієнту чи іншим третім особам той факт, що інформація передається, буде передаватись або була передана відповідно до статей 33 або 34 або що проводиться аналіз відмивання грошей або фінансування тероризму , або може бути виконано. 2. Заборона, викладена в частині 1, не включає розголошення компетентним органам, у тому числі органам саморегулювання, або розголошення для цілей правоохоронних органів.	Відповідає	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до	Відповідає

	тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію або держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань інформації про КБВ або структуру власності юридичної особи, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України «ПВК/ФТ».	…		фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	
14	10. Частину першу статті 11 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» (Відомості Верховної Ради, 2018 р., № 9, ст. 50; із змінами, внесеними згідно із Законами № 79-IX від 12.09.2019, 2019 р., № 44, ст. 277; № 524-IX від 04.03.2020, 2020 р., № 38, ст. 279) викласти в такій редакції: «1. Згідно з принципом конфіденційності та професійної таємниці аудитори та суб'єкти аудиторської діяльності зобов'язані зберігати конфіденційність інформації, отриманої під час надання аудиторських послуг, не розголошувати відомостей, до яких вони мають доступ під час надання аудиторських послуг, і не використовувати їх у власних інтересах або в інтересах третіх осіб. Принцип конфіденційності та професійної таємниці не повинен перешкоджати реалізації положень цього Закону. Строк зобов'язань щодо збереження конфіденційності інформації може бути визначений договором. Не є порушенням принципу конфіденційності та професійної таємниці надання аудитором або суб'єктом аудиторської діяльності держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань інформації відповідно до Закону України «ПВК/ФТ».	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *РОЗДІЛ 2 Заборона розголошення* *Стаття 39* 1. Уповноважені особи та їхні директори та працівники не повинні розголошувати зацікавленому клієнту чи іншим третім особам той факт, що інформація передається, буде передаватись або була передана відповідно до статей 33 або 34 або що проводиться аналіз відмивання грошей або фінансування тероризму , або може бути виконано. 2. Заборона, викладена в частині 1, не включає розголошення компетентним органам, у тому числі органам саморегулювання, або розголошення для цілей правоохоронних органів. …	Відповідає	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива	Відповідає

				№ 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	
15	11. У Законі України «ПВК/ФТ» (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 25, ст. 171 із наступними змінами): 1) доповнити статтею 5^1 такого змісту: 1. Юридичні особи повинні мати інформацію про КБВ або його відсутність та структуру власності. Юридичні особи зобов'язані подавати інформацію про КБВ або його відсутність та структуру власності для внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань у порядку, визначеному Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». Юридичні особи, які є засновниками (учасниками) юридичних осіб, та фізичні особи, які є засновниками (учасниками) юридичних осіб та/або здійснюють вирішальний вплив на їх діяльність, зобов'язані надавати на запити юридичних осіб інформацію, необхідну для подання юридичною особою для внесення або актуалізації в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань інформації про КБВ та структуру власності юридичної особи, а також самостійно повідомляти юридичних осіб про зміну КБВ та/або структури власності юридичної особи не пізніше 5 робочих днів з дати їх виникнення. 2. Форма та зміст структури власності юридичної особи встановлюються	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламент (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *Стаття 30* 1. Держави-члени гарантують, що корпоративні та інші юридичні особи, зареєстровані на їхній території, зобов’язані отримувати та зберігати адекватну, точну та актуальну інформацію про їхню бенефіціарну власність, включаючи деталі бенефіціарних інтересів. Держави-члени забезпечують використання ефективних, пропорційних і стримуючих заходів або санкцій до порушень цієї статті. Держави-члени гарантують, що ці суб’єкти зобов’язані надавати, окрім інформації про свого законного власника, інформацію про бенефіціарного власника зобов’язаним суб’єктам, коли зобов’язані суб’єкти вживають заходів НПК відповідно до Розділу II. Держави-члени вимагають, щоб бенефіціарні власники корпоративних або інших юридичних осіб, у тому числі через акції, права голосу, частки власності, пакети акцій на пред’явника або контроль за допомогою інших засобів, надавали цим організаціям всю інформацію, необхідну для того, щоб корпоративна або інша юридична особа відповідала вимогам з вимогами абзацу першого.	Відповідає	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	Відповідає

	положенням, яке затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, за погодженням з Міністерством юстиції України, крім осіб, зазначених в абзаці 2-3 цієї частини. Форма та зміст структури власності юридичних осіб, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України, встановлюється НБУ України. Форма та зміст структури власності юридичних осіб, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національна комісія з ЦП та фондового ринку, встановлюється Національною комісією з ЦП та фондового ринку, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Методологія визначення юридичною особою КБВ розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за результатами обговорення з громадськістю, затверджується Кабінетом Міністрів України та НБУ України. Положення про форму та зміст структури	2. Держави-члени вимагають, щоб компетентні органи та ПФР мали своєчасний доступ до інформації, зазначеної в параграфі 1. 3. Держави-члени забезпечують, щоб інформація, зазначена в частині 1, зберігалася в центральному реєстрі в кожній державі-члені, наприклад, комерційному реєстрі, реєстрі компаній, як зазначено в статті 3 Директиви 2009/101/ЄС Європейського Парламенту та Рада ([17]) або публічний реєстр. Держави-члени повинні повідомляти Комісію про характеристики цих національних механізмів. Інформація про бенефіціарну власність, що міститься в цій базі даних, може збиратися відповідно до національних систем. 4. Держави-члени вимагають, щоб інформація, яка зберігається в центральному реєстрі, згаданому в параграфі 3, була адекватною, точною та актуальною, і повинні запровадити механізми для цього. Такі механізми повинні включати вимогу до зобов'язаних суб'єктів і, якщо це доречно та в тій мірі, в якій ця вимога не заважає без потреби виконувати їхні функції, компетентні органи повідомляти про будь-які розбіжності, які вони знаходять, між інформацією про бенефіціарну власність, наявною в центральних реєстрах, та доступною інформацією про бенефіціарну власність їм. У разі повідомлень про розбіжності держави-члени повинні забезпечити вжиття відповідних заходів для своєчасного усунення розбіжностей і, якщо доцільно, тим часом до центрального реєстру внести конкретну згадку. …			

	власності юридичної особи оприлюднюються на офіційному вебсайті органу, який його затвердив. Методологія визначення юридичною особою КБВ оприлюднюються на офіційному вебсайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. 3. Юридичні особи зобов'язані підтримувати відомості про КБВ та структуру власності в актуальному стані, повідомляти державного реєстратора про зміни протягом 30 робочих днів з дня їх виникнення та подавати державному реєстратору документи, що підтверджують ці зміни, в порядку, визначеному Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». Повідомлення про зміну інформації про КБВ подається у паперовій або електронній формі. Юридичні особи, які порушили вимоги цієї частини статті у зв'язку з неотриманням відповіді на запит інформації, необхідної для подання юридичною особою для внесення або актуалізації в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань інформації про КБВ та структуру власності звільняються від відповідальності за таке порушення. 4. У разі виявлення юридичною особою неповноти або неточностей чи помилок у раніше поданих державному реєстратору відомостях про КБВ та структуру власності юридична особа зобов'язана не пізніше трьох робочих днів з дня їх виявлення подати державному реєстратору відкориговані відомості в порядку, передбаченому Законом				

	України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». 5. У разі відсутності в юридичної особи КБВ юридична особа зобов'язана повідомляти про це державного реєстратора при проведенні державної реєстрації створення юридичної особи, державної реєстрації включення відомостей про юридичну особу до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, у порядку, визначеному Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». 6. У разі виявлення органом державної влади, правоохоронним органом, суб'єктом ПФМ, іншою особою (у випадку, якщо інформація стосується такої особи) розбіжностей між відомостями про КБВ та структуру власності юридичної особи (зокрема, при виявленні неповноти або неточностей чи помилок у інформації про КБВ або про структуру власності такої особи, що міститься в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, такий орган, суб'єкт або особа не пізніше десятого робочого дня з дня їх виявлення направляє повідомлення про виявлені розбіжності держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. Таке повідомлення є підставою для направлення держателем Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань				

	вказівки державному реєстратору про внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань відмітки про можливу недостовірність інформації про КБВ або структуру власності та звернення до юридичної особи з вимогою надати пояснення щодо виявленої можливої недостовірності інформації про КБВ або структуру власності та підтвердити зазначені відомості. Порядок надання юридичною особою пояснень та документів для підтвердження зазначених відомостей, а також порядок їх розгляду встановлюється Міністерством юстиції України за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Перевірка інформації, наданої юридичною особою у поясненні, та документах, наданих для підтвердження відомостей про КБВ або структуру власності юридичної особи, розпочинається не пізніше десяти робочих днів з дня отримання пояснення та здійснюється державним реєстратором у порядку, встановленому Міністерством юстиції України за погодженням з суб'єктами державного фінансового моніторингу. Для здійснення перевірки інформації державний реєстратор має право вимагати від фізичних та юридичних осіб надання інформації (в тому числі пояснень), необхідної для встановлення КБВ, вимагати надання копій документів, вимагати доступу до приміщень юридичної особи, здійснювати огляд речей та				

	документів за місцем знаходження юридичних осіб. Забороняється (крім випадків передбачених законом) розголошення відомостей про особу, яка надала інформацію про наявність розбіжностей між відомостями про КБВ та структуру власності юридичної особи, що міститься в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. За результатами перевірки, у разі встановлення актуальності інформації про КБВ та структуру власності, державний реєстратор, за погодженням із держателем Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, не пізніше 5 робочих днів з дня закінчення перевірки, вилучає внесену відмітку про можливу недостовірність інформації про КБВ або структуру власності, про що повідомляє юридичну особу, а також особу, яка здійснила повідомлення. У разі неотримання відповіді на вимогу, передбачену цією частиною, протягом 30 робочих днів з дня її направлення, або у разі встановлення неактуальності інформації про КБВ та структуру власності, держатель Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань надає вказівку державному реєстратору вилучити з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань інформацію про КБВ юридичної особи, про що повідомляє юридичну особу а також особу, яка здійснила повідомлення. 7. У разі прийняття НБУ України рішення про визнання структури власності юридичної особи непрозорою (прозорою), Національний банк України не пізніше десятого робочого дня				

	з дня прийняття такого рішення направляє повідомлення про це держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. Таке повідомлення є підставою для направлення держателем Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань вказівки державному реєстратору про внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань відмітки про визнання НБУ України структури власності юридичної особи непрозорою (прозорою). …				
15.1	… 8. Вимоги цієї статті не поширюються на політичні партії, структурні утворення політичних партій, професійні спілки, їх об'єднання, організації профспілок, передбачені статутом профспілок та їх об'єднань, творчі спілки, місцеві осередки творчих спілок, організації роботодавців, їх об'єднання, адвокатські об'єднання, адвокатські бюро, державні органи, органи місцевого самоврядування, їх асоціації, публічні компанії (юридичні особи, створені у формі публічного акціонерного товариства, акції яких допущені до торгів принаймні на одній фондовій біржі (регульованому ринку) з переліку іноземних фондових бірж (регульованих ринків), який формується в порядку визначеному Кабінетом Міністрів України, та на які розповсюджуються вимоги щодо розкриття інформації про КБВ, рівнозначні тим, які були прийняті Європейським Союзом), державні та комунальні підприємства, установи, організації, торгово-промислові палати, державні пенсійні фонди, житлово-будівельні	РЕКОМЕНДАЦІЇ FATF МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ БОРОТЬБИ З ВІДМИВАННЯМ КОШТІВ, ФІНАНСУВАННЯМ ТЕРОРИЗМУ І РОЗПОВСЮДЖЕННЯМ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ (2018) 8 Рекомендація FATF (НЕПРИБУТКОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ) Країнам потрібно переглянути адекватність законів та нормативно- правових актів, що стосуються організацій, які можуть бути використані у фінансуванні тероризму. Особливо чутливими у цьому сенсі є неприбуткові організації, і країни мають забезпечити, щоб такі організації не використовувались: (a) терористичними організаціями, що видають себе за законних юридичних осіб; (b) з метою експлуатації законних юридичних осіб в якості каналів для фінансування тероризму, включаючи їх використання з метою уникнення заморожування активів; та (c) для покривання або приховування незаконного переведення коштів, призначених для законних цілей, терористичним організаціям.	Частково відповідає: в частині виключення публічних компаній, акції яких допущені до торгів принаймні на одній фондовій біржі (регульованому ринку) з переліку іноземних фондових бірж. Законодавство ЄС не містить положень щодо виключення публічних компаній із переліку компаній, що мають подавати	Угода, Стаття 127 Кожна Сторона докладає необхідних зусиль для забезпечення впровадження міжнародних стандартів регулювання та нагляду у сфері фінансових послуг та для боротьби з ухиленням від сплати податків на всій її території. Такі міжнародні стандарти включають, зокрема, «Основні принципи ефективного банківського нагляду» Базельського комітету, «Основні принципи страхування» Міжнародної асоціації органів нагляду за страховою діяльністю, «Цілі та принципи регулювання обігу ЦП» Міжнародної організації	Частково відповідає

	кооперативи, дачні (дачно-будівельні) кооперативи, садівничі та гаражні (гаражно-будівельні) кооперативи (товариства), об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, асоціації власників житлових будинків, внесені до Реєстру неприбуткових установ та організацій сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання, відокремлені структурні підрозділи зі статусом юридичної особи (крім відокремленого підрозділу іноземної неурядової організації)»;	8.1. Країни повинні: (a) не порушуючи вимог Рекомендації 1, оскільки не всі неприбуткові організації за своєю суттю є високо ризиковими (деякі можуть становити незначний ризик чи взагалі не нести собою ризик), визначити, яка підгрупа організацій підпадає під визначення FATF47 «неприбуткова організація», та використовувати усі відповідні джерела інформації, з метою встановлення особливостей і видів неприбуткових організацій, які, в силу своєї діяльності або характеристик, знаходяться під загрозою використання для фінансування тероризму48, (b) встановити характер загроз, які несуть терористичні організації неприбутковим організаціям, які перебувають під загрозою ризику, а також яким чином терористи використовують такі неприбуткові організації; (c) переглядати адекватність заходів, у тому числі законодавство та нормативно-правові акти, які стосуються сектору неприбуткових організацій, що можуть бути використані для сприяння фінансуванню тероризму для того, щоб мати можливість вживати відповідних та ефективних заходів з усунення виявлених ризиків; та (d) періодично здійснювати оцінку сектору шляхом розгляду нової інформації про потенційну уразливість сектору до терористичної діяльності з метою забезпечення ефективного вжиття заходів. Постійне охоплення питань щодо фінансування тероризму. 24 Рекомендація FATF (ПРОЗОРІСТЬ ТА БЕНЕФІЦІАРНА ВЛАСНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ) Країни повинні вживати заходів для запобігання незаконному використанню юридичних осіб з метою відмивання доходів або фінансування тероризму. Країни мають забезпечити наявність адекватної, точної та своєчасної інформації про бенефіціарну власність та контроль юридичних	інформацію щодо бенефіціарного власника	комісій з ЦП, Угоду ОЕСР про обмін інформацією з питань оподаткування», Заяву країн-членів «Групи двадцяти» про прозорість інформації та обмін інформацією для цілей оподаткування» та «Сорок рекомендацій» та «Дев’ять спеціальних рекомендацій стосовно боротьби із фінансуванням тероризму» Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).	

		осіб, яку або доступ до якої можуть оперативно отримати компетентні органи. Зокрема, країни, де існують юридичні особи, які мають право випускати акції на пред'явника або варанти на пред'явника, або де дозволяються номінальні держателі або номінальні директори, повинні вживати ефективних заходів для забезпечення того, щоб вони не використовувались з метою відмивання доходів або фінансування тероризму. Країни повинні розглянути питання щодо заходів спрощення доступу до інформації про бенефіціарну власність та контроль для фінансових установ та ВНУП, які взяли на себе зобов'язання згідно Рекомендацій 10 та 22.			
16	2) частину п'яту статті 7 доповнити абзацом такого змісту: «клієнтів, стосовно яких з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань вилучено інформацію про КБВ юридичної особи, або внесено відмітку про визнання НБУ України структури власності юридичної особи непрозорою»;	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламент (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *РОЗДІЛ 3* *Покращена НПК* *Стаття 18* 1. У випадках, зазначених у статтях 18a-24, а також в інших випадках підвищеного ризику, які визначені державами-членами або зобов'язаними особами, держави-члени вимагають від зобов'язаних організацій застосовувати посилені заходи НПК для належного управління та пом'якшення цих ризиків . …	Відповідає	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII	Відповідає

				«Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	
17	3) у частині другій статті 8: підпункт «г» пункту 8 виключити; доповнити пунктом 8^1 такого змісту: «8^1) повідомляти в порядку, встановленому Міністерством юстиції України, держателя Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про виявлення розбіжностей між отриманими ним в результаті здійснення належної перевірки та розміщеними у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостями про КБВ та структуру власності клієнта (зокрема, про виявлення неповноти або неточностей чи помилок у інформації про КБВ або про структуру власності такого клієнта, що міститься в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань) – не пізніше десятого робочого дня з дня виявлення розбіжності. Держатель Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань не пізніше десятого робочого дня місяця, наступного за місяцем, в якому йому була передана інформація про виявлені розбіжності, передає інформацію про такого суб'єкта ПФМ та виявлені ним розбіжності (включаючи копії матеріалів, переданих Держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань таким суб'єктом ПФМ) спеціально уповноваженому органу у порядку, затвердженому	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламент (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *РОЗДІЛ 4 санкції* Стаття 58 1. Держави-члени повинні забезпечити, щоб зобов'язані особи могли бути притягнуті до відповідальності за порушення національних положень, що транспонують цю Директиву відповідно до цієї статті та статей 59-61. Будь-яка санкція або захід, що випливає з цього, має бути ефективним, пропорційним і переконливим. 2. Без шкоди праву держав-членів передбачати та накладати кримінальні санкції, держави-члени встановлюють правила щодо адміністративних санкцій та заходів та забезпечують, щоб їхні компетентні органи могли застосовувати такі санкції та заходи стосовно порушень національних положень, що транспонують цієї Директиви та забезпечує їх використання. Держави-члени можуть вирішити не встановлювати правила щодо адміністративних санкцій або заходів за	Відповідає	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди. Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	Відповідає

	Міністерством юстиції України та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;	порушення, які підлягають кримінальним санкціям у своєму національному законодавстві. У такому випадку держави-члени повідомляють Комісії відповідні положення кримінального права. Держави-члени також повинні забезпечити, щоб у випадках, коли їхні компетентні органи виявляють порушення, які підлягають кримінальним санкціям, вони своєчасно інформували правоохоронні органи.			
18	4) частину п’яту статті 32 доповнити пунктом 6^1 такого змісту: «6^1) за неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань недостовірної інформації, передбаченої цим Законом, – у розмірі до 20 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламент (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *РОЗДІЛ 4 санкції* *Стаття 58* 1. Держави-члени повинні забезпечити, щоб зобов’язані особи могли бути притягнуті до відповідальності за порушення національних положень, що транспонують цю Директиву відповідно до цієї статті та статей 59-61. Будь-яка санкція або захід, що випливає з цього, має бути ефективним, пропорційним і стримуючим. 2. Без шкоди праву держав-членів передбачати та накладати кримінальні санкції, держави-члени встановлюють правила щодо адміністративних	Відповідає	Угода, Стаття 133 «Наближення законодавства» Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до acquis ЄС.Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи acquis ЄС, зазначені у Додатку XVII до цієї Угоди.	Відповідає

		санкцій та заходів та забезпечують, щоб їхні компетентні органи могли застосовувати такі санкції та заходи стосовно порушень національних положень, що транспонують цієї Директиви та забезпечує їх використання. Держави-члени можуть вирішити не встановлювати правила щодо адміністративних санкцій або заходів за порушення, які підлягають кримінальним санкціям у своєму національному законодавстві. У такому разі держави-члени повідомляють Комісії відповідні положення кримінального права. 3. Держави-члени повинні забезпечити, щоб там, де зобов'язання застосовуються до юридичних осіб у разі порушення національних положень, що транспонують цю Директиву, санкції та заходи могли бути застосовані до членів керівного органу та інших фізичних осіб, які відповідно до національного законодавства несуть відповідальність за порушення. …		Доповнення XVII-II «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення». Директива № 2005/60/ЄС. 20 травня 2015 року було ухвалено Директиву 2015/849, що скасовує Директиву 2005/60/ЄС	
19	5) пункт 4 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» викласти в такій редакції: «4. Юридичні особи, зареєстровані до набрання чинності нормативно-правовими актами, якими затверджені положення про форму та зміст структури власності і методологія визначення юридичною особою КБВ (крім осіб, зазначених у частині восьмій статті 5^1 цього Закону та юридичних осіб, які подали відомості про КБВ та структуру власності), подають інформацію про КБВ в обсязі, визначеному цим Законом, та структуру власності в порядку, встановленому Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», протягом шести місяців з дня набрання чинності нормативно-правовими актами, якими будуть затверджені положення про форму та зміст структури				

	власності і методологія визначення юридичною особою КБВ, але не раніше 90 днів з дня припинення або скасування воєнного стану. У разі виявлення юридичною особою після набрання чинності нормативно-правовими актами, якими будуть затверджені положення про форму та зміст структури власності і методологія визначення юридичною особою КБВ, неповноти або неточностей чи помилок у раніше поданій державному реєстратору інформації про КБВ та структуру власності юридична особа не пізніше шести місяців з дня набрання чинності такими нормативно-правовими актами повторно подає відкориговані відомості в порядку, передбаченому Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань».				
20	3. Пункт 1 частини першої статті 4 Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони України» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 35, ст. 237 із наступними змінами) доповнити абзацом тринадцятим такого змісту: «запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану в межах тимчасових обмежень конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, передбачених указом Президента України про введення воєнного стану».			Угода, Стаття 143 Винятки, пов’язані з безпекою 1. Ніщо в цій Угоді не може тлумачитися як таке, що: … b) не дозволяє будь-якій Стороні вживати будь-які із зазначених нижче заходів, які ця Сторона вважає необхідними для захисту принципових інтересів власної безпеки і які: i) пов’язані з виробництвом зброї, військового спорядження або матеріалів для ведення воєнних дій чи з торгівлею ними;	Відповідає

				ii) пов’язані з економічною діяльністю, яка здійснюється безпосередньо або опосередковано для цілей забезпечення військових формувань; iii) пов’язані з ядерними або термоядерними матеріалами чи матеріалами, з яких вони виробляються; або iv) вживаються під час війни або інших надзвичайних ситуацій у міжнародних відносинах; або c) не дозволяє будь-якій Стороні вживати будь-яких заходів на виконання зобов’язань, які ця Сторона взяла на себе з метою забезпечення міжнародного миру та безпеки.	
21	7. У Законі України «Про правовий режим воєнного стану» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 28, ст. 250 із наступними змінами): абзац перший пункту 1 статті 8 викласти в такій редакції: «В Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан, військове командування, військові адміністрації (у разі їх утворення) можуть самостійно або на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України, із залученням органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування запроваджувати та			Угода, Стаття 143 Винятки, пов’язані з безпекою 1. Ніщо в цій Угоді не може тлумачитися як таке, що: … b) не дозволяє будь-якій Стороні вживати будь-які із зазначених нижче заходів, які ця Сторона вважає необхідними для захисту принципових інтересів власної безпеки і які: i) пов’язані з виробництвом зброї,	Відповідає

	здійснювати в межах тимчасових обмежень конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, передбачених указом Президента України про введення воєнного стану, такі заходи правового режиму воєнного стану»; частину другу статті 15 доповнити пунктом 47 такого змісту: «47) внесення пропозиції до Ради національної безпеки і оборони України, погодженої обласною військовою адміністрацією, щодо запровадження та здійснення примусового відчуження або вилучення майна у зв'язку із запровадженням та виконанням заходів правового режиму воєнного стану на відповідній території».			військового спорядження або матеріалів для ведення воєнних дій чи з торгівлею ними; ii) пов'язані з економічною діяльністю, яка здійснюється безпосередньо або опосередковано для цілей забезпечення військових формувань; iii) пов'язані з ядерними або термоядерними матеріалами чи матеріалами, з яких вони виробляються; або iv) вживаються під час війни або інших надзвичайних ситуацій у міжнародних відносинах; або c) не дозволяє будь-якій Стороні вживати будь-яких заходів на виконання зобов'язань, які ця Сторона взяла на себе з метою забезпечення міжнародного миру та безпеки.	
	5. У Законі України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 15, ст. 99): абзац перший підпункту 1 пункту 1 статті 1 доповнити словами «з урахування особливостей, визначених цим Законом»; у статті 3:			Угода, Стаття 143 Винятки, пов'язані з безпекою 1. Ніщо в цій Угоді не може тлумачитися як таке, що: … b) не дозволяє будь-якій Стороні вживати будь-які із зазначених нижче заходів, які ця Сторона вважає необхідними для захисту принципових	Відповідає

	частину першу доповнити словами «з урахування особливостей, визначених цим Законом»; частину другу доповнити словами «з урахування особливостей, визначених цим Законом»; у статті 4: частину першу доповнити словами «або на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України»; частину другу доповнити словами «або на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України»; текст статті 10 викласти в такій редакції: «1. Компенсація за примусово відчужене майно в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану з попереднім повним відшкодуванням його вартості до підписання акта здійснюється за рахунок коштів державного бюджету. 2. Компенсація за примусово відчужене майно в умовах правового режиму воєнного стану з наступним повним відшкодуванням його вартості здійснюється протягом п'яти наступних бюджетних періодів, за рахунок коштів державного бюджету, за умови що місцезнаходження (адреса) вказана в акті про примусово відчуження або вилучення майна, не знаходиться на тимчасово окупованій території, станом на дату такої компенсації. 3. Оформлення документів для примусового відчуження або вилучення майна, а також оплата витрат з оцінки майна, яке відчужується, здійснюються за рахунок коштів державного бюджету».			інтересів власної безпеки і які: i) пов'язані з виробництвом зброї, військового спорядження або матеріалів для ведення воєнних дій чи з торгівлею ними; ii) пов'язані з економічною діяльністю, яка здійснюється безпосередньо або опосередковано для цілей забезпечення військових формувань; iii) пов'язані з ядерними або термоядерними матеріалами чи матеріалами, з яких вони виробляються; або iv) вживаються під час війни або інших надзвичайних ситуацій у міжнародних відносинах; або c) не дозволяє будь-якій Стороні вживати будь-яких заходів на виконання зобов'язань, які ця Сторона взяла на себе з метою забезпечення міжнародного миру та безпеки.	
22	8. У Законі України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (Відомості			Угода, Стаття 143 Винятки, пов'язані з безпекою 1. Ніщо в цій Угоді не може тлумачитися як таке, що: …	Відповідає

	Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 2, № 11, ст. 129; 2021 р., № 45, ст. 362): преамбулу викласти в такій редакції: «Цей Закон визначає правові та організаційні засади функціонування Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, а також управліннями активами переданими, примусово відчуженими або вилученими в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»; у частині першій статті 1: пункт 1 доповнити словами: «а також майно, яке перейшло у власність держави для використання в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану, в порядку запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного чи надзвичайного стану; пункт 2 викласти в такій редакції: «2) управління активами - діяльність із володіння, користування та розпорядження активами, на які накладено арешт у кримінальному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави і вирішено питання про їх передачу Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, а також активами (майном), які перейшли у власність держави для використання в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану, в порядку запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного чи надзвичайного стану, тобто забезпечення збереження активів, збереження (за можливості - збільшення) їх економічної вартості, передача їх в управління або реалізація активів у випадках та порядку,			b) не дозволяє будь-якій Стороні вживати будь-які із зазначених нижче заходів, які ця Сторона вважає необхідними для захисту принципових інтересів власної безпеки і які: i) пов'язані з виробництвом зброї, військового спорядження або матеріалів для ведення воєнних дій чи з торгівлею ними; ii) пов'язані з економічною діяльністю, яка здійснюється безпосередньо або опосередковано для цілей забезпечення військових формувань; iii) пов'язані з ядерними або термоядерними матеріалами чи матеріалами, з яких вони виробляються; або iv) вживаються під час війни або інших надзвичайних ситуацій у міжнародних відносинах; або c) не дозволяє будь-якій Стороні вживати будь-яких заходів на виконання зобов'язань, які ця Сторона взяла на себе з метою забезпечення міжнародного миру та безпеки.	

	передбачених цим Законом, а також реалізація активів, конфіскованих у кримінальному провадженні чи стягнених за рішенням суду в дохід держави внаслідок визнання їх необґрунтованими»; пункт 4 викласти в такій редакції: «4) управління активами - діяльність із володіння, користування та розпорядження активами, на які накладено арешт у кримінальному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави і вирішено питання про їх передачу Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, а також активами (майном), які перейшли у власність держави для використання в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану, в порядку запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного чи надзвичайного стану, тобто забезпечення збереження активів, збереження (за можливості - збільшення) їх економічної вартості, передача їх в управління або реалізація активів у випадках та порядку, передбачених цим Законом, а також реалізація активів, конфіскованих у кримінальному провадженні чи стягнених за рішенням суду в дохід держави внаслідок визнання їх необґрунтованими»; частину першу статті 2 доповнити словами «а також управління активами (майном), які перейшли у власність держави для використання в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану, в порядку запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного чи надзвичайного стану».				

23	13. Частину четверту статті 113 Закону України «Про страхування» від 18 листопада 2021 року № 1909-IX доповнити пунктом такого змісту: «7) держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань у випадках, передбачених Законом України «ПВК/ФТ».	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, яка вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради та скасування Директиви 2005/60/ЕС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Комісії 2006/70/ЕС *РОЗДІЛ 2 Заборона розголошення* *Стаття 39* 1. Уповноважені особи та їхні директори та працівники не повинні розголошувати зацікавленому клієнту чи іншим третім особам той факт, що інформація передається, буде передаватись або була передана відповідно до статей 33 або 34 або що проводиться аналіз відмивання грошей або фінансування тероризму , або може бути виконано. 2. Заборона, викладена в частині 1, не включає розголошення компетентним органам, у тому числі органам саморегулювання, або розголошення для цілей правоохоронних органів. …	Відповідає	Угода	Відповідає
24	II. Прикінцеві та перехідні положення 1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування, крім пункту 13 розділу I цього Закону, який набирає чинності з 1 січня 2024 року, та абзацу другого підпункту 3 пункту 11 розділу I цього Закону, який набирає чинності з дня набрання чинності нормативно-правовим актом, затвердженим Міністерством юстиції України та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, яким				

	встановлюється порядок передачі Держателем Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань інформації про суб'єкта ПФМ, який виявив розбіжності та виявлені ним розбіжності спеціально уповноваженому органу. 2. Національному банку України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону вжити заходів для приведення у відповідність із цим Законом своїх нормативно-правових актів. 3. Національній комісії з ЦП та фондового ринку протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону вжити заходів для приведення у відповідність із цим Законом своїх нормативно-правових актів. 4. КМУ забезпечити набрання чинності підзаконними нормативно-правовими актами, що випливають з цього Закону, одночасно з набранням чинності цим Законом.				